

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-792332036
DOS-2021-0000495

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Alblasserdam
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 2
2950 AA ALBLASSERDAM

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.

De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

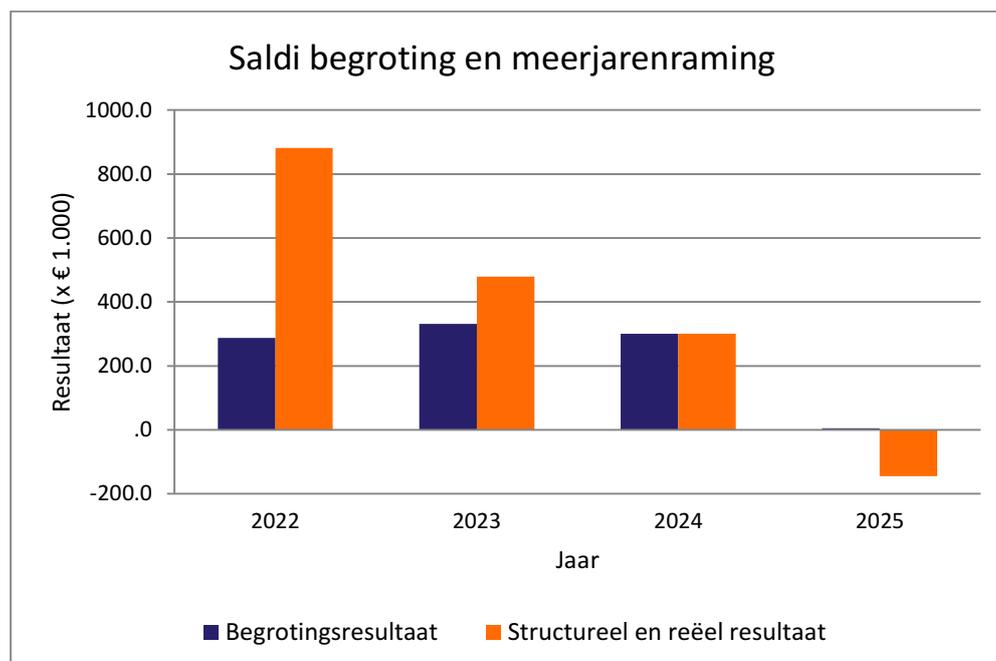
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Oranje	Oranje	Geel

De risicokleur is verbeterd ten opzichte van voorgaande jaren en komt op basis van de begroting 2022 uit op geel. De oorzaak hiervoor is dat het structureel resultaat tot en met 2024 sluitend is en er geen nieuwe taakstellingen zijn opgenomen. Aandachtspunten zijn de actualisatie van diverse beheerplannen, het hoge percentage verbonden partijen (waardoor uw begroting minder flexibel is) en de tekorten in het sociaal domein (waarbij het geraamde budget de afgelopen jaren tussentijds opgehoogd moest worden).

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Actualisatie beheerplannen

In vorige brieven hebben wij uw aandacht gevraagd voor de actualisatie van uw beheerplannen. Actuele beheerplannen zijn essentieel om een reëel beeld te kunnen vormen van uw meerjarige onderhoudsuitgaven. Ambtelijk hebben wij vernomen dat u momenteel werkt aan het opstellen van de beheerplannen Baggeren, Riolering en Gebouwen en dat u ernaar streeft om deze plannen begin 2022 vast te stellen zodat de financiële consequenties in de kadernota en begroting 2023 kunnen worden verwerkt. Tevens kunt u, zodra de beheerplannen geactualiseerd zijn, weer voorzieningen vormen en zo de onderhoudslasten egaliseren.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Alblasterdam

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-791520406
DOS-2021-0000496

Uw kenmerk

Bijlagen
-

Gemeenteraad van Albrandswaard
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1000
3160 GA RHOON

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen. Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Dit kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

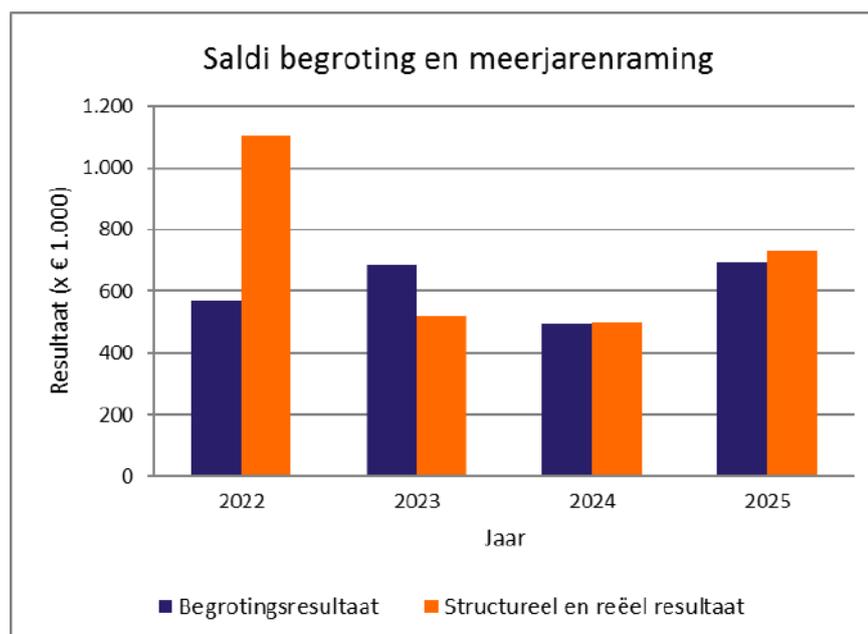
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Oranje	Oranje	Groen

De risicokleur is het afgelopen jaar verbeterd en komt op basis van de begroting 2022 uit op groen. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat de begroting 2022 structureel in evenwicht is en er geen nieuwe taakstellingen bij zijn gekomen. Bovendien laten de grondexploitaties een positieve ontwikkeling zien.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

U heeft de lasten voor pensioenen voormalige wethouders en onderhoud baggeren (€ 111.000) opgenomen in uw staat van incidentele lasten en baten. Wij beschouwen deze lasten als structureel bij onze bepaling van het structureel resultaat.

Conclusie

Wij constateren dat de tekorten in het sociaal domein uw financiën onder druk zetten waardoor u de afgelopen jaren moest bezuinigen. Mede dankzij deze bezuinigingen en de extra rijksmiddelen voor jeugdzorg is er financieel herstel opgetreden. Dit uit zich in een structureel sluitende begroting en meerjarenraming, waarvoor wij u complimenteren. Wij adviseren u het bezuinigingsproces nauwlettend te blijven monitoren.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds (waarmee u reeds rekening hebt gehouden in uw begroting) en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van "samen de trap op en samen de trap af" door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij geconstateerd dat u deels rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de coronacrisis in 2022. Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Albrandswaard

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-792945727
DOS-2021-0000497

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Alphen aan den Rijn
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 13
2400 AA ALPHEN AAN DEN RIJN

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren.

Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

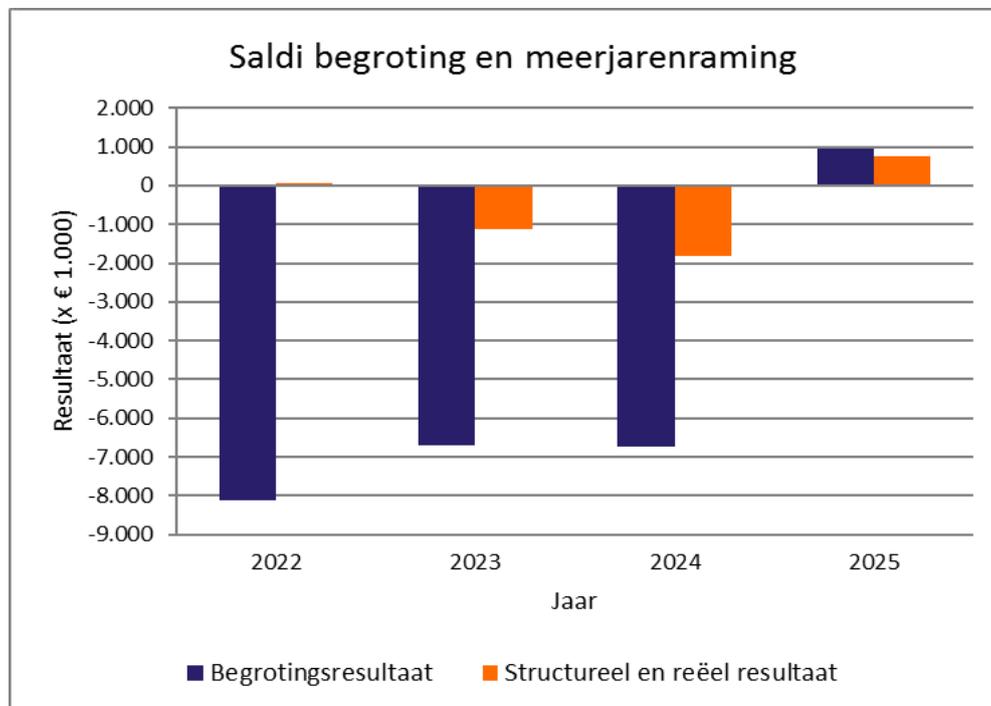
Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Groen	Groen	Groen

De risicokleur is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2022 uit op groen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Wij constateren dat de eerste jaarschijf (zeer gering) en de laatste jaarschijf structureel en reëel sluitend zijn en er voor zorgt dat repressief toezicht van toepassing is. Aandacht voor uw financiële positie blijft nodig.

Incidentele baten en lasten

In onze jaarrekeningbrief 2020 (ons kenmerk PZH-2021-779945627) hebben een kopje gewijd aan uw overzicht van incidentele baten en lasten. Wij hebben geconstateerd dat uw gemeente structurele reserves heeft opgenomen in de begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025. Reservemutaties zijn, aangezien reserves eindig zijn, naar aard in principe incidentele baten en lasten. Hiervoor verwijzen wij u naar de door de commissie BBV in 2018 opgestelde "notitie structurele en incidentele baten en lasten", ons Gemeenschappelijk Toezichtkader (GTK) 2020 en de Themacirculaire "Financiële begroting en paragrafen: Een verzameling goede voorbeelden". Om gemeenten ambtelijk te ondersteunen met dit vraagstuk hebben wij een handreiking opgesteld en in augustus van dit jaar aan gemeenten gezonden. In aanloop naar de begroting 2023 zullen wij beoordelen in hoeverre de reservemutaties die u als structurele baten en lasten aanmerkt in lijn liggen met de notitie incidentele en structurele lasten en baten van de commissie Besluit, Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (commissie BBV). Hierbij zullen wij ook de posten betrekken in uw staat van incidentele baten en lasten, die een structureel karakter hebben maar waarvan niet direct duidelijk is waarom deze als incidenteel worden aangemerkt. Dit kan consequenties hebben voor uw structureel resultaat.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij geconstateerd dat u geen rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de corona-crisis in 2022. Alhoewel wij verwachten dat zeker in begin 2022 de corona-crisis nog invloed zal hebben begrijpen wij dat de daadwerkelijke effecten moeilijk in te schatten zijn.

Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Alphen aan den Rijn

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-791889838
DOS-2021-0000498

Uw kenmerk

Bijlagen
-

Gemeenteraad van Barendrecht
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 501
2990 EA BARENDRECHT

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen. Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Dit kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

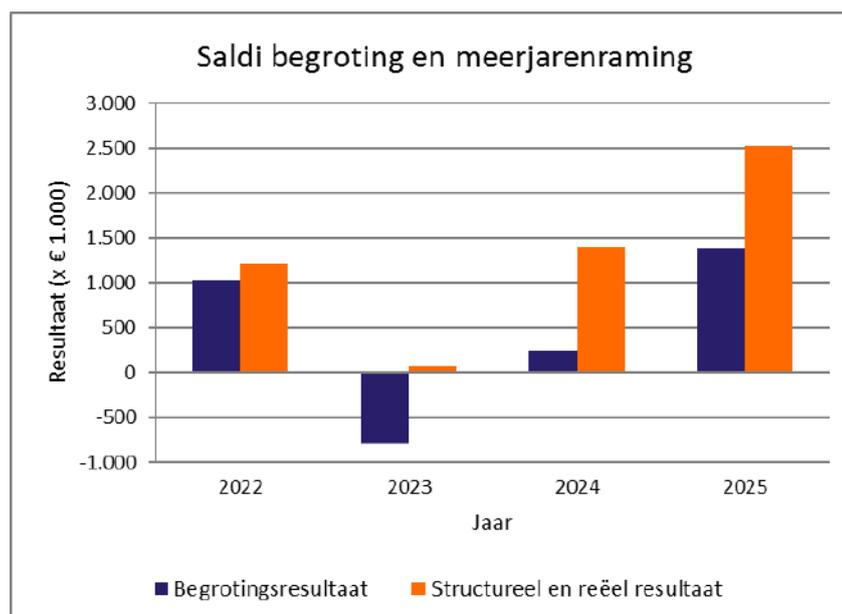
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Groen	Oranje	Groen

De risicokleur is het afgelopen jaar verbeterd en komt op basis van de begroting 2022 uit op groen. Dit wordt vooral veroorzaakt door het feit dat de begroting 2022 structureel in evenwicht is en er geen nieuwe taakstellingen bij zijn gekomen. Verder zijn het weerstandsvermogen en de solvabiliteit verbeterd.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Bij de vaststelling van de begroting werd één amendement aangenomen. Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers inclusief dit amendement.

Conclusie

De afgelopen jaren heeft u ingrijpend moeten bezuinigen om tekorten weg te werken. Mede dankzij deze bezuinigingen en de extra rijksmiddelen voor jeugdzorg is er financieel herstel opgetreden. Dit uit zich in een structureel sluitende begroting en meerjarenraming, waarover wij onze complimenten uitspreken. Gezien de onzekerheden die er nog zijn, adviseren wij u wel het proces van de reeds ingezette bezuinigingen nauwlettend te blijven monitoren.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij geconstateerd dat u deels rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de coronacrisis in 2022. Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Barendrecht

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-791214140
DOS-2021-0000501

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Bodegraven-Reeuwijk
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 401
2410 AK BODEGRAVEN-REEUWIJK

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.

De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

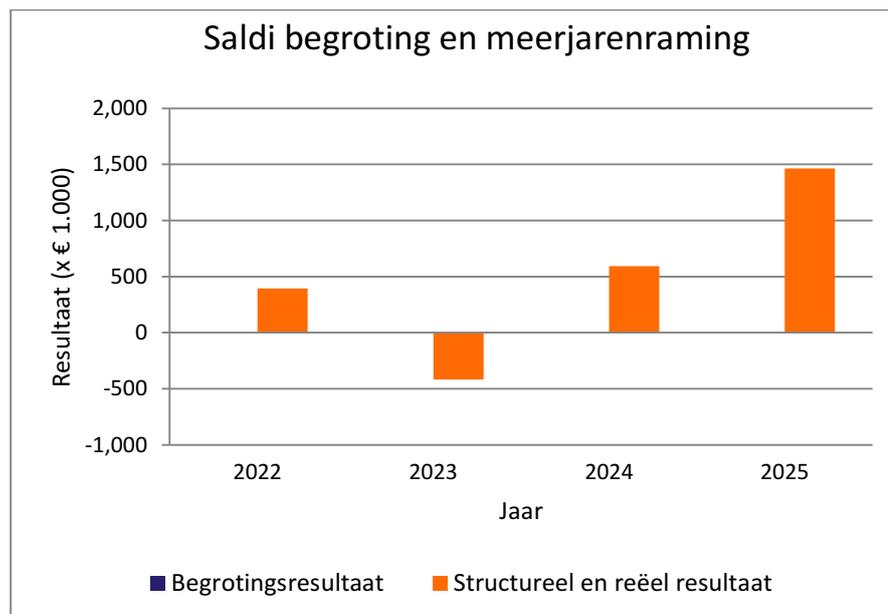
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Oranje	Oranje	Geel

De risicokleur is de afgelopen jaren iets verbeterd en komt op basis van de begroting 2022 uit op geel. De huidige risicokleur wordt met name veroorzaakt door de ontwikkelingen in het sociaal domein. Hiernaast vertoonde uw gemeenten vanwege een grote opgave binnen de grondexploitatie, een zeer hoge schuldquote, een gemiddeld hoge belastingcapaciteit en een lage solvabiliteit al een verhoogd risico. De extra middelen jeugd en de septembercirculaire hebben de situatie voor komend jaar verbeterd en tekorten voor komend jaar doen voorkomen. Het blijft echter een broos perspectief.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Uw begroting en meerjarenraming sluiten jaarlijks met een begrotingsresultaat van € 0. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Wij constateren naar aanleiding van het gedane onderzoek dat u voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Daarnaast zien we een verbetering van de risicoscore. Echter, er zijn diverse onzekerheden die voor negatieve effecten kunnen zorgen voor de financiële positie voor de komende jaren.

Overige opmerkingen

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten voorsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-791062122
DOS-2021-0000502

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Brielle
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 101
3230 AC BRIELLE

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Preventief Arhi toezicht en het regulier financieel toezicht

Onder verwijzing naar onze brief van 17 december 2020 met kenmerk PZH-2020-75989178013 inzake financieel toezicht in verband met herindeling, delen wij u mede dat het preventief Arhi-toezicht op grond van artikel 21 van de Wet algemene regels herindeling (Wet Arhi) in 2022 onverkort van toepassing blijft. Dit betekent dat de bepalingen van deze wet van toepassing zijn op besluiten van uw gemeente tot de ingangsdatum van de gemeentelijk herindeling. De ingezonden begroting behoeft daarom onze goedkeuring. Naast het onderzoek van de begroting op grond van de Wet Arhi hebben wij uw begroting ook getoetst aan de criteria van de Gemeentewet waaronder het structureel en reëel evenwicht van de (meerjaren)begroting als gevolg van het (reguliere) financiële toezicht.

Besluit goedkeuring begroting 2022

Bij ons onderzoek van uw begroting zijn ons geen strijdigheden met het recht of het algemene financiële belang van de nieuwe gemeente Voorne aan Zee gebleken. De begroting hebben wij daarom goedgekeurd.

Besluit regulier toezicht

Op basis van het onderzoek vanuit het wettelijk (reguliere) financieel toezicht hebben wij geconstateerd dat uw begroting 2022 voldoet aan de criteria voor regulier (repressief) toezicht. Dit houdt in dat er naast het hierboven toegelichte arhi-toezicht geen verdere aanscherping van het financieel toezicht aan de orde is.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. U kunt hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Oranje	Groen	Geel

De risicokleur is het afgelopen jaar verslechterd en komt op basis van de begroting 2022 uit op geel. De oorzaak hiervoor is te vinden in het feit dat het begrotingsjaar en de jaarschijf 2023 niet structureel sluitend zijn. In de begroting 2021 liet alleen het begrotingsjaar een structureel tekort zien. Dit is mede het gevolg van het terugschroeven van de structurele reserveonttrekkingen conform het BBV. Daarnaast zijn een aantal beheerplannen niet actueel of niet aanwezig. Dit levert risico's op voor het onderhoud van de kapitaalgoederen binnen de gemeente.

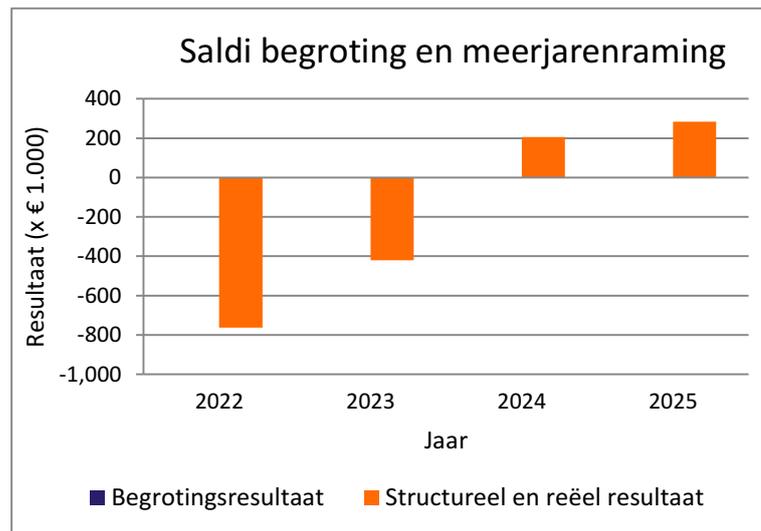
In de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing presenteert u een relatief lage weerstandsratio. U gebruikt bij de berekening de losse reserve weerstandscapaciteit waarbij u geen rekening houdt met de algemene reserve. Er ontstaat zo een vertekend beeld van de daadwerkelijke weerstandscapaciteit van uw gemeente. Wij hebben voor ons risicoprofiel rekening gehouden met de volledige weerstandscapaciteit (inclusief algemene reserve) waardoor deze in de categorie uitstekend valt.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting hebt gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Uw begroting en meerjarenraming sluiten jaarlijks met een begrotingsresultaat van € 0. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Inclusief de lasten voor het schilderwerk van het stadskantoor van € 105.000 in 2023. Deze lasten zijn in de begroting aangemerkt als incidentele lasten. Onderhoudslasten zijn in de regel naar aard structurele lasten.

Conclusie

Wij constateren dat het structureel begrotingssaldo in 2022 negatief is. Omdat uw meerjarenraming vanaf 2024 structureel in evenwicht is voldoet hiermee u aan de voorwaarde van het structureel sluitend perspectief vanaf 2024. Uw begroting valt hierdoor vanuit financieel opzicht onder repressief toezicht. Vanwege de herindeling valt u echter alsnog onder preventief Arhi-toezicht.

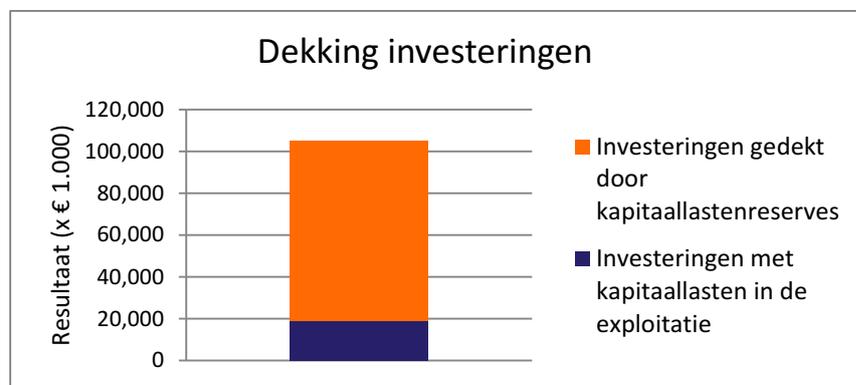
Overige opmerkingen

Voorziening groot onderhoud

Het positieve structurele resultaat in uw meerjarenraming is o.a. veroorzaakt door het wegvallen van structurele onderhoudslasten voor wegen en groen. In 2023 vormt u egalisatievoorzieningen ten behoeve van het groot onderhoud. Deze voorzieningen worden d.m.v. een eenmalige dotatie gevoed met de middelen beschikbaar in de reserves voor groot onderhoud. Deze reserves komen vervolgens te vervallen. De middelen in deze reserves zijn niet toereikend voor het onderhoud op lange termijn. Er is momenteel nog geen zicht op de hoogte van de structurele jaarlijkse dotaties die noodzakelijk zijn om de egalisatievoorziening te voeden. Uw huidige meerjarenraming geeft momenteel dus geen volledig beeld van het benodigd structurele lastenniveau. Wij verzoeken u hier zo spoedig mogelijk zicht op te krijgen ten behoeve van het inzicht in de financiële ruimte voor de nieuwe gemeente Voorne aan Zee.

Kapitaallastenreserves

In onderstaande tabel is te zien dat een groot deel (ruim 80%) van de investeringen op uw balans wordt gedekt door kapitaallastenreserves. In dit totaal van investeringen zijn ook investeringen opgenomen die in de toekomst vervangen dienen te worden. Aan het einde van de afschrijvingstermijn van deze investeringen zal structurele dekking in de begroting gevonden moeten worden. De kans is namelijk groot dat de middelen ontbreken om een nieuwe kapitaallastenreserve te vormen. Wij zien dit als risico. Om een duurzame financiële positie te bewaken adviseren wij u geen nieuwe kapitaallastenreserves te vormen voor investeringen die na de afschrijvingstermijn vervangen dienen te worden.

Stand per 31-12-2022 – Investerings met economisch nut waarvoor een heffing wordt gerekend zijn niet meegerekend aangezien de kapitaallasten d.m.v. heffingen worden gedekt.

Interne rekenrente

Net als in onze vorige brieven willen wij u de hoogte van de interne rekenrente onder de aandacht brengen. In onze begrotingsbrief van vorig jaar hebben wij u verzocht deze af te bouwen. Aangezien dit tekorten in uw meerjarenraming oplevert blijkt dit niet mogelijk. De wijze van verrekenen van interne rente voldoet aan de regelgeving in het BBV. Het levert echter wel een risico op zodra het rentepercentage verlaagd moet worden door bijvoorbeeld het aangaan van nieuwe leningen of door de fusie. In dat geval ontstaat er een gat in de begroting van een paar miljoen euro. Dit gat kan gedeeltelijk gedekt worden door het vormen van nieuwe kapitaallastenreserves (m.u.v. kapitaallastenreserves voor vervangingsinvesteringen). Wij adviseren voor een duurzame financiële positie van de nieuwe gemeente hier een balans in te houden.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere

inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij *geconstateerd* dat u deels rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de corona-crisis in 2022. Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Brielle

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-792220346
DOS-2021-0000504

Uw kenmerk
-
Bijlagen
-

Gemeenteraad van Capelle aan den IJssel
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 70
2900 AB CAPELLE AAN DEN IJSSEL

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren.

Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

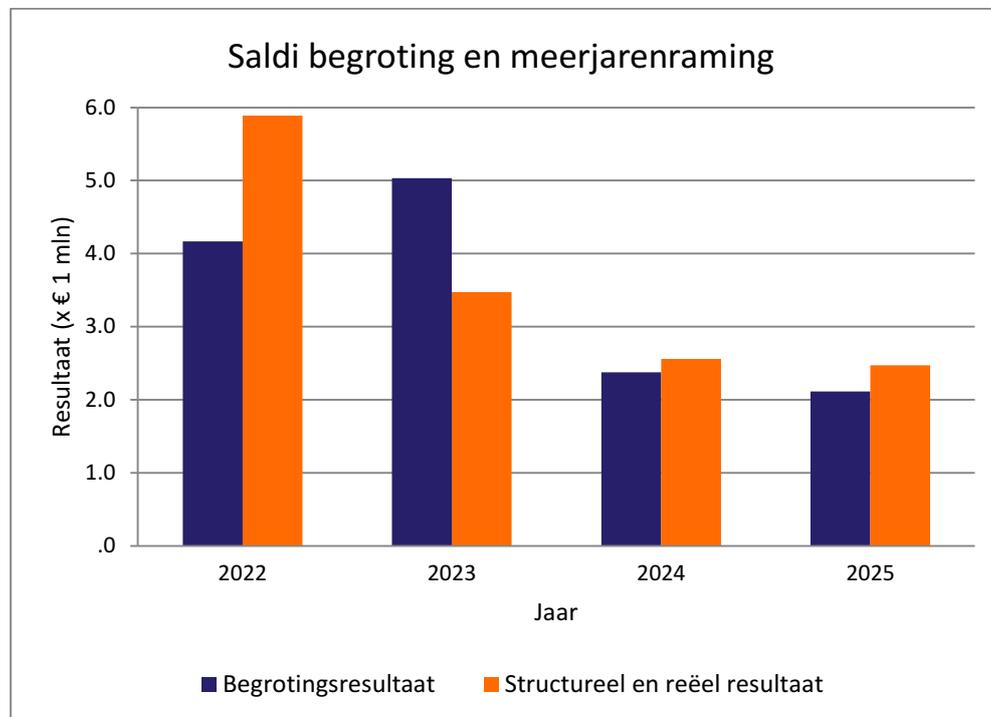
Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Groen	Groen	Groen

De risicokleur is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2022 uit op groen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Wij constateren dat uw gemeente zowel voor de jaarbegroting 2022 als alle jaarschijven van de meerjarenraming een sluitend structureel en reëel resultaat heeft.

Overige opmerkingen

Actualisatie beheerplannen

In onze vorige begrotingsbrief d.d. 1 december 2020 met kenmerk PZH-2020-760081758, hebben wij u verzocht uw beheerplannen te actualiseren. De vaststelling van uw beheerplannen heeft vertraging opgelopen in verband met de coronacrisis. Wij hebben inmiddels vernomen dat de vaststelling gepland staat in het eerste kwartaal van 2022, waarbij de mogelijke financiële effecten verwerkt zullen worden in de Voorjaarsnota 2022.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen

ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Capelle aan den IJssel

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-791107404
DOS-2021-0000511

Uw kenmerk

Bijlagen
-

Gemeenteraad van Delft
Postbus 78
2600 ME DELFT

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren.

Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Desalniettemin maken wij ons zorgen om de ontwikkeling van de financiële positie van uw gemeente. Verderop in deze brief is dit nader toegelicht.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

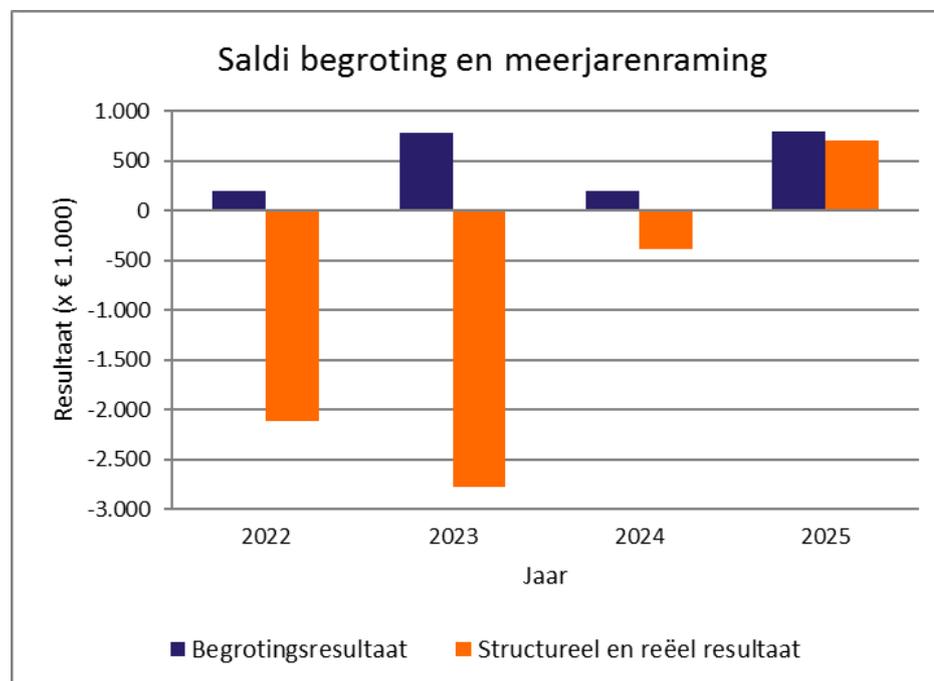
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Oranje	Oranje	Oranje

De risicokleur is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2022 uit op oranje. Tekorten in het sociaal domein en realisatie van bijbehorende maatregelen spelen de gemeente in 2020 nog steeds parten. In 2021 is al wel een positieve ontwikkeling zichtbaar. Het begrotingsjaar en de eerste 2 jaar van de meerjarenraming laten structurele tekorten zien en er is sprake van taakstellingen die nog gerealiseerd moeten worden

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- inclusief verwerking van de door u vastgestelde effecten van de septembercirculaire;
- waarbij we de reserveonttrekkingen aan de reserve Vastgoed als structureel beschouwen, vooruitlopend op het instellen van een voorziening groot onderhoud Vastgoed;

- waarbij we de reserveonttrekkingen aan de reserves Beleid en Uitvoering, de reserve Schieoevers en de reserve Voorbereidingskosten als incidentele baten beschouwen;
- waarbij we de dotaties aan diverse reserves als incidenteel beschouwen;
- exclusief de taakstelling rondom de hervormingsagenda Jeugdzorg. Deze taakstelling is nog niet onderbouwd met concrete maatregelen.

Conclusie

Wij constateren dat het herstelpun waarmee het preventief toezicht dit jaar is opgeheven niet meer leidt tot herstel van het structureel evenwicht in 2024, maar in 2025. Ook de extra ramingen van de Rijksmiddelen Jeugdzorg en de positieve effecten van de septembercirculaire hebben dit niet kunnen voorkomen. De financiële positie van uw gemeente blijft fragiel. Wij adviseren u om uw huidige taakstellingen nauwlettend te blijven volgen, en indien maatregelen niet haalbaar blijken deze te vervangen door nieuwe maatregelen.

Overige opmerkingen

Geen opschuivend sluitend meerjarenperspectief (bij ontstaan in een eerder jaar)

Uw begroting 2021 was niet structureel in evenwicht. Omdat u destijds in de meerjarenraming aannemelijk heeft gemaakt dat dit evenwicht in 2024 hersteld wordt kwam u voor 2021 alsnog in aanmerking voor repressief (regulier) toezicht. Het is niet de bedoeling dat dit ieder jaar gebeurt, aangezien het herstel dan ieder jaar naar achteren doorschuift. Uw begroting 2022 is wederom niet structureel in evenwicht.

Het structurele evenwicht wordt in deze meerjarenraming een jaar later tot stand gebracht dan u in uw vorige begroting en meerjarenraming heeft geraamd. Opschuivend meerjarenperspectief kan aanleiding zijn voor het instellen van preventief toezicht. Wij hebben begrip voor de moeilijke tijden die gemeenten momenteel doormaken, waarbij ontwikkelingen soms te snel gaan om te kunnen verwerken in de begroting. Wij hebben daarom besloten om aan het opschuivend meerjarenperspectief geen consequenties te verbinden.

Indien volgend jaar uw begroting 2023 ook niet structureel in evenwicht is verwachten wij dat het jaar waarin dit evenwicht hersteld wordt gelijk blijft aan uw huidige inschatting. Dit betekent dat tenminste de jaarschijven 2025 en 2026 structureel en reëel in evenwicht moeten zijn.

Loon- en Prijsontwikkelingen

Wij hebben geconstateerd dat u in uw begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 een lagere loon- en prijsindexering heeft toegepast dan is verwerkt in de raming van de algemene uitkering (o.b.v. lopende prijzen). Doordat de inkomstenkant wel geïndexeerd is maar de uitgavenkant niet volledig, bent u in feite aan het bezuinigen. Bezuinigingen dienen concreet en ten minste op programmaniveau ingevuld te worden. Op basis van de onderbouwing beoordelen wij of de bezuiniging concreet en haalbaar is. Wij hebben geconstateerd dat u voldoende onderbouwing heeft kunnen leveren voor een eenmalige bezuiniging op uw materiële budgetten (een zogenaamde kaasschaaf bezuiniging). Een bezuiniging via deze methode is iets wat niet jaarlijks kan worden toegepast, daarom beschouwen wij dit eenmalig als reële raming.

Structurele reservemutaties

U heeft diverse reservemutaties in uw vorige en huidige begrotingen als structureel aangemerkt. Reserves zijn naar aard eindig en kunnen daarom niet dienen ter dekking van structurele lasten. Niet alle reservemutaties voldoen momenteel aan de geldende regelgeving. Dit jaar zullen wij hier niet op corrigeren. Bij de begroting 2023 zullen wij wel een aflopende correctie toe gaan passen, beginnend met een correctie van 50%.

De reservemutaties die u nieuw in uw begroting 2022 hebt opgenomen corrigeren wij, met uitzondering van de reserve Vastgoed, wel en beschouwen wij daarom bij de bepaling van het structureel evenwicht als incidenteel.

Renterisiconorm

In de Wet financiering decentrale overheden (fido) is vastgelegd dat het renterisico op het begrotingstotaal van een gemeente de renterisiconorm niet mag overschrijden. Wanneer dit toch gebeurt geeft de toezichthouder een aanwijzing om maatregelen te nemen ten einde het renterisico op het begrotingstotaal te verminderen.

Het schema van de renterisiconorm is in uw begroting 2022 niet volledig ingevuld. Wel wordt aangegeven dat de renterisiconorm niet wordt overschreden. In ambtelijk overleg is afgesproken dat deze staat in de volgende begroting volledig zal worden gepresenteerd.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van "samen de trap op en samen de trap af" door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Delft

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-793314407
DOS-2021-0000513

Uw kenmerk

Bijlagen
-

Gemeenteraad van Den Haag
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 12600
2500 DJ DEN HAAG

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Ons oordeel baseren wij op de door u, als raad, vastgestelde begroting. De wettelijke termijn voor het indienen van een structureel sluitende begroting is 15 november van het jaar voorafgaan aan het begrotingsjaar. Omdat de conceptbegroting, die wij al eerder kregen toegezonden, nog niet volledig aan de geldende kaders voldeed, besloten wij eenmalig van deze termijn af te wijken en de eerste begrotingswijziging, die u op 25 november 2021 vaststelde, bij ons oordeel te betrekken. Op verzoek stuurde wij op 23 november 2021 hierover een toelichtende brief aan het college van burgemeester en wethouders (kenmerk PZH-2021-792003510).

Wij stellen de ambtelijke afstemming met de provincie over de conceptbegroting op prijs en danken u voor het vaststellen van de hierboven genoemde begrotingswijziging. Omdat preventief toezicht naar onze mening in deze situatie een niet proportionele, door de wet voorgeschreven, sanctie is, zijn wij blij dat u op deze manier tot een structureel sluitende en reële begroting bent gekomen.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Ondanks het feit dat uw begroting, inclusief de eerste begrotingswijziging, voldoet aan de criteria voor repressief toezicht, maken wij ons zorgen over de ontwikkeling van de financiële positie van uw gemeente. Dit wordt in deze brief nader toegelicht.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Oranje	Oranje	Oranje

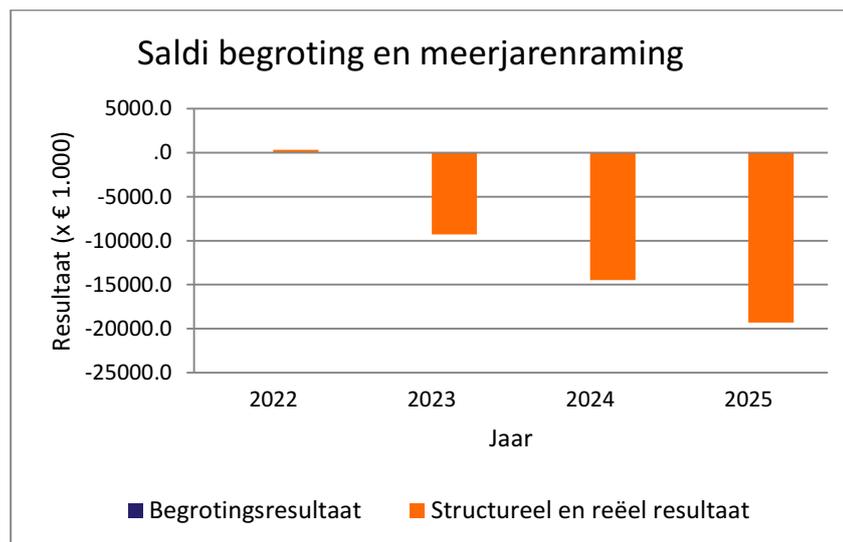
De risicokleur op basis van de begroting 2022 is net als in voorgaande jaren 'oranje'. De oorzaak hiervoor is een structureel tekort van € 19,3 mln in de meerjarenraming. Daarnaast is het weerstandsvermogen laag, hetgeen inhoudt dat u onvoldoende middelen heeft gereserveerd om de risico's volledig af te dekken. Tot slot dragen de tekorten in het sociaal domein bij aan deze risico-inschatting.

Structureel en reëel resultaat

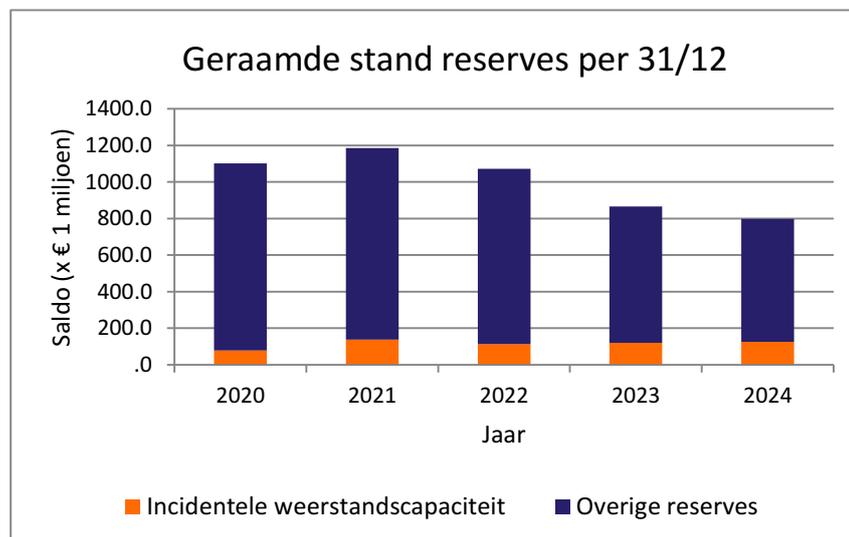
Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Uw begroting en meerjarenraming sluiten jaarlijks met een begrotingsresultaat van € 0. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Wij hebben in ons oordeel de structurele taakstelling van € 19,3 buiten beschouwing gelaten. Voor dit tekort moet in de begroting 2023 nog structurele en reële dekking worden gevonden.

Ontwikkeling eigen vermogen en weerstandsvermogen

Wij constateren dat uw eigen vermogen (het totaal van alle reserves) na 2021 een dalende trend laat zien. De incidentele weerstandscapaciteit is dat deel van het eigen vermogen waarmee risico's kunnen worden afgedekt. Dit laat een stabiel beeld zien, maar is nog te laag om alle risico's af te dekken. Om de weerstandscapaciteit op peil te brengen beschikt u over een herstelplan. Dit plan

voorziet erin dat boekwinsten uit de verkoop van vastgoed aan de algemene reserve worden toegevoegd. Daarnaast wordt de vrij te besteden bespaarde rente toegevoegd. Tot slot voegt uw gemeente de positieve jaarrekeningresultaten toe aan de algemene reserve.

Wij vinden het een goede zaak dat u een herstelplan heeft, maar het effect van deze maatregelen is nog onzeker. Bij tegenvallende opbrengsten uit verkoop van vastgoed, of tegenvallende jaarrekeningresultaten, zal het herstel langer op zich laten wachten en zijn wellicht aanvullende maatregelen noodzakelijk. Wij adviseren u daarom deze ontwikkelingen nauwlettend te volgen en op een zo kort mogelijke termijn toe te groeien naar de benodigde weerstandscapaciteit.

Financiële kengetallen

In de paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing is een set van verplichte financiële kengetallen opgenomen. Deze kengetallen hebben tot doel het inzicht te verbeteren in de financiële positie van uw gemeente. De kengetallen zijn niet genormeerd. Voor de beoordeling wordt gebruik gemaakt van de signaleringswaarden zoals die bij de stresstest 100.000+ gemeenten worden gehanteerd.

De financiële kengetallen in uw begroting laten vooralsnog een gunstig beeld zien, maar we zien wel een dalende trend. Uw gemeenten heeft een relatief lage schuldenlast, maar deze zal naar verwachting de komende jaren toenemen. De toenemende schulden in combinatie met het afnemende eigen vermogen zorgen de komende jaren voor een dalende solvabiliteit.

Daarnaast is er sprake van een negatieve structurele exploitatieruimte als gevolg van het nog te dekken tekort van € 19,3 mln.

Het kengetal belastingcapaciteit scoort relatief laag. Dit betekent dat in Den Haag minder belasting wordt geheven dan gemiddeld in de Nederlandse gemeenten.

Om de solide financiële positie van uw gemeente voor de langere termijn te waarborgen adviseren wij u de komende jaren vooral de neerwaartse trend van de solvabiliteit in de gaten te houden. U kunt dan, zo nodig, tijdig maatregelen treffen om de verhouding tussen het eigen vermogen en het vreemd vermogen (de schulden) te stabiliseren.

Overige opmerkingen

Structurele en incidentele baten en lasten

Het is belangrijk om voortdurend aandacht te hebben voor de financiële positie van uw gemeente. Het bepalen van het structurele begrotingsaldo daagt hier significant aan bij. Dit vormt ook de kern van het begrotingstoezicht. Eind 2018 heeft de commissie BBV een notitie uitgebracht over incidentele en structurele baten en lasten, waarmee meer duidelijkheid is verschaft over de verwerking van incidentele en structurele lasten en baten in uw begroting.

Bij de begroting 2023 zal het toezicht op de staat van incidentele baten en lasten en het overzicht van structurele reservemutaties worden aangescherpt. Wij vinden het een goede zaak dat uw gemeente al onderzoekt waar verdere verbeteringen mogelijk zijn en zijn graag bereid hierover op ambtelijk niveau mee te denken.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten voornamelijk blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Tot slot

Wij hebben er vertrouwen in dat het nieuwe college structurele dekking vindt voor dit tekort en een structureel sluitende begroting 2023 opstelt.

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Den Haag

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-792329588
DOS-2021-0000516

Uw kenmerk

Bijlagen
-

Gemeenteraad van Dordrecht
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 8
3300 AA DORDRECHT

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen. Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

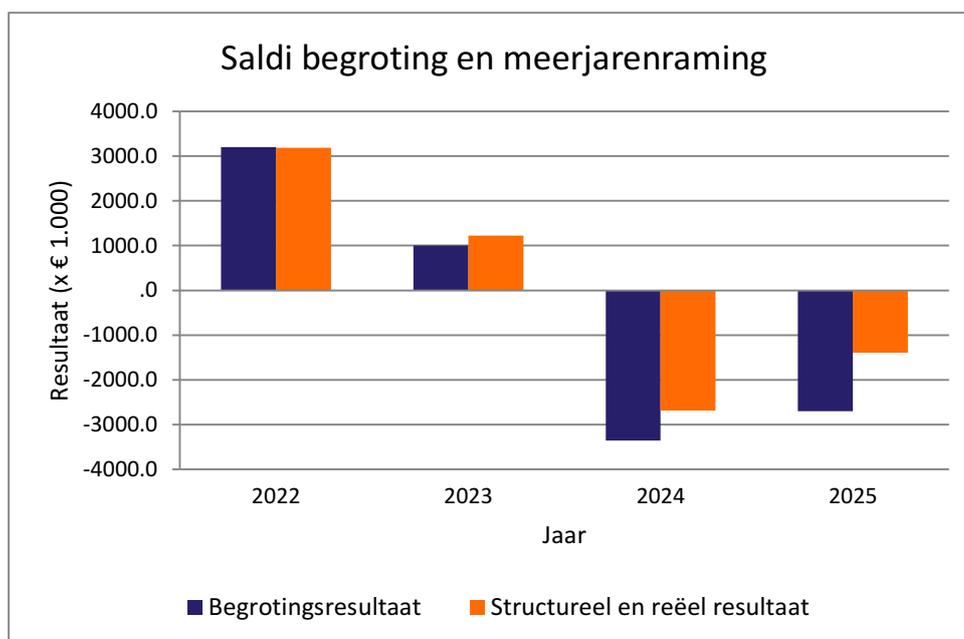
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Oranje	Groen	Geel

De risicokleur is verslechterd ten opzichte van vorig jaar en op basis van de begroting 2022 geel. De oorzaak hiervoor is dat uw begroting 2022 structureel in evenwicht is maar de jaren 2024 en 2025 van uw meerjarenraming niet. Kanttekening daarbij is dat u in de meerjarenraming voorzichtigheidshalve nog geen rekening heeft gehouden met de extra middelen jeugdzorg. Aandachtspunt is de actualisatie van uw beheerplan kunstwerken.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Opheffen GR Drechtsteden

U en de andere Drechtsteden gemeenten hebben een principebesluit genomen tot omvorming van de GR Drechtsteden naar een GR Sociaal. Daarbij zal uw gemeente vanaf 2022 als centrumgemeente gaan optreden voor de taken die niet onder de nieuwe GR Sociaal komen te vallen. Het streven is om dit jaar nog de GR te wijzigen en met alle andere Drechtsteden gemeenten een overeenkomst te sluiten. Inmiddels zijn deze overeenkomsten opgesteld en is bekend dat de omvorming budgettair neutraal zal verlopen. Zodra definitief over de omvorming is besloten kunt u hierop uw begroting aanpassen. We worden graag op de hoogte gehouden van deze ontwikkeling.

Actualisatie beheerplan kunstwerken

De onderhoudslasten van de kapitaalgoederen nemen jaarlijks een groot deel van uw exploitatieruimte in beslag. Om het beheer, het onderhoud en de financiële consequenties van deze kapitaalgoederen goed in kaart te brengen zijn recente beheerplannen (maximaal vijf jaar oud) zeer van belang. Beheerplannen die niet actueel zijn, geven geen reëel beeld van de onderhoudslasten in uw begroting en meerjarenraming. Wij adviseren u uw beheerplan kunstwerken zo snel mogelijk te actualiseren en de hieruit voortvloeiende financiële gevolgen in de begroting en meerjarenraming op te nemen.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dordrecht

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-791062325
DOS-2021-0000517

Uw kenmerk

Bijlagen
-

Gemeenteraad van Goeree-Overflakkee
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1
3240 AA MIDDELHARNIS

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

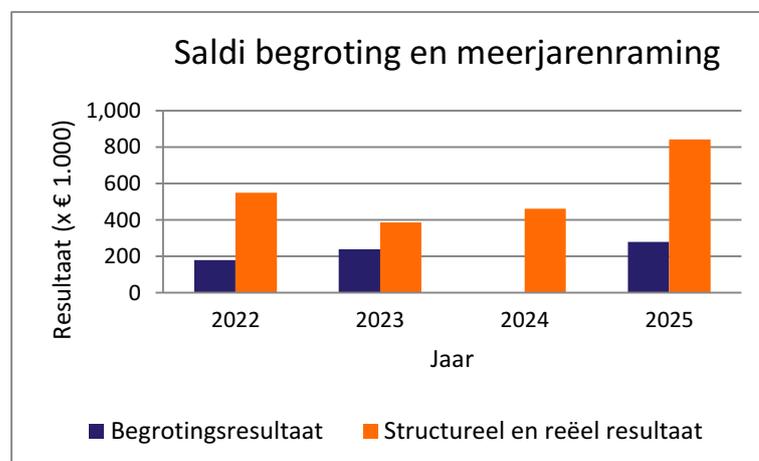
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Groen	Geel	Groen

De risicokleur is het afgelopen jaar verbeterd en komt op basis van de begroting 2022 uit op groen. De oorzaak hiervoor is de verbetering van het structurele saldo in de begroting en de meerjarenraming. Dit is mede veroorzaakt door de extra gelden vanuit het Rijk voor de jeugdzorg en het verwerken van een aantal maatregelen uit de ombuigingsnota waaronder een verhoging van de OZB vanaf 2023.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

In uw begroting en meerjarenraming wordt voor € 0,8 miljoen toegevoegd aan de tijdelijke “reserve onderhoud kunstwerken” in afwachting van de vorming van een “voorziening onderhoud kunstwerken”. Hiermee heeft u de onderhoudslasten incidenteel geraamd in plaats van structureel en is het structureel resultaat van uw begroting vertekend. Wij hebben onze correctie hierop gebaseerd. Overigens betekent deze correctie niet dat er een financieel knelpunt is in de onderhoudsbudgetten en heeft dit geen gevolgen voor het begrotingsresultaat.

Conclusie

Wij constateren dat er in uw begroting en meerjarenraming sprake is van structureel en reëel evenwicht voor alle jaren.

Overige opmerkingen

PM-posten

In de begroting 2022 staat een aantal PM-posten genoemd waaronder het beheerplan kunstwerken. De financiële uitwerking van deze posten is nog niet verwerkt in de begroting en de verwachting is dat de structurele ruimte in de begroting hierdoor onder druk kan komen te staan. Wij vinden het van belang snel inzicht te krijgen in de totale lasten op jaarbasis en gaan ervanuit dat deze in de begroting 2023 volledig kunnen worden opgenomen.

Ombuigingen

Vanwege de noodzaak om structurele ruimte in de begroting en meerjarenraming te creëren heeft u besloten tot diverse bezuinigingen/ombuigingen. De grootste posten hierbij zijn de verhoging van de OZB en de toeristenbelasting per 2023. Gezien de hoeveelheid PM-posten in de begroting, de onzekerheden rondom de herverdeling gemeentefonds en de financiële ontwikkelingen rondom de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond zien wij de noodzaak van het nemen van maatregelen. Wij verzoeken u de realisatie van de bezuinigingen te monitoren en waar nodig bij te stellen.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten voornamelijk blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij geconstateerd dat u deels rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de corona-crisis in 2022. Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Goeree-Overflakkee

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-792095364
DOS-2021-0000519

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Gorinchem
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 108
4200 AC GORINCHEM

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen. Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

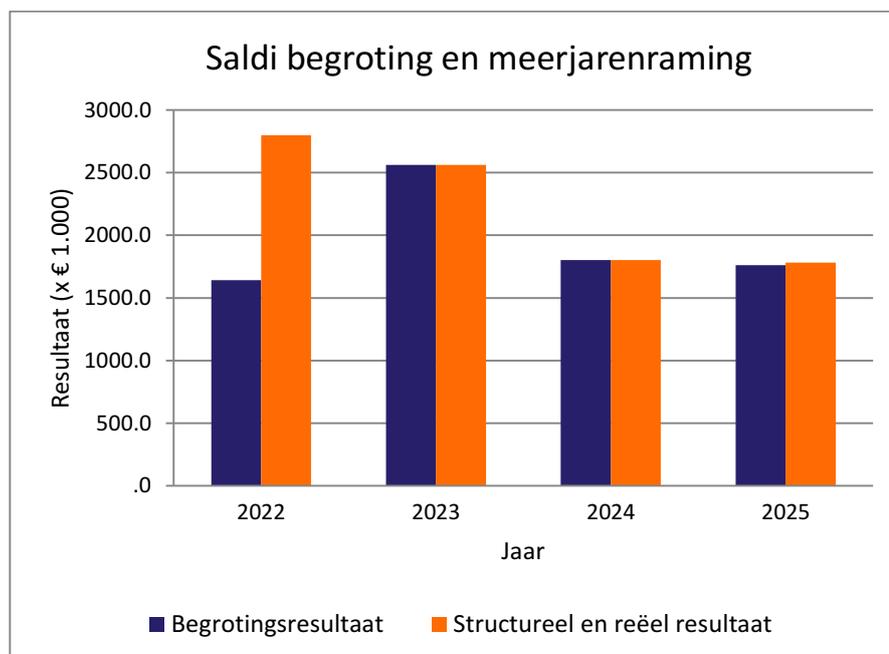
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Oranje	Oranje	Oranje

De risicokleur is gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2022 uit op oranje. Dit komt door de stijgende schuldpositie in de meerjarenraming, de nog te realiseren opbrengsten binnen de grondexploitatie en de bijdragen aan de verbonden partijen. Wel is uw risicoprofiel verbeterd ten opzichte van vorig jaar doordat uw weerstandsvermogen weer aan de door u vastgestelde bandbreedte voldoet.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Inclusief de 1^e begrotingswijziging waarin de inkomsten van de septembercirculaire, het amendement en de inzet van het begrotingssaldo 2022 ter vorming van een afschrijvingsreserve ter dekking van nieuwe investeringen is verwerkt.

Conclusie

Wij constateren dat u voldoet aan de criteria voor repressief toezicht.

Overige opmerkingen

Schuldpositie

In de paragraaf weerstandsvermogen is sprake van een stijgende netto schuldquote van 112% in 2022 naar 150% in 2025. De hoge schuldquote heeft een relatie met de geplande nieuwe investeringen en het geïnvesteerd vermogen in de grondexploitatie. De ontwikkeling van de schuldquote boven de 130% geeft een signaal van een verhoogd risico. U bent zich daarvan bewust en we hebben met waardering geconstateerd dat u bij de perspectiefnota maatregelen heeft getroffen om de schuldpositie niet verder op te laten lopen. De prognose is dat door deze maatregelen de schuldquote vanaf 2025 zal afnemen. Wij zullen de ontwikkelingen van uw schuldpositie de komende jaren blijven volgen.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Gorinchem

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-791227519
DOS-2021-0000887

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Gouda
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1086
2800 BB GOUDA

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Dit kunt u vinden op onze

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.

De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

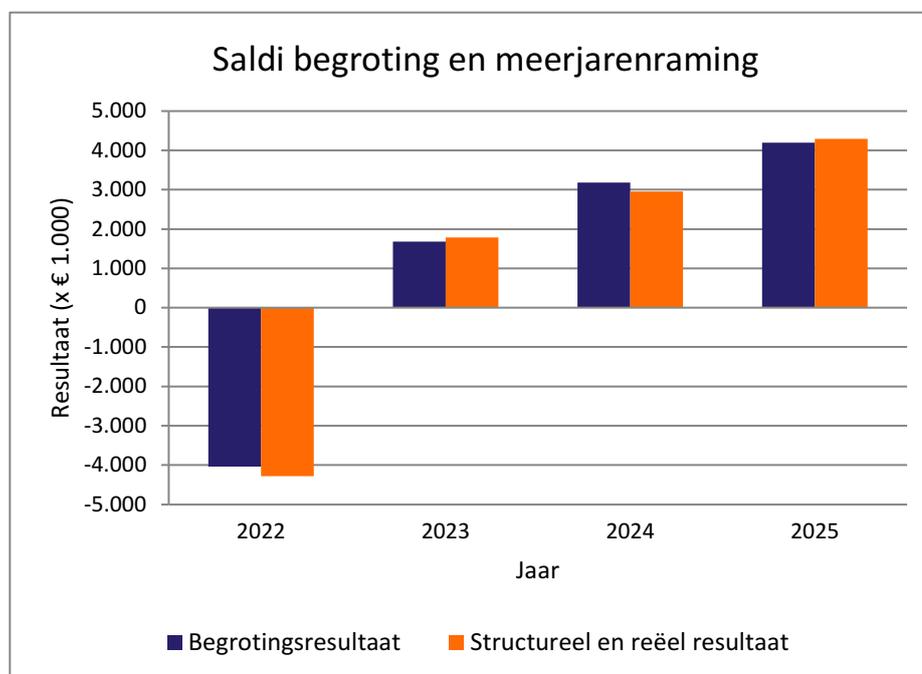
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Geel	Oranje	Groen

De risicokleur geeft de afgelopen jaren een wisselend beeld en komt op basis van de begroting 2022 uit op groen. De risicoscore is in 2022 aanzienlijk verbeterd vanwege de positieve structurele saldi van uw meerjarenraming. De begroting 2022 vertoont nog wel een negatief structureel saldo, desondanks blijft de score groen. Positief is ook dat de vorig jaar ingezette daling van de schuldquote zich doorgezet heeft. Zoals vorig jaar ook aangegeven, vraagt de lage solvabiliteitsratio nog om aandacht.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

In ons oordeel hebben we rekening gehouden met de cijfers inclusief het bij de begroting aangenomen amendement.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Wij constateren naar aanleiding van het gedane onderzoek dat u voldoet aan de criteria voor repressief toezicht.

Overige opmerkingen

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kan ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Gouda

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-792265980
DOS-2021-0000888

Uw kenmerk

Bijlagen
-

Gemeenteraad van Hardinxveld-Giessendam
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 175
3370 AD HARDINXVELD-GIESSENDAM

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.

De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

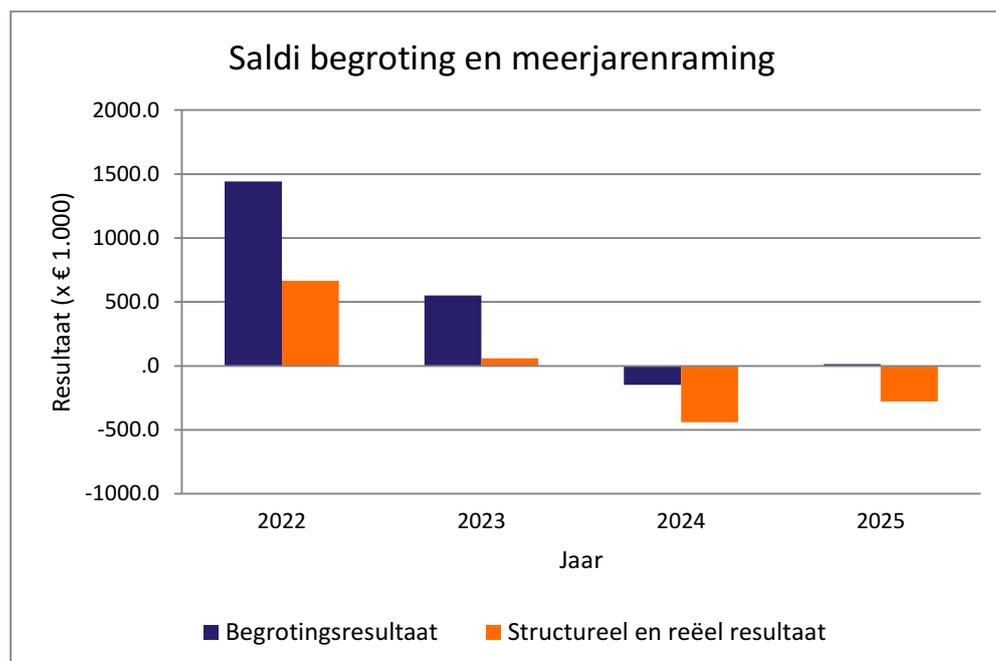
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Oranje	Geel	Oranje

De risicokleur is ten opzichte van vorig jaar verslechterd en komt op basis van de begroting 2022 uit op oranje. De oorzaak hiervoor is dat uw begroting 2022 structureel in evenwicht is maar uw meerjarenraming tekorten vertoont. Aandachtspunten zijn de actualisatie van diverse beheerplannen, het hoge percentage verbonden partijen (waardoor uw begroting minder flexibel is) en de tekorten in het sociaal domein (waarbij het geraamde budget de afgelopen jaren tussentijds opgehoogd moest worden).

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Inclusief hogere bijdrage aan de GR DG&J zoals deze door het algemeen bestuur van de GR is vastgesteld in de begroting 2022. Dit betekent dat wij uitgaan van hogere structurele lasten van € 279.000. Hierdoor komt het structureel resultaat nadeliger uit dan u in uw begroting presenteert. Onder het kopje *Aansluiting bijdrage GR DG&J* hebben wij dit verder toegelicht.

Conclusie

Wij constateren dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Reservemutaties

In voorgaande jaren werden de reservemutaties niet correct betrokken bij het bepalen van het structureel resultaat. Zo werden de mutaties aan de onderhoudsreserves als structureel aangemerkt terwijl reservemutaties, uitgezonderd de reservemutaties ter dekking van kapitaallasten, in principe incidenteel naar aard zijn. Ook kwamen diverse, door u aangemerkte, incidentele reservemutaties niet terug op het overzicht van incidentele baten en lasten waardoor deze niet werden betrokken bij het structureel resultaat. Uit uw begroting 2022 blijkt dat u inmiddels beide punten heeft aangepast en daarmee weer voldoet aan het BBV. Wij danken u voor deze aanpassingen en zijn van mening dat het door u gepresenteerde structureel resultaat nu een reëel beeld geeft.

Aansluiting bijdrage GR DG&J

In uw begroting 2022 houdt u rekening met een bijdrage aan de GR DG&J die lager is dan de deelnemersbijdrage die in de begroting 2022 van de GR is opgenomen. De reden hiervoor is dat u het niet eens bent met de berekening van de GR. De bijdrage aan GR'en behoren echter tot de verplichte uitgaven van een gemeente en dienen gebaseerd te zijn op de vastgestelde begroting van de GR. Alleen als een andere inschatting financieel vertaald wordt in de begroting van de GR door een vastgestelde begrotingswijziging, kunnen deelnemers eventueel rekening houden met een aangepaste bijdrage. Wij adviseren u daarom om vooraf met de GR DG&J in gesprek te gaan over de manier van ramen zodat dit bij het opstellen van de begroting meegenomen kan worden. Voor nu gaan wij in ons oordeel uit van de cijfers in de door de GR DG&J vastgestelde begroting.

Actualisatie beheerplannen

In eerdere brieven hebben wij uw aandacht gevraagd voor het actualiseren van uw beheerplannen. Mede doordat de implementatie van het Drechtsteden-brede beheersysteem langer op zich liet wachten, duurt de actualisatie van diverse beheerplannen langer dan gepland. In de paragraaf *Onderhoud kapitaalgoederen* heeft u per beheerplan het verwachte jaar van actualisatie benoemd. Uit deze informatie en andere toelichtingen begrijpen wij dat u verwacht om in de periode tot en met 2022 een aantal beheerplannen vast te stellen. Wij zijn blij met deze ontwikkeling en hopen dat u spoedig over actuele beheerplannen beschikt zodat u weer een reëel beeld heeft van de meerjarige onderhoudslasten.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht
Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hardinxveld-Giessendam

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-791063423
DOS-2021-0000889

Uw kenmerk

Bijlagen
-

Gemeenteraad van Hellevoetsluis
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 13
3220 AA HELLEVOETSLUIS

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Preventief Arhi toezicht en het regulier financieel toezicht

Onder verwijzing naar onze brief van 17 december 2020 met kenmerk PZH-2020-75989178013 inzake financieel toezicht in verband met herindeling, delen wij u mede dat het preventief Arhi-toezicht op grond van artikel 21 van de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) in 2022 onverkort van toepassing blijft. Dit betekent dat de bepalingen van deze wet van toepassing zijn op besluiten van uw gemeente tot de ingangsdatum van de gemeentelijk herindeling. De ingezonden begroting behoeft daarom onze goedkeuring. Naast het onderzoek van de begroting op grond van de Wet arhi hebben wij uw begroting ook getoetst aan de criteria van de Gemeentewet waaronder het structureel en reëel evenwicht van de (meerjaren)begroting als gevolg van het (reguliere) financiële toezicht.

Besluit goedkeuring begroting 2022

Na onderzoek van uw begroting zijn ons geen strijdigheden met het recht of het algemene financiële belang van de nieuwe gemeente Voorne aan Zee gebleken. De begroting hebben wij daarom goedgekeurd.

Besluit regulier toezicht

Voor wat betreft het onderzoek als gevolg van het wettelijk (reguliere) financieel toezicht hebben wij geconstateerd dat uw begroting 2022 voldoet aan de criteria voor regulier (repressief) toezicht. Dit houdt in dat er naast het hierboven toegelichte arhi-toezicht geen verdere aanscherping van het financieel toezicht aan de orde is.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. U kunt hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

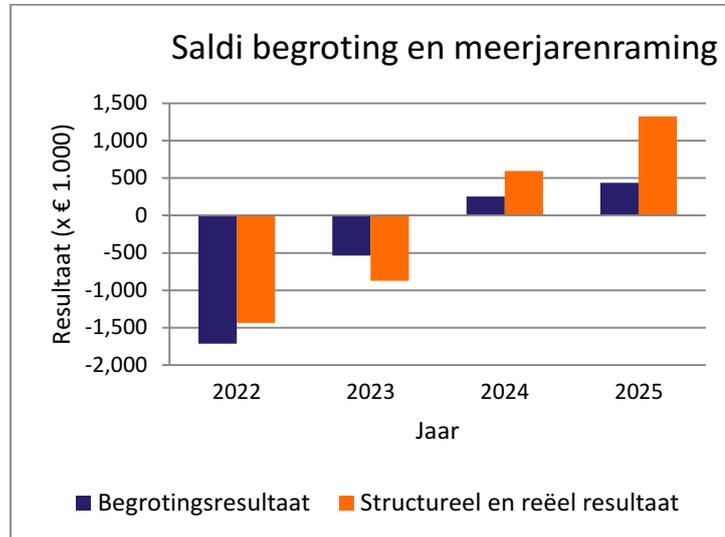
Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Oranje	Oranje	Oranje

De risicokleur is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2022 uit op oranje. De oorzaak hiervoor ligt voornamelijk in de risicovolle grondexploitatie Kickersbloem 3. Dit verhoogt het risicoprofiel van uw gemeente op meerdere aspecten waaronder de netto-schuldquote en de solvabiliteit. Ook laat de bijdrage aan verbonden partijen een flinke stijging zien, waarmee de flexibiliteit van de begroting vermindert. Het structureel resultaat laat verbeterde saldi zien. Dit wordt o.a. veroorzaakt door de extra middelen voor de jeugdzorg en een verhoging van het OZB-tarief vanaf 2023. Zonder verhoging van de OZB zouden alle jaarschijven in de meerjarenraming een structureel tekort laten zien.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Waarbij wij de lasten voor het vervangen van overlast gevende bomen van € 75.000 in de jaren 2022 en 2023 als structurele lasten beschouwen. Dit zijn lasten die vallen onder onderhoud en deze zijn structureel.
- Waarbij wij de lasten van 2022 (€ 80.000) en 2023 (€ 250.000) voor het wegwerken van achterstanden op afdeling DIV als structurele lasten beschouwen. Het wegwerken van achterstanden op reguliere werkzaamheden maakt een last niet incidenteel.

Daarbij hebben wij geconstateerd dat:

- de raming van de algemene uitkering niet op de juiste wijze tot stand is gekomen. (2022 – € 340.000 negatief naar 2025 € 1,3 miljoen positief);
- het voordeel dat is ontstaan in de kapitaallasten door de wijziging van afschrijvingssystematiek in uw begroting per abuis dubbel is verwerkt. (€ 1 miljoen negatief), na doorlichting van de kapitaallasten door uw gemeente bleek echter dat nog niet alle kapitaalgoederen waren omgezet naar de nieuwe systematiek dit zorgt voor een voordeel van € 0,5 mln.
- De baten en lasten voor de grondexploitaties uit uw exploitatie zijn gehaald. Deze dienen conform BBV, ondanks dat deze budgetneutraal zijn, over de exploitatie te lopen. Dit levert voor u onvoldoende inzicht in de verwachte ontwikkelingen in de grondexploitaties in het komend jaar.

Conclusie

Wij constateren dat het structureel begrotingssaldo in 2022 negatief is. Hierdoor moeten wij beoordelen in hoeverre uw meerjarenraming vanaf 2025 een structureel evenwicht laat zien. Gezien bovenstaande foutieve verwerkingen hebben wij twijfels over de realiteit van de ramingen in de meerjarenraming en hoe zorgvuldig deze tot stand zijn gekomen. De meerjarenraming is de basis van de begroting voor de nieuwe gemeente Voorne en dient dan ook voldoende aandacht te krijgen. Wij verwachten van u dat er, voorafgaand aan het samenstellen van de begroting voor de nieuwe gemeente, een verbeterd inzicht in de meerjarenraming wordt gerealiseerd en dat deze waar nodig

wordt bijgesteld. Wij verzoeken u begin 2022 verdere onderbouwingen op te leveren voor de onduidelijkheden die er nog bestaan. Vooralsnog komen wij tot een oordeel dat uw begroting na correcties structureel in evenwicht is vanaf 2024. Uw begroting valt hierdoor vanuit financieel opzicht onder repressief toezicht. Vanwege de herindeling valt u echter alsnog onder preventief Arhi-toezicht.

Overige opmerkingen

Overzicht incidentele baten en lasten

Net als in onze vorige brieven vragen wij uw aandacht voor het overzicht incidentele baten en lasten. Voor u als gemeenteraad is het structurele resultaat van belang om inzicht te krijgen in de mate waarin u uw structurele lasten ook structureel kunt dekken. De presentatie van dit overzicht in de begroting voldoet niet aan de regelgeving conform BBV. De verplichte toelichting per post in het overzicht incidentele baten en lasten ontbreekt.

Kickerbloem 3

De grondexploitatie Kickersbloem 3 blijft een belangrijk aandachtspunt binnen uw gemeente en straks binnen de nieuwe gemeente Voorne aan Zee. Gezien het langlopende en grootschalige karakter is het project Kickersbloem 3 gevoelig voor marktontwikkelingen. Een grondexploitatie van deze omvang brengt grote financieringsvraagstukken met zich mee. In 2022 stijgt de netto-schuldquote naar 137% en valt hiermee binnen de categorie zeer risicovol. Wij adviseren u om de ontwikkelingen rondom deze grondexploitatie en de financiering hiervan nauwgezet te volgen zodat tijdige bijsturing mogelijk is.

Bezuinigingen Jeugdzorg

In uw begroting zijn een tweetal maatregelen opgenomen die tot doel hebben om te besparen op de lasten voor de jeugd. Het betreft een besparing op kosten voor de Intensieve Vrijwillige Hulp en een besparing door middel van de inzet van praktijkondersteuners bij huisartsen. Beide maatregelen zijn voldoende onderbouwd maar zijn wel gebaseerd op aannames. Wij verzoeken u de realisatie van de bezuinigingen kritisch te blijven volgen en waar nodig de ramingen aan te passen.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van "samen de trap op en samen de trap af" door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de

gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij geconstateerd dat u deels rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de corona-crisis in 2022. Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hellevoetsluis

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-792725383
DOS-2021-0000890

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van HENDRIK-IDO-AMBACHT
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 34
3340 AA HENDRIK-IDO-AMBACHT

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

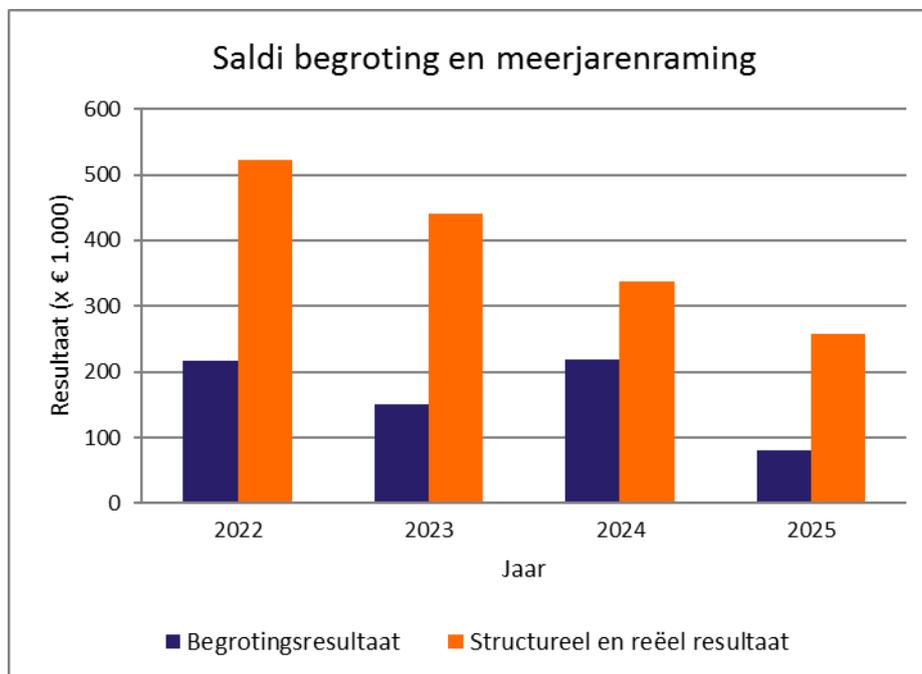
Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Oranje	Oranje	Oranje

De risicokleur is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2022 uit op oranje. De oorzaak hiervoor is het niet hebben van actuele beheerplannen, de tekorten in het sociaal domein (waarbij het geraamde budget de afgelopen jaren tussentijds opgehoogd moest worden) en de hoge schuldquote (die ondanks hoogte hiervan een positieve ontwikkeling laat zien). Daarnaast zorgt het hoge percentage van gemeentelijke bijdragen aan uw verbonden partijen voor een lagere flexibiliteit van uw begroting.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Wij hebben geconstateerd dat uw financiële positie afgelopen jaren stabiel is gebleven en dat u ondanks de vele uitdagingen zoals de uitvoering van De Volgerlanden en de oplopende kosten van het sociaal domein, elk jaar weer in staat bent geweest uw begroting en vaak ook uw meerjarenraming structureel sluitend te presenteren.

Overige opmerkingen

Actualisatie beheerplannen

De onderhoudslasten van de kapitaalgoederen nemen jaarlijks een groot deel van uw exploitatieruimte in beslag. Om het beheer, het onderhoud en de financiële consequenties van deze kapitaalgoederen goed in kaart te brengen zijn recente beheerplannen (maximaal vijf jaar oud) van groot belang. Beheerplannen die niet actueel zijn, geven geen reëel beeld van de onderhoudslasten in uw begroting en meerjarenraming. Wij adviseren u uw beheerplannen te actualiseren en de hieruit voortvloeiende financiële gevolgen in de begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 op te nemen.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercircularie 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen

ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hendrik-Ido-Ambacht

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-791370205
DOS-2021-0000891

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Hillegom
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 32
2180 AA HILLEGOM

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen. Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

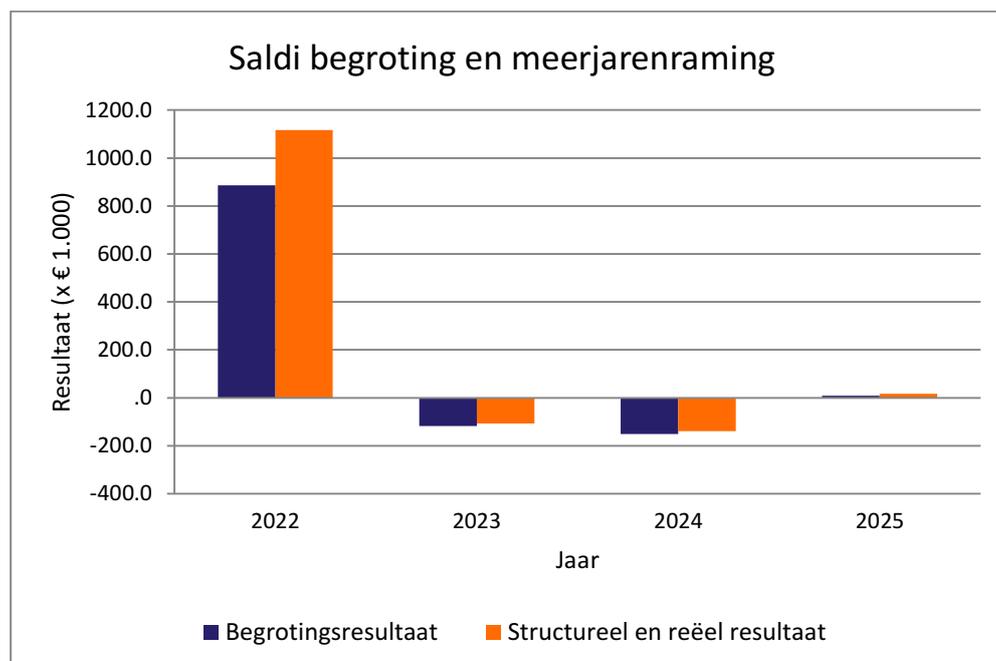
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Groen	Groen	Groen

De risicokleur is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2022 uit op groen. De oorzaak hiervoor is dat uw begroting structureel sluitend is in de jaren 2022 en 2025. De jaren 2023 en 2024 vertonen een licht tekort. Verder heeft u geen nieuwe bezuinigingsmaatregelen opgenomen in deze ramingen, zijn uw beheerplannen actueel, vallen uw financiële kengetallen in de minst risicovolle categorie en is uw weerstandsratio uitstekend.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hillegom

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-791061949
DOS-2021-0000892

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Hoeksche Waard
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 2003
3260 EA OUD-BEIJERLAND

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren.

Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

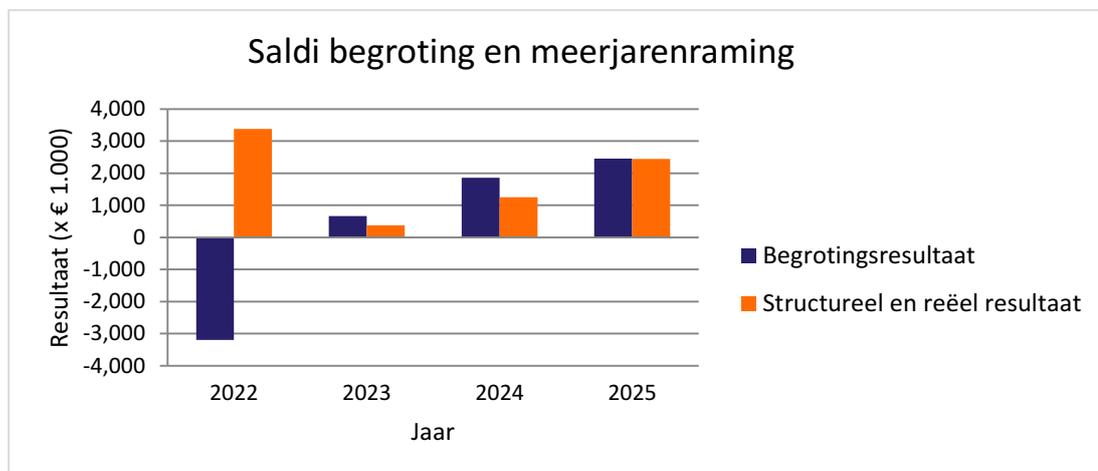
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Oranje	Geel	Groen

De risicokleur is de afgelopen jaren verbeterd en komt op basis van de begroting 2022 uit op groen. De oorzaak hiervoor ligt in het feit dat u het afgelopen jaar een groot deel van de beheerplannen heeft geharmoniseerd. Daarbij presenteert u in de begroting en meerjarenraming inclusief verwerking van de eerste begrotingswijziging in alle jaren een structureel evenwicht. Dit evenwicht wordt naast het positief uitvallen van de septembercirculaire mede veroorzaakt door een aantal bezuinigingen en het niet indexeren van de budgetten. Het is van belang de realisatie van deze bezuinigingen goed te monitoren.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Wij constateren dat er in uw begroting en meerjarenraming sprake is van structureel en reëel evenwicht voor alle jaren.

Overige opmerkingen

Incidentele baten en lasten

In uw begroting 2022 is een groot aantal aan incidentele posten opgenomen. Eind 2018 heeft de commissie BBV de notitie Incidentele en structurele baten en lasten gepubliceerd. Afgelopen jaar is een praktische uitwerking van deze notitie ambtelijk aan gemeenten aangeboden, de handreiking incidentele baten en lasten. In de notitie is gesteld dat in de basis alle gemeentelijke lasten structureel van aard zijn. Wanneer u toch een incidentele post opneemt, moet hiervoor een duidelijke en onvoorwaardelijke einddatum gelden en dit voldoende onderbouwd worden in de toelichting. Daarbij is het raadzaam om een grensbedrag vast te stellen voor incidentele posten. Momenteel voldoet uw overzicht van incidentele baten en lasten niet volledig aan de kaders van deze notitie. Wij zijn en blijven met uw gemeente ambtelijk in gesprek wat dit betekent voor uw begroting 2023 om correcties achteraf te voorkomen.

Realistisch ramen

Eén van de dekkingsmaatregelen die in uw begroting is opgenomen betreft het realistisch ramen van budgetten door deze niet te indexeren. Door uw inkomsten wel te indexeren maar uw uitgaven niet bent u in feite aan het bezuinigen. Normaliter verwachten wij dat u bezuinigingen concreet en op programmaniveau invult en voorziet van een goede onderbouwing zodat wij kunnen beoordelen of dit realistisch is. Echter, gezien het grote structurele overschot in de afgelopen twee jaarrekeningen is het begrijpelijk dat u op deze wijze de "lucht" uit de budgetten wilt halen die bij de herindeling is ontstaan. Daarom gaan wij hier eenmalig mee akkoord.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van "samen de trap op en samen de trap af" door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten voorsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij geconstateerd dat u deels rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de corona-crisis in 2022. Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht
Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hoeksche Waard

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-792950399
DOS-2021-0000893

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Aan de gemeenteraad van Kaag en Braassem
T.a.v. de Raadsgriffier
Postbus 1
2370 AA ROELOFARENDSEVEEN

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren.

Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Desalniettemin maken wij ons zorgen om de ontwikkeling van de financiële positie van uw gemeente. Verderop in deze brief is dit nader toegelicht.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

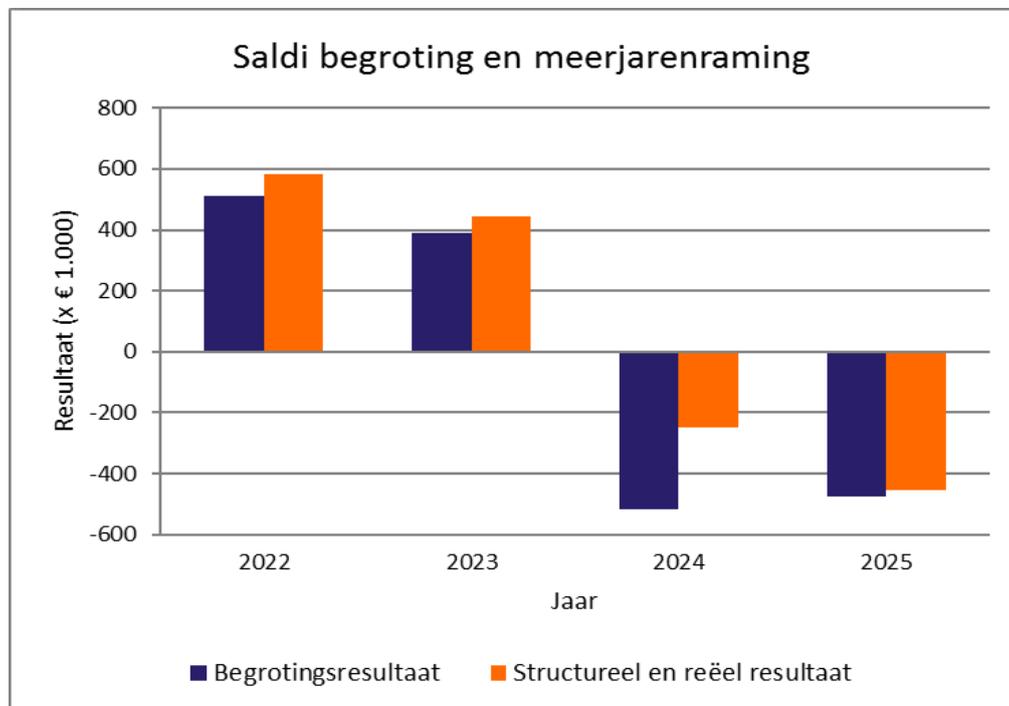
Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Groen	Oranje	Geel

Uw risicokleur is de afgelopen jaren verbeterd en komt op basis van de begroting 2022 uit op geel. De oorzaak hiervoor is dat uw begroting de eerste twee jaren een positief structureel saldo heeft. Vorig jaar was dit alleen het eerste jaar. Uw meerjarenraming 2023-2025 vertoont voor de jaren 2024 en 2025 een negatief structureel saldo.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

De tellingen in uw overzicht van incidentele baten en lasten zijn niet juist weergegeven in de begroting. Wij hebben dit gecorrigeerd op het structureel en reëel saldo.

Overige opmerkingen

Weergave meerjarenraming in de begroting

Wij constateren, net als vorig jaar, dat u in uw begroting geen uitgesplitste weergave heeft opgenomen van de baten en lasten in uw meerjarenraming. De ambtelijke afspraak om dit in de begroting 2022 te herstellen heeft abusievelijk geen gestalte gekregen. Komend jaar zal hier wel invulling aan worden gegeven. Wij vragen uw aandacht hiervoor.

Solvabiliteit

In onze begrotingsbrief 2021 hebben wij aangegeven dat uw solvabiliteit de komende jaren onder de risicovolle grens van 20% zou komen. De solvabiliteit is iets verbeterd en komt net boven de grens van 20% uit. Wij adviseren u om uw vermogenspositie te blijven monitoren en maatregelen te nemen om uw solvabiliteit en schuldpositie te verbeteren.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van

de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij geconstateerd dat u geen extra kosten heeft geraamd in verband met de corona-crisis in 2022. Wel hebben wij geconstateerd dat u in de vastgestelde Nota Reserves en Voorzieningen 2022 een reserve Covid heeft opgenomen, die is gevoed door de steunpakketten die u vanuit het Rijk in 2020 en 2021 heeft ontvangen. Deze reserve dient ter dekking van de kosten die u mogelijk in 2022 in verband met corona extra gaat maken. Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Kaag en Braassem

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-792946145
DOS-2021-0000894

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Katwijk
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 589
2220 AN KATWIJK

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren.

Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Desalniettemin maken wij ons zorgen om de ontwikkeling van de financiële positie van uw gemeente. Verderop in deze brief is dit nader toegelicht.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

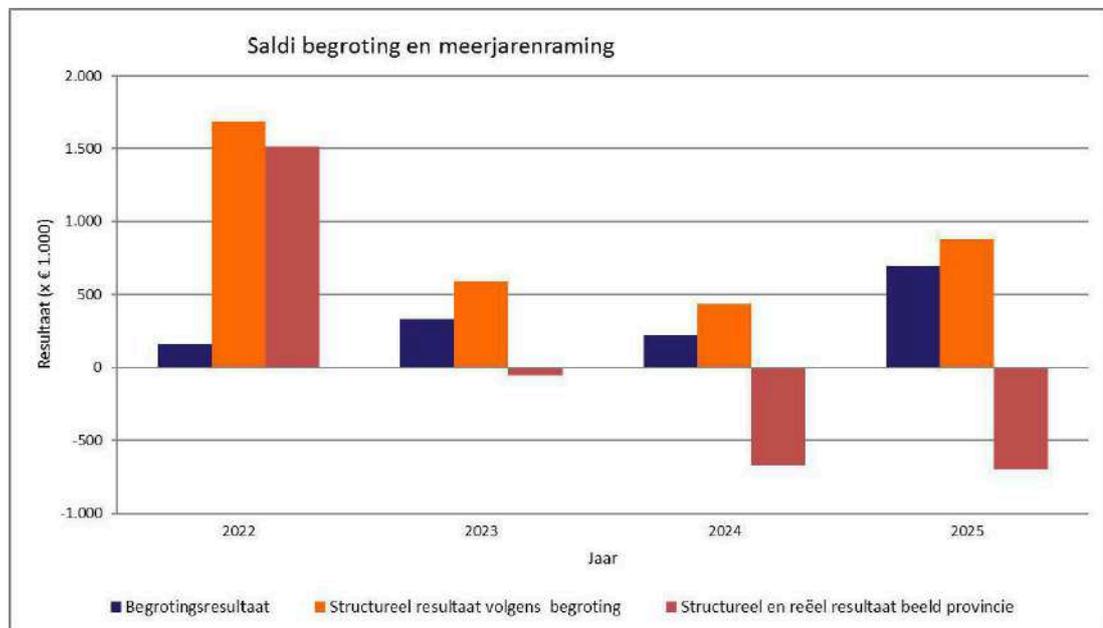
Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Geel	Oranje	Oranje

De risicokleur is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2022 uit op oranje. De oorzaak hiervoor is dat uw structureel begrotingssaldo onder druk blijft staan. De schulden zullen naar verwachting toenemen en uw eigen vermogen neemt af. Uw weerstandsratio is net voldoende. Daarnaast zijn deels de voorgenomen ombuigingen gerealiseerd.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Correcties jeugdzorglasten

De ramingen van de jeugdzorglasten in uw begroting 2022 zijn gebaseerd op de prognose van de Tijdelijke Werkorganisatie (TWO) Holland Rijnland. Deze prognose laat een flinke daling van de lasten zien in de periode 2022-2025. Wij vinden het goed dat er maatregelen worden genomen om het jeugdhulpstelsel te hervormen en de kosten te beheersen. Wel moet u kunnen onderbouwen hoe u deze verwachte besparing gaat realiseren en aantonen dat dit op concrete maatregelen is gebaseerd. Zo kunnen wij toetsen of het reëel is dat u hiermee al rekening houdt in uw ramingen. TWO Holland Rijnland heeft zich ingespannen om de ramingen beter te onderbouwen, maar is hierin naar onze mening nog niet voldoende gevorderd. Lokaal hebben wij gezien dat uw gemeente al grote stappen heeft gemaakt in de uitwerking. Alleen aan de laatste stap, verdere concretisering en financiële vertaling naar de verwachte besparing, bent u nog niet aan toegekomen. Hiervoor is meer tijd nodig. Daarom zijn wij in ons oordeel uitgegaan van de cijfers exclusief deze besparing. Wij hebben er vertrouwen in dat de besparing volgend jaar beter kan worden onderbouwd. Ambtelijk zijn we hierover reeds in goed overleg. Bij de beoordeling van uw begroting 2023 zullen wij hierop toetsen.

Schuldquote en solvabiliteit

Wij constateren dat uw schuldquote zich richting de categorie 'hoog risico' (130%) ontwikkelt. Daarnaast vertoont uw solvabiliteit, het eigen vermogen als percentage van uw balanstotaal, een dalende trend. Een hoge schuldquote brengt een hoge rentelast met zich mee wat uw begroting minder flexibel maakt. Wij raden u aan om uw vermogenspositie te blijven volgen, en eventueel maatregelen te nemen om deze kengetallen binnen voor u acceptabele grenzen te houden.

Conclusie

Wij constateren dat alleen het eerste jaar structureel en reëel sluitend is. De andere jaren vertonen een structureel negatief begrotingsresultaat. Wij verwachten echter dat u met het concreet invullen van de taakstelling op lokale jeugdzorg weer positieve structurele en reële saldi zal vertonen in de begroting 2023. Daarnaast hebben wij geconstateerd dat in uw begroting een structureel behoedzaamheidsbudget is opgenomen die deze taakstelling zo nodig kan opvangen. Ook beschikt u over een reserve sociaal domein waarmee u eventuele incidentele tegenvallers kunt opvangen.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij geconstateerd dat u geen rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de corona-crisis in 2022. Alhoewel wij verwachten dat zeker in begin 2022 de corona-crisis nog invloed zal hebben begrijpen wij dat de daadwerkelijke effecten moeilijk in te schatten zijn. Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Katwijk

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-793439287
DOS-2021-0000895

Uw kenmerk
-
Bijlagen
-

Gemeenteraad van Krimpen aan den IJssel
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 200
2920 AE KRIMPEN AAN DEN IJSSEL

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren.

Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

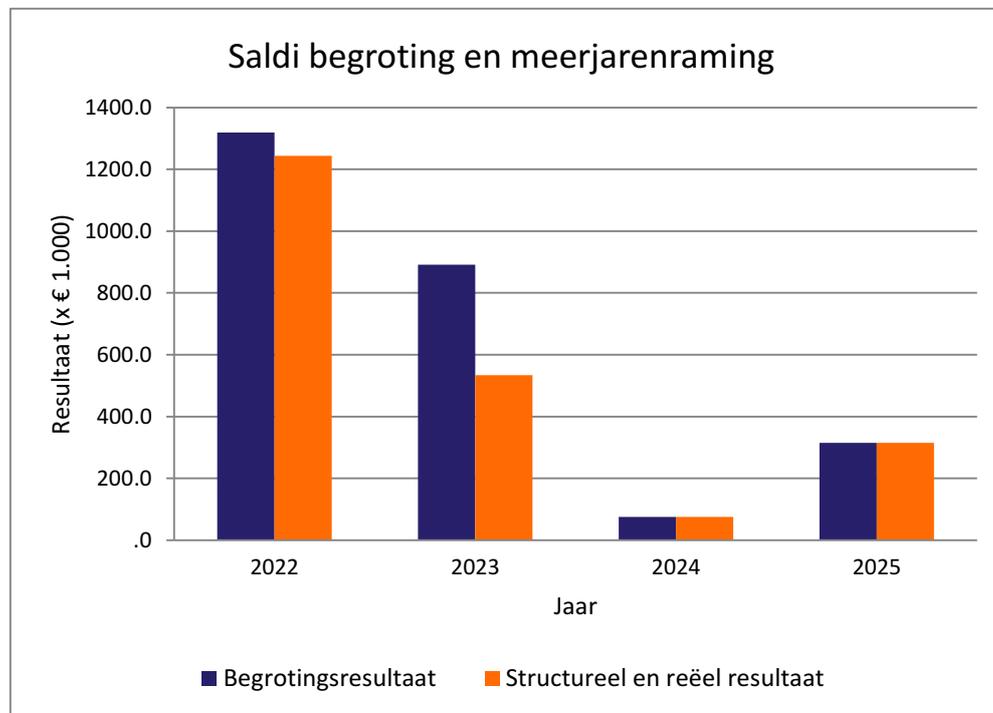
Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Geel	Geel	Groen

De risicokleur is verbeterd en komt op basis van de begroting 2022 uit op groen. De oorzaken hiervoor zijn de hogere structurele overschotten, de stijging van het weerstandsvermogen en doordat de begroting 2022 e.v. geen taakstellingen meer bevat.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Wij constateren dat uw gemeente zowel voor de jaarbegroting 2022 als alle jaarschijven van de meerjarenraming een sluitend structureel en reëel resultaat heeft.

Overige opmerking

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Krimpen aan den IJssel

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-793700314
DOS-2021-0000896

Uw kenmerk
-
Bijlagen
-

Gemeenteraad van Krimpenerwaard
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 51
2820 AB STOLWIJK

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

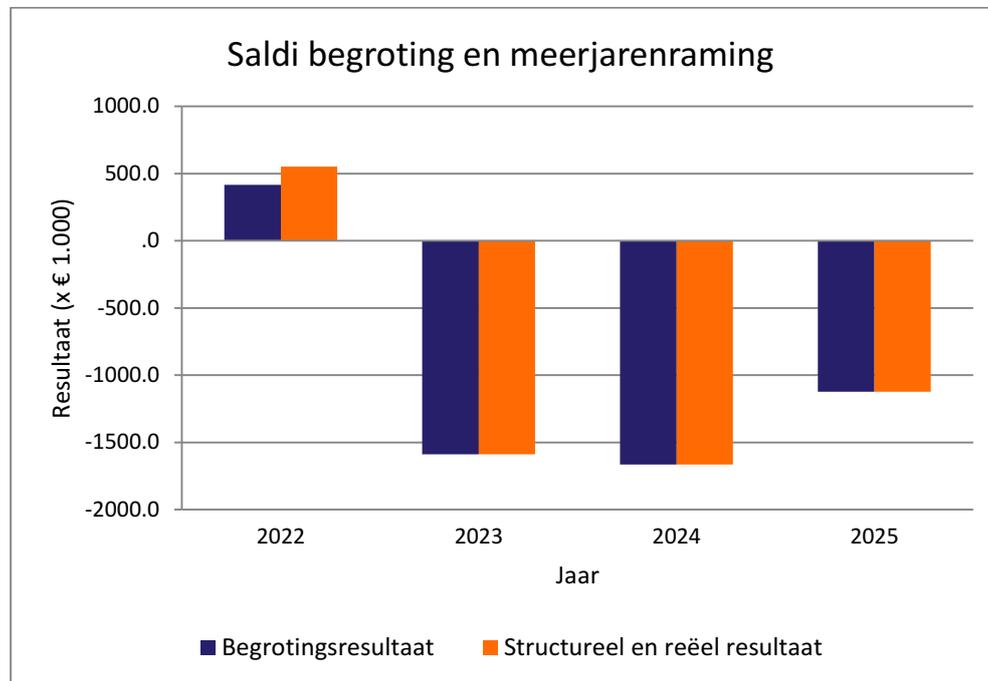
Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Geel	Geel	Oranje

De risicokleur is dit jaar net omgeslagen van geel naar oranje. De oorzaak hiervoor is dat alle jaren van de meerjarenraming 2023-2025 sluiten met een structureel tekort. Daarnaast zien we wel dat het weerstandsvermogen is gestegen en de begroting geen taakstellingen meer bevat.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Wij constateren dat u een structureel sluitende begroting 2022 heeft ingediend. De meerjarenraming sluit voorsnog met forse structurele tekorten. Hier ligt voor u de komende tijd de uitdaging om te komen tot een duurzaam financieel evenwicht.

Overige opmerkingen

Beheerplannen

Onlangs heeft u het IBOR2 vastgesteld. Hiermee is de taakstelling, die voor het IBOR reeds was ingeboekt ook daadwerkelijk concreet verwerkt in de begroting. De actualisatie van het rioleringsplan en van het beheerplan gebouwen staat gepland voor 2022. Wij verzoeken u ons op de hoogte te houden van de eventuele financiële gevolgen van deze actualisaties.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Voorsnog zien de verwachtingen van uw gemeente inzake de

herverdeling van het gemeentefonds er gunstig uit. Verder is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Tot slot

ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Krimpenerwaard

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-792802039
DOS-2021-0000897

Uw kenmerk

Bijlagen
-

Gemeenteraad van Lansingerland
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1
2650 AA BERKEL EN RODENRIJS

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Dit kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

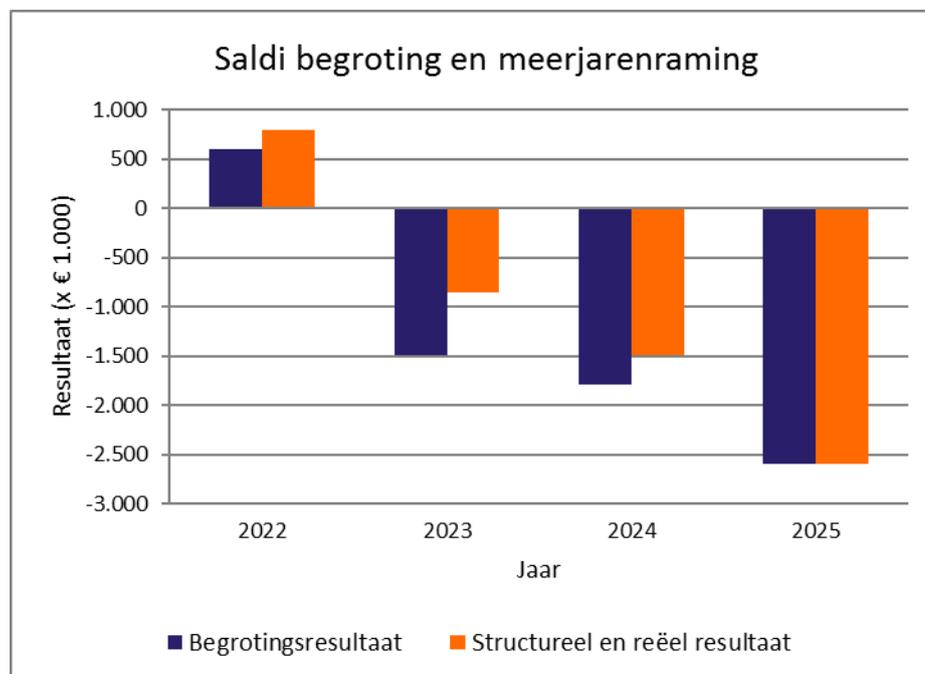
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Geel	Oranje	Oranje

De risicokleur is het afgelopen jaar gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2022 uit op oranje. Dit wordt vooral veroorzaakt door de verwachte structurele tekorten in de meerjarenraming.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers inclusief de amendementen die u bij de vaststelling van de begroting heeft aangenomen.

Conclusie

Uw financiën staan onder druk. Mede dankzij de extra rijksmiddelen voor jeugdzorg is uw begroting 2022 structureel in evenwicht. Net als vorig jaar, toont de meerjarenraming echter tekorten voor alle jaren. Daarom zult u in de begroting 2023 alsnog op zoek moeten naar dekkingsmaatregelen en duidelijke keuzes moeten maken om te komen tot een structureel sluitend meerjarenperspectief en een solide financiële basis. Deze noodzaak wordt versterkt door de verwachte negatieve effecten van de herverdeling van het gemeentefonds.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij geconstateerd dat u rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de coronacrisis in 2022 door de instelling van de reserve Crisismaatregelen. Gelet op de uitnamen (onttrekkingen) die in 2020 en 2021 zijn gedaan, lijkt aan het einde van 2021 de omvang van de reserve toereikend voor 2022. Aangezien het onzekere tijden zijn, verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lansingerland

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-793724464
DOS-2021-0000898

Uw kenmerk

Bijlagen
-

Gemeenteraad van Leiden
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 9100
2300 PC LEIDEN

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

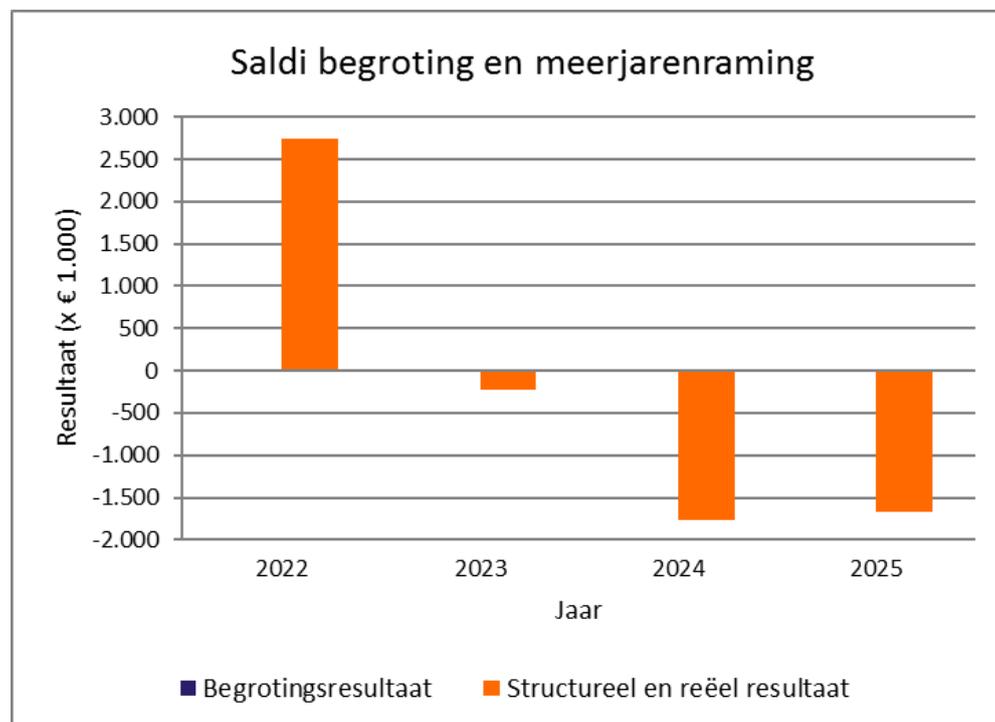
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Oranje	Oranje	Geel

De risicokleur is het afgelopen jaar verbeterd en komt op basis van de begroting 2022 uit op geel. Ondanks de kleur van het risicoprofiel staat de gemeente nog voor een aantal uitdagingen. Zo zijn de structurele begrotingssaldi in de meerjarenraming in 2024 en 2025, rekening houdend met nog niet voldoende ingevulde taakstellingen, verslechterd. Ook vinden wij de netto schuldquote onveranderd een aandachtspunt.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting hebt gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Uw begroting en meerjarenraming sluiten jaarlijks met een begrotingsresultaat van € 0. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Wij baseren ons oordeel op de volgende uitgangspunten:

- Taakstelling VRIS Applicatierationalisatie. Invulling is gewenst door applicatierationalisatie. Deze vindt wel plaats, maar wij hebben begrepen dat deze (nog) geen financieel voordeel oplevert. Wij achten deze taakstelling daarom nog niet reëel en corrigeren deze op het structureel en reëel resultaat. Wij adviseren u een concreter plan voor te leggen waaruit blijkt hoe de resultaten worden behaald.
- Taakstelling Duurzame Stad. Wij hebben begrepen dat hierbij wordt gewerkt volgens de lijn dat de ambities worden bijgesteld als het budget onvoldoende is. Wij baseren ons op dat uitgangspunt waarbij geen tekort kan ontstaan en hebben de taakstelling daarom ongewijzigd overgenomen.
- Taakstelling Tijdelijke WerkOrganisatie (TWO). De ramingen van de jeugdzorglasten in uw begroting 2022 zijn gebaseerd op de prognose van de Tijdelijke Werkorganisatie (TWO) Holland Rijnland. Deze prognose laat een flinke daling van de lasten zien in de periode 2022-2025. Wij vinden het goed dat er maatregelen worden genomen om het jeugdhulpstelsel te hervormen en de kosten te beheersen. Wel moet u kunnen onderbouwen hoe u deze verwachte besparing gaat realiseren en aantonen dat dit op concrete maatregelen is gebaseerd.
Zo kunnen wij toetsen of het reëel is dat u hiermee al rekening houdt in uw ramingen. TWO Holland Rijnland heeft zich ingespannen om de ramingen beter te onderbouwen, maar is hierin naar onze mening nog niet voldoende gevorderd. Voor een verdere verbetering is meer tijd nodig. Daarom zijn wij in ons oordeel uitgegaan van de cijfers exclusief deze besparing. Ambtelijk hebben wij vernomen dat u eventuele maatregelen uit de hervormingsagenda jeugd hierbij afwacht om te betrekken bij het formuleren van concrete maatregelen. Wij hebben er vertrouwen in dat met het meenemen van deze informatie de besparing volgend jaar beter kan worden onderbouwd. Ambtelijk zijn we hierover reeds in overleg. Bij de beoordeling van uw begroting 2023 zullen wij hierop toetsen.
- Dividend Alliander: in de begroting 2022 gaat u uit van een hoger dividend dan in 2021. Door diverse ontwikkelingen (waaronder een stijgende investeringsagenda in verband met de energietransitie) staat de financiële positie van Alliander onder druk. Hierdoor kan het dividend eerder lager uitvallen en hebben we de verhoging gecorrigeerd. Wij raden u aan om de ontwikkelingen te monitoren en indien nodig uw raming tijdig bij te stellen.
- De eerste begrotingswijziging 2022 hebben wij *niet* meegenomen in bovenstaande cijfers. De reden hiervoor is dat we nog onvoldoende kunnen bepalen welke incidentele en welke structurele gevolgen uit de maatregelen voortvloeien ten opzichte van de primaire begroting. Zie voor een nadere toelichting het kopje 'Opbouw van de begroting'.

Conclusie

Wij constateren dat de begroting 2022 een structureel positief saldo heeft, zodat we u repressief toezicht kunnen toekennen.

Overige opmerkingen

Taakstelling bedrijfsvoering

Voor 2023 en verder is een taakstelling bedrijfsvoering van € 0,5 miljoen opgenomen, die u wilt invullen door een lagere prijsindex te verwerken dan nodig. U wilt deze taakstelling invullen via de opdracht aan budgethouders om anders en efficiënter te gaan werken. Hiermee bent u in feite aan het bezuinigen. Bezuinigingen dienen volgens het Besluit begroting en Verantwoording (BBV) concreet en ten minste op programmaniveau ingevuld te worden. Wij verzoeken u deze taakstelling in de begroting 2023 alsnog inhoudelijk in te vullen of anders te schrappen. Bij onze beoordeling van de begroting 2023 zullen wij hierop toetsen.

Incidentele baten en lasten en structurele reservemutaties

In uw begroting zijn veel incidentele baten en lasten opgenomen. Wij adviseren u terughoudend te zijn bij het aanmerken van lasten als 'incidenteel'. Als basisregel kunt u hierbij uitgaan van de gedachte dat voor gemeentelijke lasten geldt 'structureel tenzij ...'. Ook behoren volgens de regelgeving van het BBV structurele reservemutaties zich te beperken tot kapitaallastenreserves. In uw begroting heeft u ook andere reservemutaties als structureel benoemd. Voor een nadere toelichting op onze criteria verwijzen we naar de notitie "Structurele en incidentele baten en lasten" van de Commissie Besluit en Verantwoording (BBV). Bij de begroting 2023 gaan we de incidentele baten en lasten nauwgezet toetsen op basis van die notitie. Op ambtelijk niveau is reeds afgesproken om de gewenste wijzigingen in samenspraak op te pakken.

Opbouw van de begroting

De opbouw van uw begroting ervaren wij als enigszins complex. Hierdoor krijgen we moeilijk een totaalbeeld van de actuele stand van zaken. Graag gaan wij (op ambtelijk niveau) samen met de gemeente naar een systematiek zoeken die het inzicht in de (ontwikkelingen in de) financiële positie kan helpen verbeteren.

Verslechtering gecorrigeerde netto-schuldquote

De gemeente Leiden heeft een hoog en nog steeds toenemend investeringsniveau, daarbij gebruik makend van de lage marktrente. Door de gekozen werkwijze, waarbij u in het financieel resultaat van de meerjarenbegroting uitgaat van een hogere rekenrente dan op dit moment de verwachting is, hebt u het directe risico van een rentestijging voldoende afgedekt. Toch adviseren wij u om maatregelen te nemen om de stijging van de schuldquote en/of kapitaallasten te beperken. U loopt immers het risico dat in de toekomst een (te) groot deel van de begrotingsruimte in beslag wordt genomen door de kapitaallasten van vroegere investeringen, waardoor u op dat moment mogelijk onvoldoende financiële ruimte hebt om de wensen en de noodzakelijke uitgaven van dat moment te kunnen betalen.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij geconstateerd dat u in de risicoparagraaf rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de coronacrisis in 2022. Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Tot slot

In deze brief hebben wij enkele zorgpunten benoemd. Wij benadrukken dat we er alle vertrouwen in hebben dat u die op gepaste wijze oppakt. Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief, waarin u ons kunt meenemen in de ontwikkelingen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leiden

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-794046257
DOS-2021-0000899

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Leiderdorp
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 35
2350 AA LEIDERDORP

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

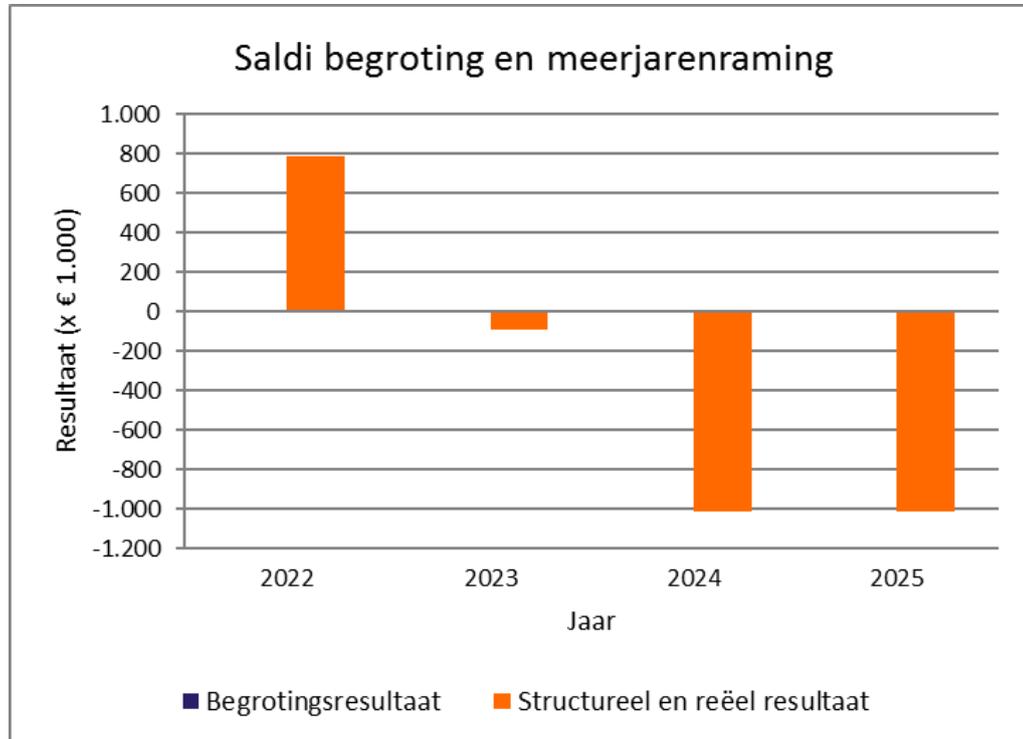
Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Geel	Geel	Geel

De risicokleur is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2022 uit op geel. De oorzaak hiervoor is dat in de begroting 2021 het begrotingsjaar een negatief structureel begrotingssaldo vertoonde, terwijl we in de begroting 2022 juist negatieve structurele begrotingssaldi zien in de meerjarenraming.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Uw begroting en meerjarenraming sluiten jaarlijks met een begrotingsresultaat van € 0. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Exclusief het nog niet concreet ingevulde deel van de maatregelen die u treft om de bezuiniging op Includio in te vullen. Rekening houdend met een al ingevuld deel van € 10.000 betreft dit een bedrag van € 30.000 in de jaarschijven 2022 t/m 2025.
- Exclusief het nog niet concreet ingevulde deel van de maatregelen die u treft om de bezuiniging op Sportfondsen in te vullen. Dit betreft dit een bedrag van € 75.000 in de jaarschijven 2023 t/m 2025.
- Exclusief een taakstelling op de Tijdelijke Werkorganisatie (TWO). Dit betreft een bedrag van € 51.000 in 2022, € 192.000 in 2023, € 328.000 in 2024 en € 471.000 in 2025. Een toelichting vindt u verderop.
- Exclusief een voordeel dat u verwacht vanuit afschaffing of compensatie van het Wmo-abonnementstarief. Dit betreft dit een bedrag van € 200.000 in 2024 en € 400.000 in 2025.

Taakstelling Tijdelijke WerkOrganisatie (TWO).

De ramingen van de jeugdzorglasten in uw begroting 2022 zijn gebaseerd op de prognose van de Tijdelijke Werkorganisatie (TWO) Holland Rijnland. Deze prognose laat een flinke daling van de lasten zien in de periode 2022-2025. Wij vinden het goed dat er maatregelen worden genomen om het jeugdhulpstelsel te hervormen en de kosten te beheersen. Wel moet u kunnen onderbouwen hoe u deze verwachte besparing gaat realiseren en aantonen dat dit op concrete maatregelen is gebaseerd. Zo kunnen wij toetsen of het reëel is dat u hiermee al rekening houdt in uw ramingen.

TWO Holland Rijnland heeft zich ingespannen om de ramingen beter te onderbouwen, maar is hierin naar onze mening nog niet voldoende gevorderd. Voor een verdere verbeterslag is meer tijd nodig. Daarom zijn wij in ons oordeel uitgegaan van de cijfers exclusief deze besparing. Wij hebben er vertrouwen in dat met het meenemen van deze informatie de besparing volgend jaar beter kan worden onderbouwd. Ambtelijk zijn we hierover reeds in overleg. Bij de beoordeling van uw begroting 2023 zullen wij hierop toetsen.

Conclusie

Wij constateren dat het structureel en reëel begrotingsaldo in 2022 positief is. Daarom kennen we u voor 2022 repressief toezicht toe.

Overige opmerkingen

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip.

In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij geconstateerd dat u geen rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de coronacrisis in 2022. Alhoewel wij verwachten dat zeker in begin 2022 de coronacrisis nog invloed zal hebben begrijpen wij dat de daadwerkelijke effecten moeilijk in te schatten zijn. Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leiderdorp

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-792094650
DOS-2021-0000900

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Leidschendam-Voorburg
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1005
2260 BA LEIDSCHENDAM-VOORBURG

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen. Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

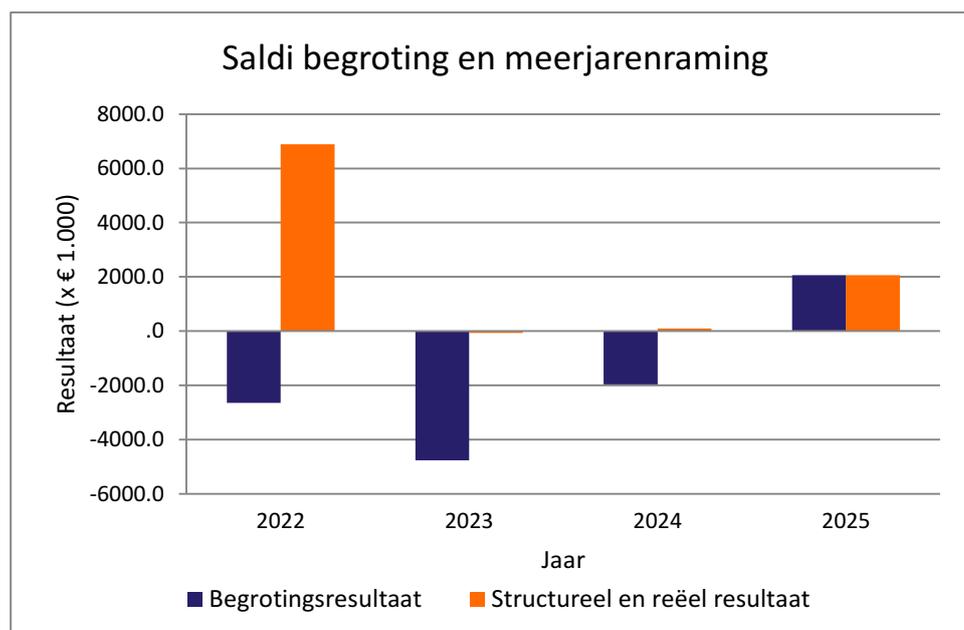
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Groen	Geel	Groen

De risicokleur is de afgelopen jaren redelijk stabiel gebleven en komt op basis van de begroting 2022 weer uit op groen. Dit komt doordat de risico's in de grondexploitaties zijn verminderd en de beheerplannen zijn geactualiseerd. Tevens heeft de septembercirculaire van het ministerie van BZK een positief effect gehad op uw begrotingsresultaat. Daar schuilt wel een onzekerheid in voor de meerjarenraming waarvoor ik u verwijs naar het kopje 'algemene financiële ontwikkelingen'.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op het structureel en reëel resultaat baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Exclusief € 100.000 incidentele reservemutaties. In het amendement bij de begrotingsbehandeling heeft u besloten de bezuiniging op de bibliotheek in 2023 en 2024 uit te stellen naar 2025. De structurele lasten van de bibliotheek in 2023 en 2024 dekt u uit de algemene reserve. Reservemutaties zijn in de regel naar aard incidentele baten en lasten en is gecorrigeerd op het structureel resultaat.

Conclusie

Wij constateren naar aanleiding van ons onderzoek dat u voldoet aan de criteria voor repressief toezicht.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kan ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leidschendam-Voorburg

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-793401176
DOS-2021-0000901

Uw kenmerk

Bijlagen
-

Gemeenteraad van Lisse
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 200
2160 AE Lisse

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren.

Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen. Desalniettemin maken wij ons zorgen om de ontwikkeling van de financiële positie van uw gemeente. Verderop in deze brief is dit nader toegelicht.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Normaliter bieden wij gemeenten desgewenst een taakveldanalyse aan. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. U laat echter momenteel een extern onderzoek uitvoeren naar uw uitgaven en de mogelijkheden om extra inkomsten te genereren. Wij worden graag op de hoogte gehouden van de uitkomsten van dit onderzoek.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

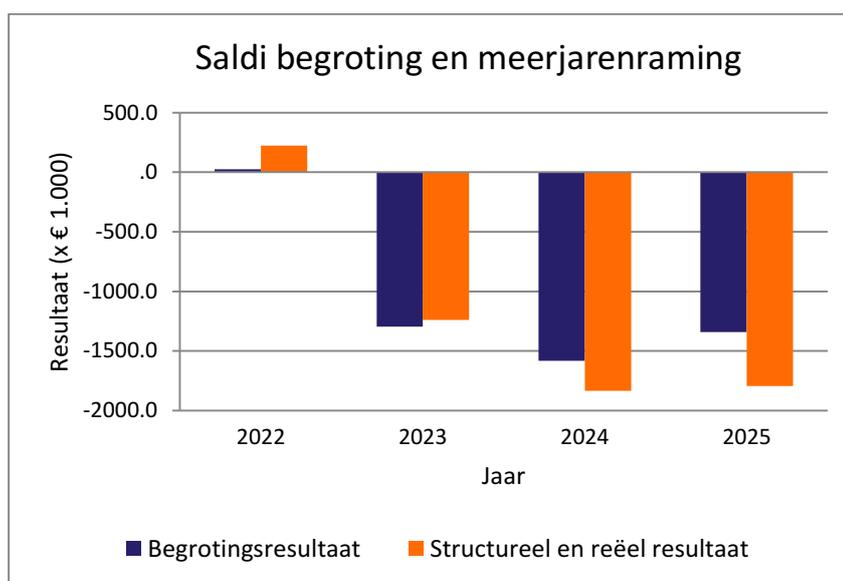
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Oranje	Geel	Oranje

De risicokleur liet op basis van de begroting 2021 een verbetering zien maar is op basis van de begroting 2022 weer verslechterd en komt uit op oranje. De oorzaak hiervoor is dat uw gehele meerjarenraming structurele tekorten vertoont en u rekening houdt met een besparing op de jeugdzorglasten die momenteel onvoldoende onderbouwd is. Andere aandachtspunten blijven uw matige financiële positie (hoge en stijgende netto schuldquote in combinatie met een lage en dalende solvabiliteit) en het hoge percentage verbonden partijen. Beide maken uw begroting minder flexibel en dat u tegenslagen minder makkelijk kunt opvangen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Exclusief de besparing op de jeugdzorglasten zoals deze door de TWO Holland Rijnland is geprognosticeerd maar onvoldoende is onderbouwd.

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2022 structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Jeugdzorglasten

De ramingen van de jeugdzorglasten in uw begroting 2022 zijn gebaseerd op de prognose van de Tijdelijke Werkorganisatie (TWO) Holland Rijnland. Deze prognose laat een flinke daling van de lasten zien in de periode 2022-2025. Wij vinden het goed dat er maatregelen worden genomen om het jeugdhulpstelsel te hervormen en de kosten te beheersen. Wel moet u kunnen onderbouwen hoe u deze verwachte besparing gaat realiseren en aantonen dat dit op concrete maatregelen is gebaseerd. Zo kunnen wij toetsen of het reëel is dat u hiermee al rekening houdt in uw ramingen. TWO Holland Rijnland heeft zich ingespannen om de ramingen beter te onderbouwen, maar is hierin naar onze mening nog niet voldoende gevorderd. Voor een verdere verbetering is meer tijd nodig. Daarom zijn wij in ons oordeel uitgegaan van de cijfers exclusief deze besparing. Wij hebben er vertrouwen in dat u deze besparing volgend jaar beter onderbouwt. Ambtelijk zijn we hierover reeds in overleg. Bij de beoordeling van uw begroting 2023 zullen wij hierop toetsen.

Meerjarig structureel tekort

Uw begroting laat flinke structurele tekorten zien in de meerjarenraming. Daarmee staat u voor een uitdaging om volgend jaar tot een structureel sluitende begroting 2023 te komen. Deze uitdaging wordt nog eens vergroot doordat u rekening heeft gehouden met de besparing op de jeugdzorglasten zoals geprognosticeerd door TWO Holland Rijnland. Deze besparing moet nog gerealiseerd worden en is momenteel onvoldoende onderbouwd. Verder kan de herverdeling van het gemeentefonds, waar nog definitief over besloten moet worden, een extra nadeel voor uw gemeente opleveren. Op basis van de laatste inzichten, is uw gemeente een nadeelgemeente en is dit een reëel risico.

Wij waarderen daarom dat u momenteel een extern onderzoek laat uitvoeren naar uw uitgaven en de mogelijkheden om extra inkomsten te genereren. Dit onderzoek zal als input dienen voor uw kadernota 2023. Wij adviseren u om op basis hiervan bestuurlijke keuzes te maken en zo tot een structureel sluitende begroting 2023 dan wel meerjarenraming 2024-2026 te komen. Daarbij willen we u meegeven dat u bezuinigingsplannen goed moet onderbouwen en voorzien van concrete maatregelen. Verder adviseren wij u terughoudend te zijn bij het aanmerken van lasten als 'incidenteel'. Voor een overzicht van de richtlijnen verwijzen wij u naar ons Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK) 2020 en de notitie structurele en incidentele baten en lasten van de commissie BBV. Tot slot willen wij u adviseren in dit onderzoek, naast het sluitend krijgen van uw exploitatie, ook stil te staan bij het versterken van uw financiële positie. Uw hoge en stijgend schuldquote in combinatie met uw lage en dalende solvabiliteit baart ons al meerdere jaren zorgen.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Lisse

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-792548678
DOS-2021-0000902

Uw kenmerk

Bijlagen
-

Gemeenteraad van Maassluis
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 55
3140 AB MAASSLUIS

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Dit kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

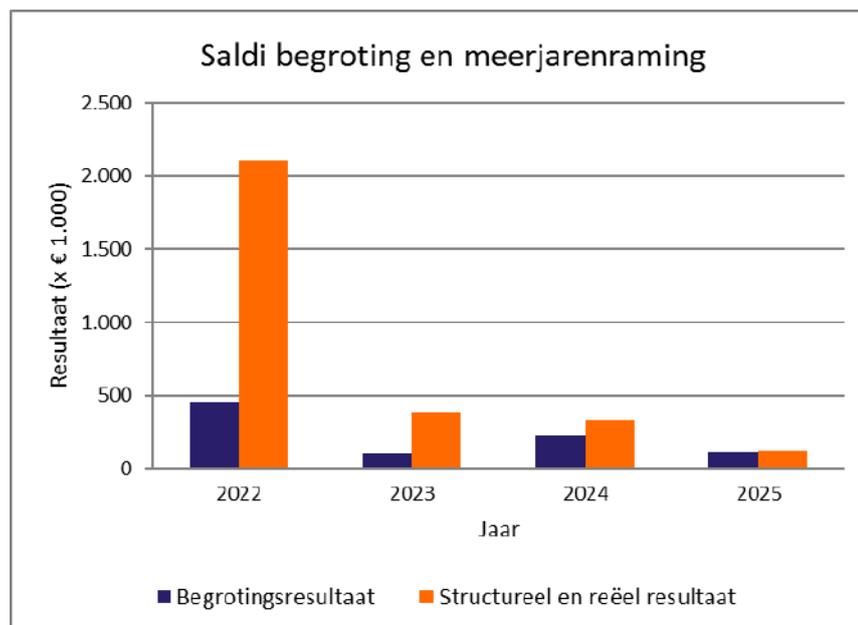
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Groen	Oranje	Geel

De risicokleur is het afgelopen jaar verbeterd en komt op basis van de begroting 2022 uit op geel. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat de begroting 2022 en alle jaarschijven van de meerjarenraming structureel in evenwicht zijn. In de begroting 2021 waren er nog meerjarige tekorten. De gele kleur duidt erop dat er nog wel aandachtspunten zijn, zoals de nog te realiseren taakstellingen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

In de grafiek valt op dat het structureel en reëel resultaat in 2022 aanzienlijk hoger is dan het begrotingsresultaat. Dat wordt vooral veroorzaakt door incidentele kosten die moeten worden gemaakt voor (de transformatie van) het sociaal domein. Bij de berekening van het structureel en reëel resultaat worden deze eenmalige effecten niet meegenomen.

Gelijktijdig met het vaststellen van uw begroting zijn de effecten van de septembercirculaire 2021 verwerkt. Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers inclusief deze positieve effecten:

- 2022 € 1.078.000
- 2023 € 38.000
- 2024 € 4.000
- 2025 € 111.000

Conclusie

De afgelopen jaren heeft u ingrijpend moeten bezuinigen om tekorten weg te werken. Mede dankzij deze bezuinigingen en de extra rijksmiddelen voor jeugdzorg is er financieel herstel opgetreden. Dit uit zich in een structureel sluitende begroting en meerjarenraming, waarover wij onze complimenten uitspreken. Het ombuigingsproces is echter nog niet afgerond. Onder de ombuigingen bevinden zich ook taakstellingen waarvan in sommige gevallen realisatie nog onzeker is. In voorgaande jaren hebben wij geconstateerd dat u door middel van management rapportages de maatregelen monitort en dat u hiermee voortvarend te werk gaat. Wij adviseren u deze handelwijze onverkort voort te zetten en tijdig maatregelen te nemen indien een ombuiging niet (volledig) wordt gerealiseerd.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij geconstateerd dat u deels rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de coronacrisis in 2022. Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Maassluis

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-793341851
DOS-2021-0000904

Uw kenmerk

Bijlagen
-

Gemeenteraad van MIDDEN-DELFLAND
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1
2636 ZG SCHIPLUIDEN

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting, inclusief de eerste begrotingswijziging. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

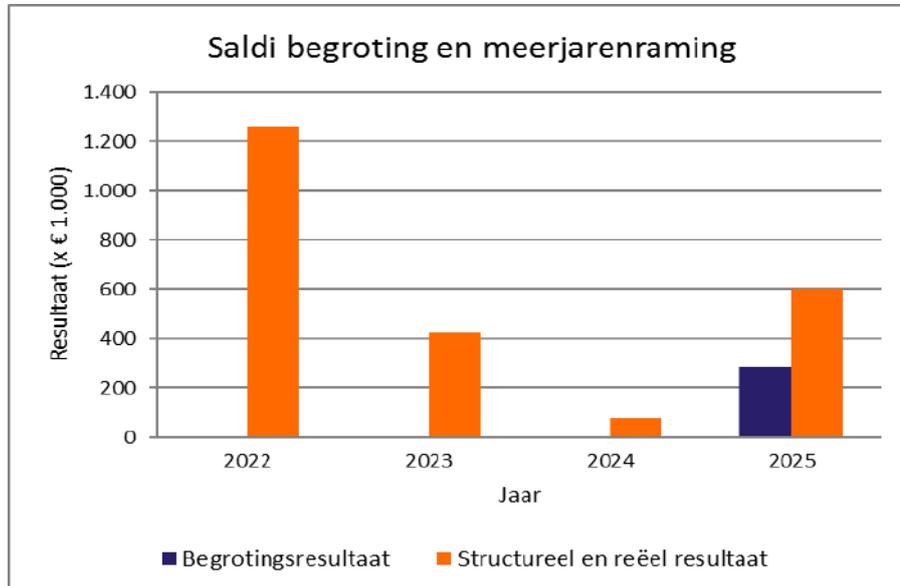
Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Oranje	Oranje	Geel

De risicokleur is het afgelopen jaar verbeterd en komt op basis van de begroting 2022 uit op geel. Dit wordt veroorzaakt doordat u in tegenstelling tot de vorige begroting in alle jaarschijven een positief structureel en reëel saldo vertoont. Aandachtspunten in het risicoprofiel zijn het nog niet hebben van actuele beheerplannen, de hoge schuldquote en de lage solvabiliteit. We beseffen dat de hoge schuldquote het gevolg is van de afgesloten geldleningen voor het kopen van erfpachtgronden, die voor structurele inkomsten zorgen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

Inclusief de financiële effecten van de septembercirculaire die in de 1ste begrotingswijziging 2022 zijn verwerkt.

Conclusie

Wij hebben geconstateerd dat de financiële positie van uw gemeente stabiel is gebleven ondanks de actuele ontwikkelingen zoals de stijgende kosten in het sociaal domein en de onzekerheden omtrent onderwerpen zoals de omgevingswet, klimaatakkoord en de coronapandemie.

Overige opmerkingen

Beheerplannen

Conform eerder gemaakte afspraak is het actualiseren van uw beheerplannen naar voren gehaald in uw planning. Volgens de nieuwe planning zullen enkele beheerplannen al in het jaar 2022 geactualiseerd worden. Graag zien wij de hieruit voortvloeiende financiële gevolgen terug in de begroting en meerjarenraming 2023-2025.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante

financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht
Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Midden-Delfland.

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-792094871
DOS-2021-0000905

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Molenlanden
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 5
2970 AA BLESKENSGRAAF

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen. Desalniettemin hebben wij na ons onderzoek een aantal opmerkingen voor de opstelling van de eerstvolgende begroting. Verderop in deze brief is dit nader toegelicht en vragen uw aandacht hiervoor.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

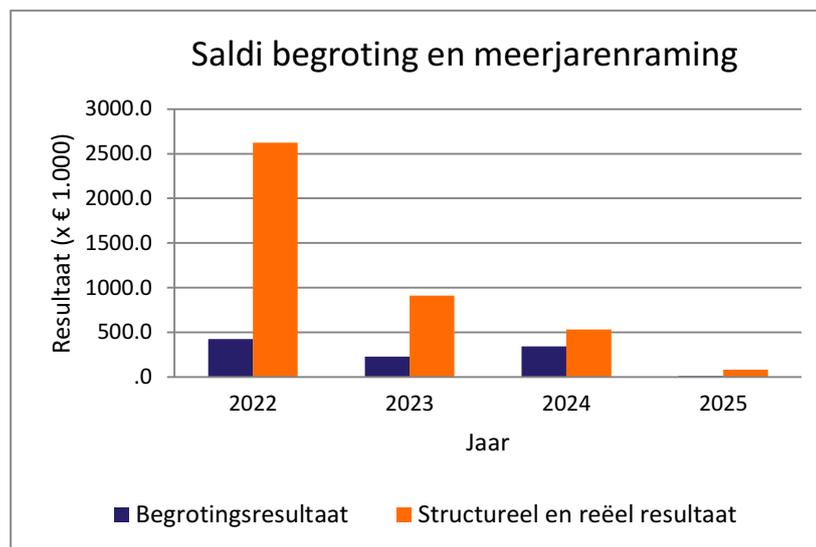
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Oranje	Geel	Geel

De risicokleur is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2022 uit op geel. Dit komt door de actualisatie van diverse beheerplannen en de risico's in de grondexploitatie welke liggen in de nog te realiseren opbrengsten en nog te maken kosten.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Conclusie

Wij constateren naar aanleiding van het gedane onderzoek dat u voldoet aan de criteria voor repressief toezicht.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Overige opmerkingen

Besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies (BBV)

Voor de opzet en inhoud van de begroting en jaarrekening gelden wettelijke eisen die zijn vastgelegd in het BBV. U heeft ten opzichte van vorig jaar een verbeteringslag doorgevoerd.

Wij constateren echter dat met name de financiële begroting nog niet voldoet aan de voorschriften. In de paragraaf financiering ontbreekt een overzicht van de kasgeldlimiet per kwartaal met toelichting en een meerjarig overzicht van de renterisiconorm.

In het overzicht van reserves en voorzieningen moet het (meerjarig) verloop van de reserves en voorzieningen uitgesplitst worden naar toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Dit geldt tevens voor het (meerjarig) verloop van de voorzieningen.

Het overzicht van 'Incidentele baten en lasten' geeft nog niet het benodigde inzicht. Er ontbreekt een toelichting op het overzicht. Hierdoor is het niet mogelijk te beoordelen of deze lasten terecht op de lijst van incidentele lasten zijn opgenomen. Ook ontbreekt het overzicht 'structurele toevoeging en onttrekking aan reserves' met de toelichting. Wij verwijzen voor de opstelling hiervan naar de door de commissie BBV in 2018 opgestelde notitie 'structurele en incidentele baten en lasten', ons Gemeenschappelijk Toezichtkader (GTK) 2020 en de Themacirculaire 'Financiële begroting en paragrafen: Een verzameling goede voorbeelden'. Tevens hebben wij onlangs ambtelijk een handreiking toegestuurd 'verduidelijking Handreiking incidentele en structurele baten en lasten'. Indien gewenst denken wij ambtelijk graag mee over de inrichting van het overzicht van incidentele baten en lasten. Wij vertrouwen erop dat in het vervolg de begroting en jaarrekening voldoen aan de BBV-voorschriften.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van "samen de trap op en samen de trap af" door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Molenlanden

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-792932678
DOS-2021-0000906

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Nieuwkoop
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1
2460 AA TER AAR

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren.

Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Desalniettemin maken wij ons zorgen om de ontwikkeling van de financiële positie van uw gemeente. Verderop in deze brief is dit nader toegelicht.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

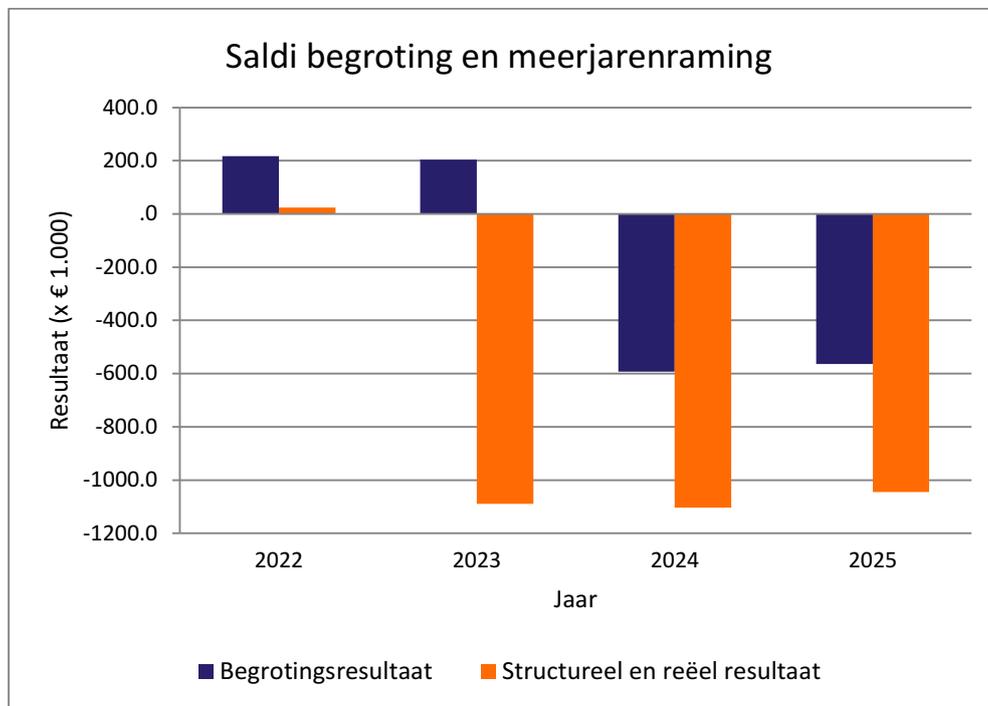
Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Geel	Groen	Oranje

De risicokleur is de afgelopen jaren verslechterd en komt op basis van de begroting 2022 uit op oranje. De oorzaak hiervoor is dat uw begroting alleen in 2022 een zeer gering positief structureel saldo heeft. Uw meerjarenraming 2023-2025 vertoont voor alle jaren een negatief structureel saldo. Daarnaast dragen de tekorten op Jeugdzorg en de grote opgave in uw grondexploitatie ook bij aan het hogere risicoprofiel. Verder laten de meeste kengetallen een verslechtering zien.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

In uw begroting staat vermeld dat de jaren 2022 en 2023 sluitend zijn. Zoals u in bovenstaande tabel kunt zien, geldt echter alleen voor 2022 dat het saldo structureel sluitend is. De andere jaren vertonen een structureel negatief begrotingsresultaat van ruim € 1 miljoen. Recent hebben wij uw concept-Decembernota 2021 ontvangen waarin de gevolgen van de septembercirculaire 2021 zijn verwerkt. Ook rekening houdend met de positieve effecten van deze circulaire zou het structureel meerjarige tekort nog uitkomen op ruim € 0,5 miljoen. Wij vinden dit een zorgelijk beeld en adviseren u maatregelen te treffen om het structureel resultaat vanaf 2023 weer een positief saldo te laten vertonen.

Overige opmerkingen

Nieuw beleid

Uw gemeente heeft een beleidsarme begroting en meerjarenraming opgesteld. Dit betekent dat er nog geen rekening is gehouden met de lasten voor nieuw beleid. Deze discussie hoort in aanloop naar de begroting gevoerd te worden zodat de lasten van nieuw beleid op tijd verwerkt kunnen worden in de begroting en het structureel resultaat een reëel beeld van de werkelijkheid geeft. Wij gaan ervan uit dat u bij het vaststellen van nieuw beleid zorgt dat uw begroting structureel in evenwicht blijft en worden graag op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen hieromtrent.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten voornamelijk blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij geconstateerd dat u geen rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de corona-crisis in 2022. Alhoewel wij verwachten dat zeker in begin 2022 de corona-crisis nog invloed zal hebben begrijpen wij dat de daadwerkelijke effecten moeilijk in te schatten zijn.

Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nieuwkoop

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-793216978
DOS-2021-0000907

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Nissewaard
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 25
3200 AA SPIJKENISSE

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

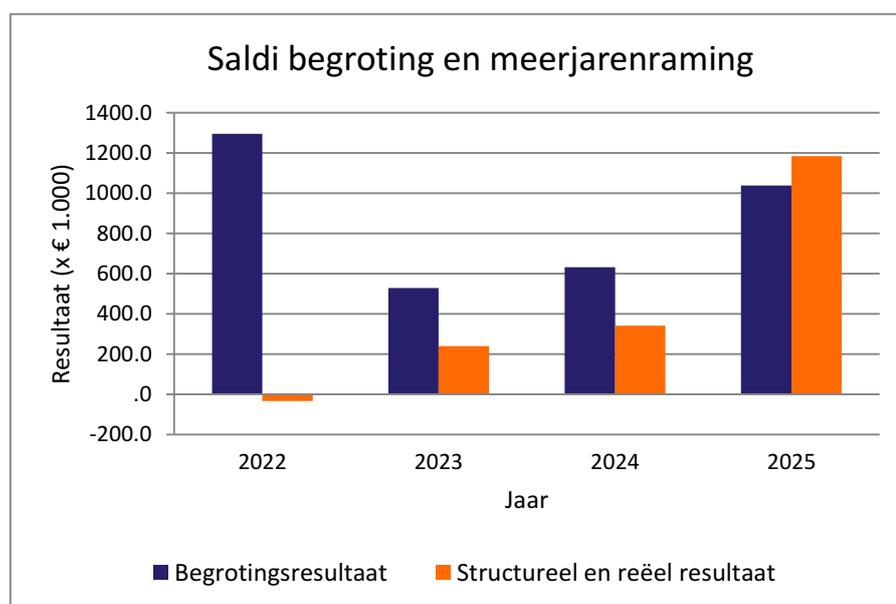
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Groen	Groen	Groen

De risicokleur is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2022 uit op groen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan er in ons oordeel van uit dat alle onderhoudslasten structureel zijn. Een deel van de onderhoudslasten is in uw begroting verwerkt als incidentele lasten. Daarom is het structureel en reëel resultaat zoals weergegeven in bovenstaand diagram lager dan wat u in uw begroting presenteert. Het betreft een bedrag van € 1,5 miljoen in 2022, € 0,4 miljoen in 2023 en € 0,4 miljoen in 2024.

Conclusie

Uw begroting sluit in 2022 met een voordelig resultaat van € 1,3 miljoen. Nagenoeg alle structurele lasten wordt gedekt met structurele baten. Het kleine nadelige structurele resultaat van € 33.000 beschouwen wij als niet materieel. Uw begroting is hiermee naar ons oordeel structureel en reëel in evenwicht.

In de meerjarenraming zien we een afname van het begrotingsresultaat en een toename van het structureel en reëel resultaat. Dit betekent dat steeds meer lasten gedekt worden uit structurele middelen, hetgeen een gunstige ontwikkeling is.

Hier tegenover staat dat wij vraagtekens hebben bij de wijze waarop enkele kaders voor het bepalen van het structurele begrotingsresultaat zijn geïnterpreteerd. Met ingang van volgend jaar zullen wij hier stringenter op toetsen. Wij zijn graag bereid uw organisatie hierover te adviseren. Ambtelijk is inmiddels afgesproken hierover in overleg te gaan. Het is nog onduidelijk in welke mate dit zal leiden tot een bijstelling van het structurele resultaat in de begroting 2023. We gaan ervan uit dat u hier tijdig over zal worden geïnformeerd.

Overige opmerkingen

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht
Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Nissewaard

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-792960482
DOS-2021-0000908

Uw kenmerk

Bijlagen
-

Gemeenteraad van Noordwijk
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 298
2200 AG NOORDWIJK

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren.

Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

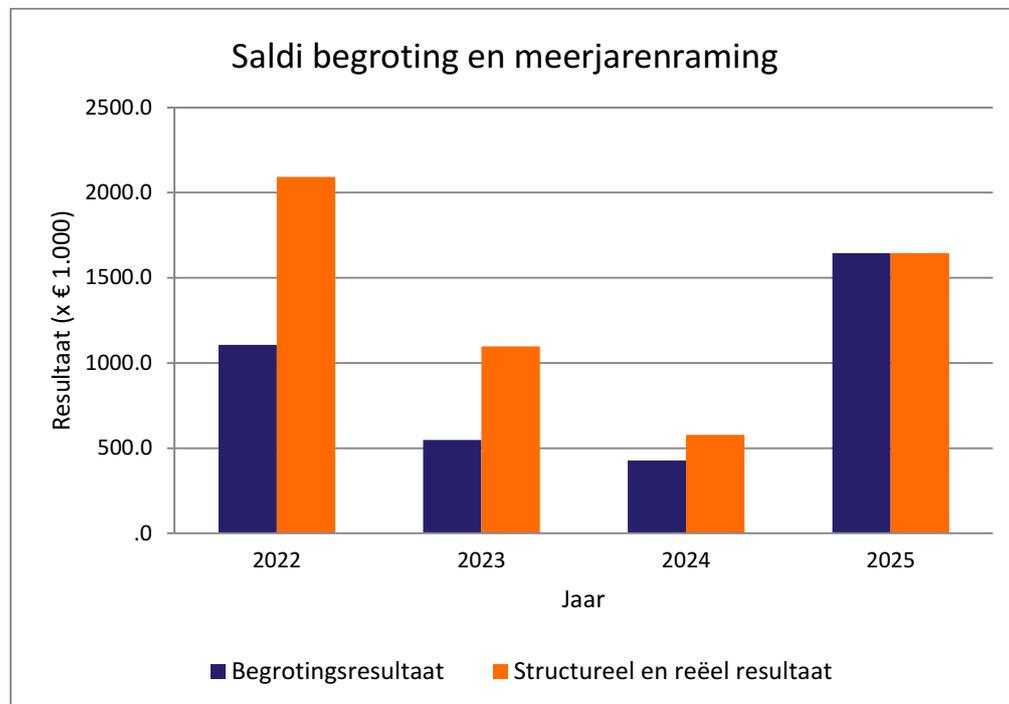
Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Groen	Groen	Groen

De risicokleur is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2022 uit op groen. Uw begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 zijn in alle jaren structureel en reëel sluitend.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Uw begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 zijn structureel en reëel sluitend. Wij hebben echter geconstateerd dat u reserves structureel inzet om structurele lasten te dekken. In principe zijn reservemutaties incidenteel. Volgend jaar zullen wij nader onderzoeken of deze reserve onttrekkingen terecht als structureel zijn aangemerkt. Zie voor meer informatie hieronder het kopje 'Structurele reservemutaties'

Overige opmerkingen

Structurele reservemutaties

Reservemutaties zijn, aangezien reserves eindig zijn, naar aard in principe incidentele baten en lasten. Hiervoor verwijzen wij u naar de door de commissie BBV in 2018 opgestelde "notitie structurele en incidentele baten en lasten", ons Gemeenschappelijk Toezichtkader (GTK) 2020 en de Themacirculaire "Financiële begroting en paragrafen: Een verzameling goede voorbeelden". Om gemeenten ambtelijk te ondersteunen met dit vraagstuk hebben wij een handreiking opgesteld en in augustus van dit jaar aan gemeenten gezonden. In aanloop naar de begroting 2023 zullen wij beoordelen in hoeverre de reservemutaties die u als structurele baten en lasten aanmerkt in lijn liggen met de notitie incidentele en structurele lasten en baten van de commissie Besluit, Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (commissie BBV). Hierbij zullen wij ook de posten betrekken in uw staat van incidentele baten en lasten, die een structureel karakter hebben maar waarvan niet direct duidelijk is waarom deze als incidenteel worden aangemerkt. Dit kan consequenties hebben voor uw structureel resultaat.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij geconstateerd dat u geen rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de corona-crisis in 2022. Alhoewel wij verwachten dat zeker in begin 2022 de corona-crisis nog invloed zal hebben begrijpen wij dat de daadwerkelijke effecten moeilijk in te schatten zijn.

Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Noordwijk

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-793701646
DOS-2021-0000909

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Oegstgeest
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1270
2340 BG OEGSTGEEST

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren.

Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Geel	Oranje	Groen

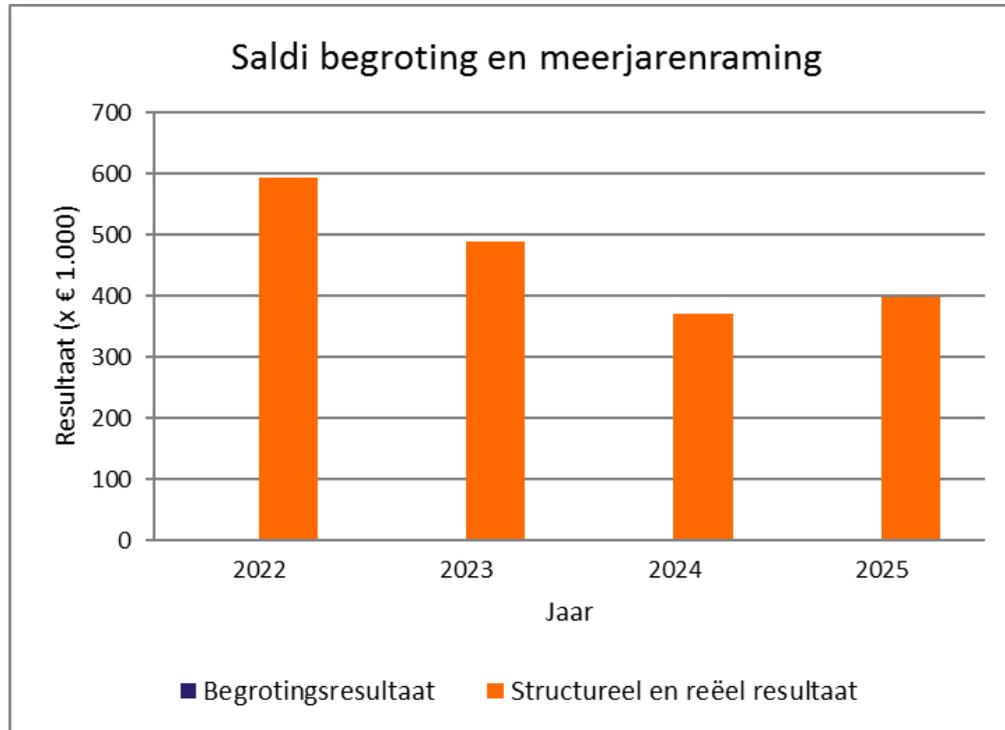
De risicokleur is het afgelopen jaar verbeterd komt op basis van de begroting 2022 uit op groen. De belangrijkste oorzaak hiervan is dat de begrotingssaldi van de meerjarenramingen zijn verbeterd en enkele taakstellingen zijn afgeboekt. Ook is de netto schuldquote ten opzichte van de begroting 2021 verbeterd.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Uw begroting en meerjarenraming sluiten jaarlijks met een begrotingsresultaat van € 0.

Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- exclusief een taakstelling op uw Gemeenschappelijke Regelingen. Deze taakstelling is niet op programmaniveau concreet ingevuld en beoordelen wij daarom als niet reëel.

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2022 en uw meerjarenraming structureel in evenwicht zijn. U voldoet aan de criteria voor repressief toezicht.

Overige opmerkingen

Actualisatie beheerplannen en achterstallig onderhoud

De gemeente heeft op dit moment geen actuele beheerplannen en er is sprake van achterstallig onderhoud. Daarbij is het niet duidelijk welk budget nodig is om het onderhoud op gewenst niveau te krijgen en of het in de begroting beschikbare bedrag volstaat. Wij achten deze situatie zorgelijk. Wij dringen erop aan dat de gemeente op korte termijn concrete beleidsmatige keuzes maakt, de daarop aansluitende onderhoudsplannen vaststelt en de financiële gevolgen daarvan via een begrotingswijziging verwerkt. Ook verzoeken wij u in de toekomst tijdig de onderhoudsplannen vast te stellen.

Dekking van personele lasten

Bij de vaststelling van de begroting hebt u besloten om budget beschikbaar te stellen voor een personele uitbreiding. De kosten worden grotendeels doorbelast naar projecten en investeringen. U hebt per amendement besloten de investeringen nog niet vast te stellen, maar de budgettaire ruimte voor de kapitaallasten hiervan te handhaven. Toch adviseren u terughoudend te zijn met het maken van kosten voor personele uitbreiding zolang de investeringen waaraan deze worden doorbelast nog niet zijn vastgesteld.

Prijzontwikkeling

Wij hebben geconstateerd dat u, evenals in de begroting 2021, in uw begroting 2022 geen algemene indexering toepast op de materiële budgetten. Hiermee bent u in feite aan het bezuinigen. Bezuinigingen dienen concreet en ten minste op programmaniveau ingevuld te worden. Aangezien u gebruik maakt van een actieve inventarisatie van budgetten waar indexering op van toepassing is achten wij uw raming reëel. Wij verzoeken u daarom om ook in de begrotingen voor de komende jaren indexering van budgetten alleen achterwege te laten indien een grondige analyse aantoont dat hiervoor ruimte in de budgetten is.

Structurele reservemutaties

In uw begroting zijn diverse structurele reservemutaties verwerkt. Wij stellen hieraan strikte eisen en zijn van mening dat niet alle opgenomen reservemutaties hieraan voldoen. Voor een nadere toelichting op onze criteria verwijzen we naar de notitie "Structurele en incidentele baten en lasten" van de Commissie Besluit en Verantwoording (BBV). Vanaf de begroting 2023 zullen wij correcties doorvoeren op ten onrechte verwerkte structurele reservemutaties.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van "samen de trap op en samen de trap af" door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij geconstateerd dat u deels rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de coronacrisis in 2022. Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Oegstgeest

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-792508407
DOS-2021-0000923

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van PAPENDRECHT
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 11
3350 AA PAPENDRECHT

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

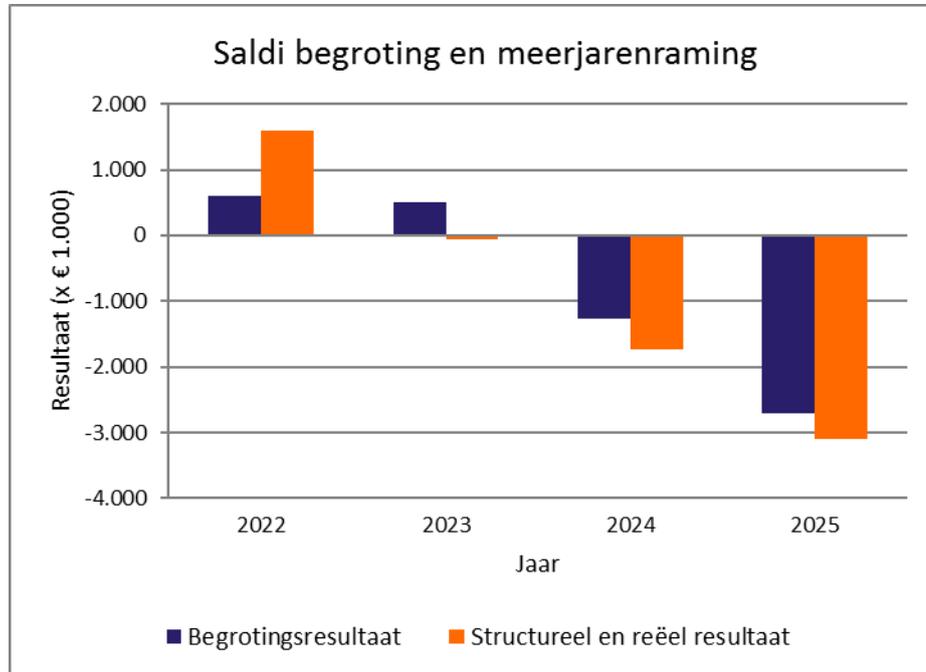
Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Oranje	Oranje	Oranje

De risicokleur is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2022 uit op oranje. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn de structurele tekorten in de meerjarenraming 2023-2025, de hiermee verband houdende bezuinigingen, de oplopende kosten in het sociaal domein en het nog niet hebben van geactualiseerde beheerplannen voor het onderhoud van uw kapitaalgoederen. Daarnaast zorgt het hoge percentage van gemeentelijke bijdragen aan uw verbonden partijen voor een lagere flexibiliteit van uw begroting.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Exclusief € 27.000 incidentele reservemutaties die u in uw begroting heeft aangemerkt als structurele baten en lasten. Reservemutaties zijn in de regel naar aard incidentele baten en lasten.
- Inclusief de lasten voortkomend uit een hogere indexering voor lonen en prijzen, zodat deze aansluiten bij de meicirculaire. Van € 60.000 in 2023 oplopend tot € 120.000 in 2025.

Conclusie

Wij constateren dat uw structurele begrotingsresultaat onder druk staat. U heeft ingrijpende bezuinigingsmaatregelen in uw begroting en meerjarenraming opgenomen om de structurele lasten met structurele middelen te dekken. Desondanks is er nog steeds sprake van oplopende structurele tekorten in uw meerjarenraming 2023-2025. Wij gaan ervan uit dat u aanvullende maatregelen neemt, waardoor u de volgende begroting en meerjarenraming structureel sluitend kan presenteren. Verder adviseren wij u het bezuinigingsproces nauwlettend te monitoren en tijdig maatregelen te nemen indien een ombuiging niet(volledig) wordt gerealiseerd.

Overige opmerkingen

Actualisatie beheerplannen

De onderhoudslasten van de kapitaalgoederen nemen jaarlijks een groot deel van uw exploitatieruimte in beslag. Om het beheer, het onderhoud en de financiële consequenties van deze kapitaalgoederen goed in kaart te brengen zijn recente beheerplannen (maximaal vijf jaar oud) van groot belang. Beheerplannen die niet actueel zijn, geven geen reëel beeld van de onderhoudslasten

in uw begroting en meerjarenraming. Wij hebben geconstateerd dat uw beheerplannen voor wegen, gebouwen, civiele werken, groen en water niet actueel zijn.

Ambtelijk hebben wij vernomen dat u gestart bent met de actualisatie van deze beheerplannen. Graag zien wij de hieruit voortvloeiende financiële gevolgen in de begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026.

Loon- en Prijsontwikkelingen

Wij hebben geconstateerd dat u in uw begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 een lagere loon- en prijsindexering heeft toegepast dan is verwerkt in de raming van de algemene uitkering (o.b.v. lopende prijzen). Doordat de inkomstenkant wel geïndexeerd is maar de uitgavenkant niet volledig, bent u in feite aan het bezuinigen. Bezuinigingen dienen concreet en ten minste op programmaniveau ingevuld te worden. Op basis van de onderbouwing beoordelen wij of de bezuiniging concreet en haalbaar is. Wij hebben geconstateerd dat een dergelijke onderbouwing ontbreekt en zijn daarom van mening dat de bezuiniging onvoldoende onderbouwd is. Bij het bepalen van het structureel resultaat gaan wij daarom uit van een hoger lastenniveau inclusief loon- en prijsontwikkelingen.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk

in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij geconstateerd dat u deels rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de corona-crisis in 2022. Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Papendrecht

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-792574017
DOS-2021-0000924

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Pijnacker-Nootdorp
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1
2640 AA PIJNACKER

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

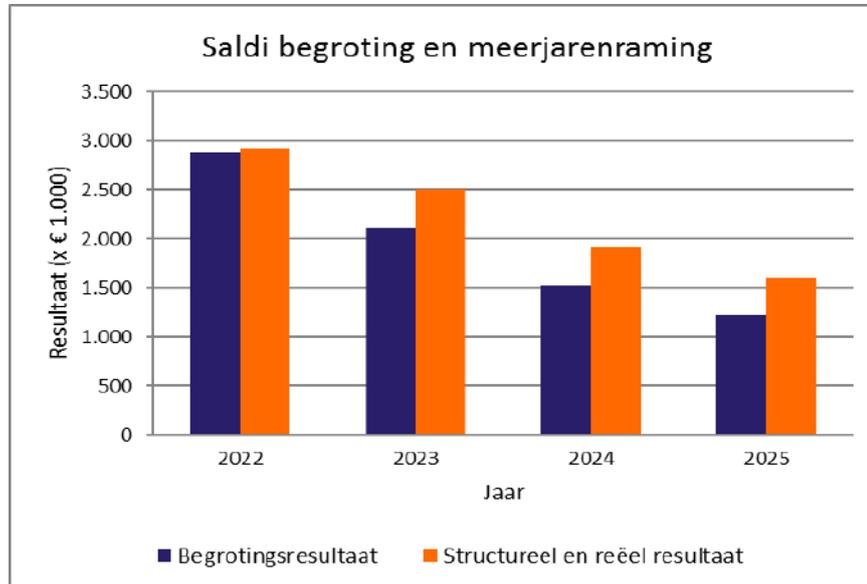
Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Groen	Groen	Groen

De risicokleur is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2022 uit op groen. De oorzaken hiervoor zijn de structureel en reëel sluitende begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 en het lage risicoprofiel van uw kengetallen (schuldpositie, solvabiliteit). Ondanks de opgenomen bezuinigingen en het ontbreken van een actuele beheerplan voor civiele kunstwerken is uw risicokleur nog steeds groen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

Exclusief € 25.000 regulier dividend inkomsten Stedin. U heeft € 0,3 miljoen dividend structureel geraamd in uw meerjarenraming 2023-2025. Gezien het gerealiseerd dividend over 2021 van € 50.000 en de winst waarschuwing van Stedin als gevolg van de energietransitie is het geraamd bedrag niet reëel.

Conclusie

Wij hebben geconstateerd dat u een stabiele financiële positie heeft. U heeft bezuinigingsmaatregelen in uw begroting en meerjarenraming opgenomen om ook in de toekomst in staat te zijn structureel evenwicht te presenteren. Het is van belang dat u het bezuinigingsproces nauwlettend monitort en tijdig maatregelen neemt indien een ombuiging niet (volledig) wordt gerealiseerd.

Overige opmerkingen

Actualisatie beheerplannen

De onderhoudslasten van de kapitaalgoederen nemen jaarlijks een groot deel van uw exploitatieruimte in beslag. Om het beheer, het onderhoud en de financiële consequenties van deze kapitaalgoederen goed in kaart te brengen zijn recente beheerplannen (maximaal vijf jaar oud) van groot belang. Beheerplannen die niet actueel zijn, geven geen reëel beeld van de onderhoudslasten in uw begroting en meerjarenraming. Ambtelijk hebben wij vernomen dat het beheerplan voor civiele kunstwerken in 2022 geactualiseerd zal worden. Graag zien wij de hieruit voortvloeiende financiële gevolgen terug in de begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij geconstateerd dat u deels rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de corona-crisis in 2022. Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Pijnacker-Nootdorp

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-792148014
DOS-2021-0000925

Uw kenmerk

Bijlagen
-

Gemeenteraad van Ridderkerk
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 271
2980 AG RIDDERKERK

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen. Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Dit kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

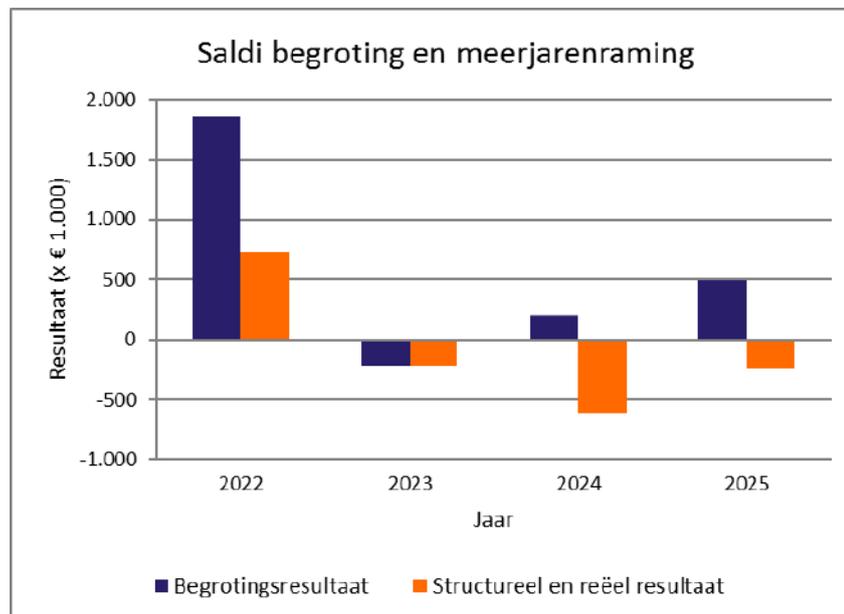
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Groen	Groen	Groen

De risicokleur is niet veranderd ten opzichte van voorgaande jaren. De scores laten op enkele onderdelen wat kleine verschuivingen zien, maar de eindscore leidt nog steeds tot de kleur groen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

In uw begroting heeft u een deel van de onderhoudslasten als incidenteel aangemerkt. Het gaat om de volgende bedragen:

- 2022 € 2.313.000
- 2023 € 1.921.000
- 2024 € 2.569.000
- 2025 € 2.569.000

Op grond van de 'Notitie structurele en incidentele baten en lasten' van de commissie BBV zijn onderhoudslasten echter naar aard structureel. Het afgelopen jaar hebben de toezichthouders van de twaalf provincies een handreiking opgesteld ter verduidelijking van deze notitie. De in uw begroting gepresenteerde structurele resultaten hebben wij daarom verlaagd met de hierboven vermelde bedragen.

Ambtelijk hebben wij inmiddels vernomen dat uw gemeente voornemens is alle onderhoudslasten in de toekomst als structureel te verantwoorden. Verder wilt u de huidige bestemmingsreserves voor onderhoudswerkzaamheden omvormen in voorzieningen. Voorbereidingen hiervoor zijn reeds in gang gezet.

Conclusie

Net als bij veel andere gemeenten, kwam uw begroting de afgelopen jaren onder druk te staan door een toename van de kosten van het sociaal domein. In de begroting 2021 had u daarom al kosten bespaard door scherp te kijken naar budgetten en de doelmatigheid in de bedrijfsvoering te vergroten. Verder zijn het vooral de extra rijksbijdragen voor jeugdzorg die uw gemeente in staat stellen een structureel sluitende begroting te presenteren. We kunnen dan ook concluderen dat uw financiën op orde zijn. Zoals ook blijkt uit de risicoanalyse is uw gemeente financieel stabiel en gezond.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van "samen de trap op en samen de trap af" door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij geconstateerd dat u deels rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de coronacrisis in 2022. Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Ridderkerk

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021- 787861206
DOS-2021-0000927

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Rijswijk
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 5305
2280 HH RIJSWIJK

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

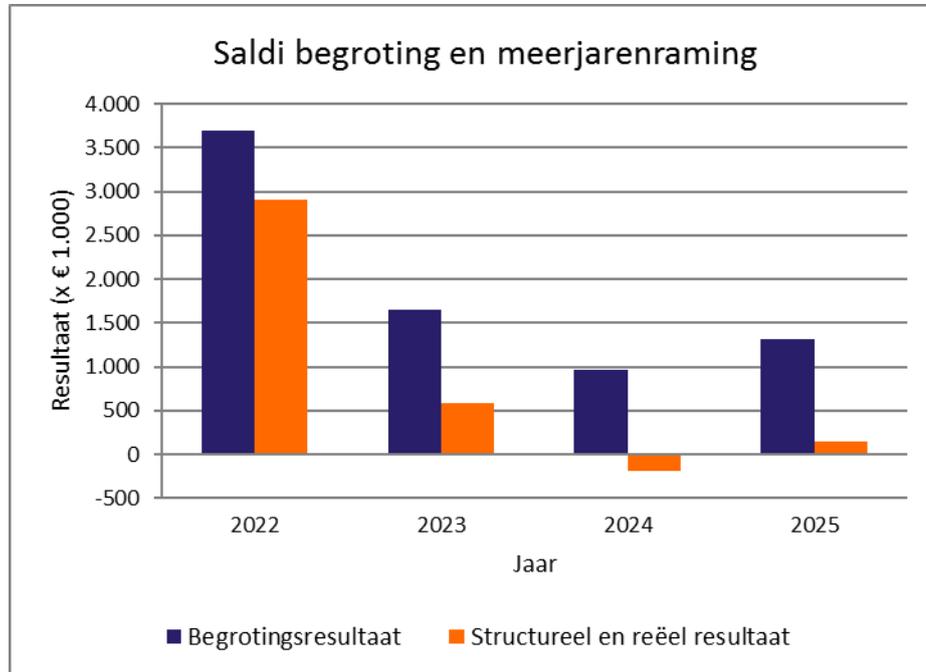
Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Geel	Oranje	Geel

De risicokleur laat over de afgelopen jaren een wisselend beeld zien en komt op basis van de begroting 2022 uit op geel. Hoewel de positieve uitkomsten van de septembercirculaire en de extra middelen voor Jeugdzorg uw structureel resultaat van alle jaren hebben verbeterd, worstelt u nog steeds met tekorten in het sociaal domein. Deze tekorten wil u deels terugdringen met taakstellingen die door maatregelen uit de vastgestelde regiovisie moeten worden ingevuld. Verder heeft u een aanzienlijke grondpositie die invloed heeft op uw solvabiliteit en schuldpositie.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Waarbij de uitgaven ten laste van de reserves Baggerwerken en Corona Maatregelenpakket als incidenteel zijn aangemerkt;
- Exclusief de taakstelling van € 1,0 miljoen in de jaren 2024 en 2025. Deze taakstelling is nog niet reëel aangezien deze nog niet is ingevuld met concrete maatregelen;
- Rekening houdend met de aangenomen amendementen 'Uitvoering motie "Iedereen doet mee"' en 'Inzetten en Voortzetten'.

Conclusie

Wij constateren dat er sprake is van structureel en reëel evenwicht in het begrotingsjaar en in de meerjarenraming. Alleen het structureel saldo is in 2024 licht negatief. Het structureel evenwicht in de meerjarenraming is echter zeer beperkt en behoeft uw aandacht. Wij adviseren u daarom de ontwikkeling van de financiële gezondheid van uw gemeente nauwgezet te volgen en expliciet te betrekken in de bestuurlijke besluitvorming. Daarnaast adviseren wij u de maatregelen die voortvloeien uit de door u vastgestelde regiovisie Jeugdzorg te blijven monitoren en maatregelen, wanneer deze niet gehaald worden, te vervangen met nieuwe maatregelen.

Overige opmerkingen

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van "samen de trap op en samen de trap af" door het Rijk kunnen

ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rijswijk

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum links onder

Ons kenmerk
PZH-2021-790006188
DOS-2021-0000928

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Rotterdam,
t.a.v. de raadsgriffier
Postbus 70012
3000 KP ROTTERDAM

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

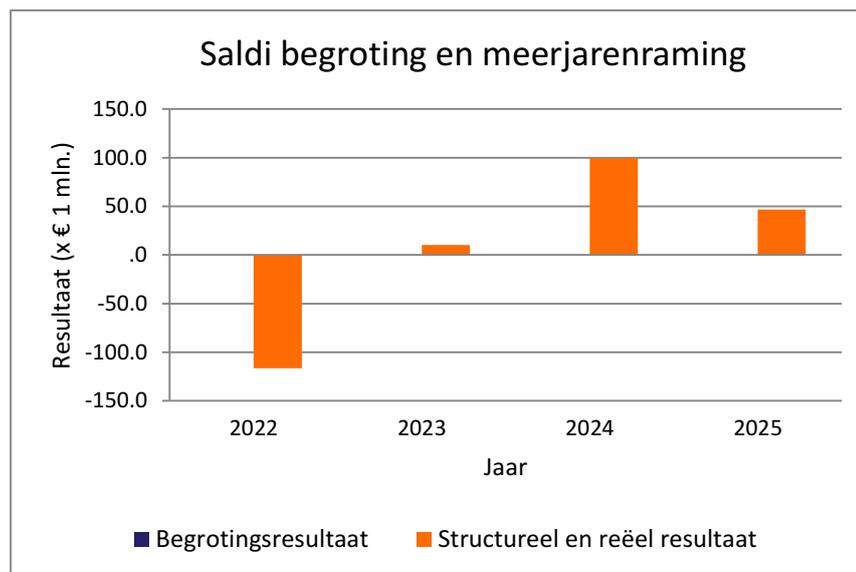
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Geel	Groen	Geel

De risicokleur is verslechterd en komt op basis van de begroting 2022 uit op geel. De oorzaak hiervoor is dat de begroting 2022 sluit met een nadelig structureel resultaat en omdat het weerstandsvermogen is afgenomen ten opzichte van vorig jaar. Hieronder volgt een nadere toelichting op deze indicatoren.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Uw begroting en meerjarenraming sluiten jaarlijks met een begrotingsresultaat van € 0. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Het ramen van inkomsten waarover het kabinet nog geen besluit heeft genomen is risicovol. Daarom gaan wij bij het toezicht uit van de cijfers exclusief nog niet vastgestelde rijksbijdragen. U heeft voor de dekking van de kosten als gevolg van het Klimaatakkoord in de meerjarenraming een voorschot genomen op de verwachte Rijksbijdragen. Het betreft 25% van de door de Raad voor het Openbaar Bestuur geadviseerde bedragen. Dit komt neer op € 6,76 miljoen in 2023 en daarna jaarlijks € 7,5 miljoen. Wij hebben er begrip voor dat u nu al rekening wilt houden met deze middelen, omdat u de komende jaren voor grote opgaven staat en besluitvorming hierover door het Kabinet lang op zich laat wachten.

De omvang van deze bedragen vallen binnen de geraamde positieve begrotingsresultaten in de meerjarenraming. Daarom heeft dit geen gevolgen voor het toezichtregime. Wel vragen we u om voortaan alleen rijksbijdragen te ramen nadat deze zijn vastgesteld en gepubliceerd door de Rijksoverheid, tenzij hierover met het Rijk, VNG en IPO andere afspraken zijn gemaakt.

Het geraamde structurele begrotingsresultaat is aanzienlijk lager dan in voorgaande jaren. In 2022 is het zelfs negatief. Dit betekent dat de structurele lasten niet volledig worden gedekt door structurele baten. Een belangrijke oorzaak hiervan zijn de toenemende kosten voor jeugd, zorg en welzijn, zoals toegelicht in uw begroting. Daarnaast komt de afname van het structurele resultaat voor een belangrijk deel door een significante (administratieve) verbetering bij het opstellen van de begroting. Er is in overleg met de provincie, op basis van de geldende kaders, kritisch gekeken of de posten in het overzicht van incidentele baten en lasten daadwerkelijk een incidenteel karakter hebben. Wij stellen deze aanpassing zeer op prijs en zijn van mening dat het structurele begrotingsresultaat nu beter bijdraagt aan een reëel beeld van de financiële positie van uw gemeente.

Weerstandsvermogen

Naast het structurele begrotingsresultaat is het weerstandsvermogen een belangrijke indicator voor de financiële positie van een gemeente. Op dit moment voldoet u niet aan uw eigen norm voor het weerstandsvermogen, hetgeen betekent dat u onvoldoende weerstandscapaciteit heeft om de risico's af te dekken. Wij vinden het verstandig dat u hierop stuurt en constateren dat dit ertoe leidt dat het door u vastgestelde gewenste niveau in 2025 weer wordt bereikt.

Overige opmerkingen

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van "samen de trap op en samen de trap af" door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere

inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rotterdam

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-793000277
DOS-2021-0000930

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Schiedam
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1501
3100 EA SCHIEDAM

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Dit kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

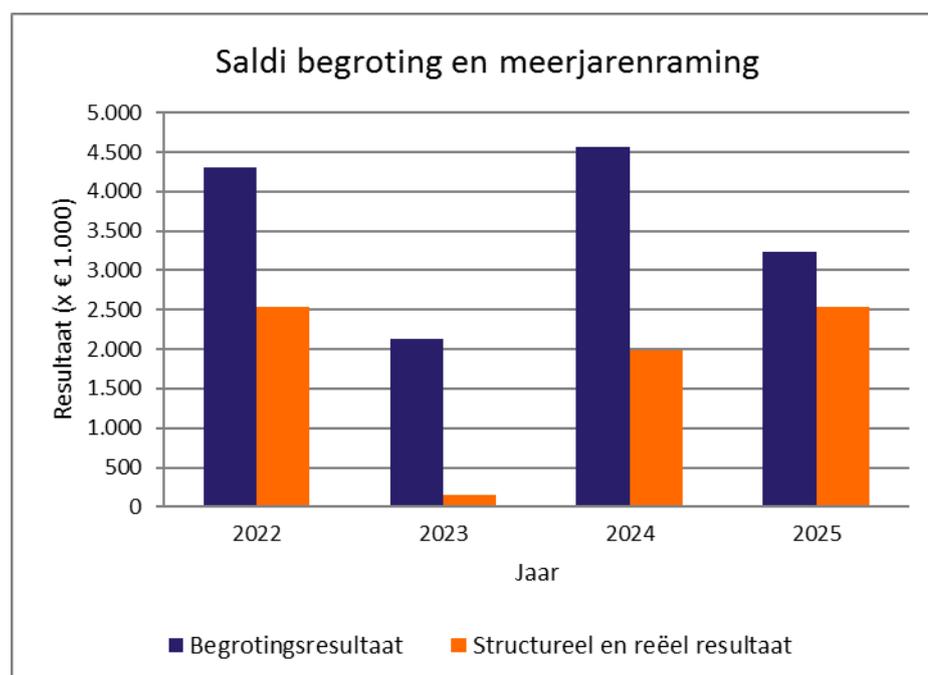
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Oranje	Geel	Geel

De risicokleur is het afgelopen jaar gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2022 uit op geel. Hoewel de kleur niet is veranderd, is de risicoscore wel verbeterd. Dat komt door de vaststelling van een beheerplan voor gebouwen (Meerjarenperspectief Vastgoed) en een verbetering van de schuldpositie.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Gelijktijdig met het vaststellen van uw begroting zijn de effecten van de septembercirculaire 2021 verwerkt. Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers inclusief deze positieve effecten:

- 2022 € 3.175.000
- 2023 € 2.365.000
- 2024 € 2.407.000
- 2025 € 3.075.000

Conclusie

Uw begroting en meerjarenraming zijn structureel in evenwicht. In eerste instantie waren er echter meerjarige structurele tekorten, ook na verwerking van de extra rijksmiddelen voor jeugdzorg. U heeft de septembercirculaire 2021 nodig om alsnog te komen tot een structureel sluitend meerjarenperspectief. Dit duidt erop dat uw financiën nog steeds onder druk staan. Daarnaast zijn er diverse onzekerheden en risico's die tot nieuwe financiële tegenvallers kunnen leiden. U zult daarom duidelijke keuzes moeten maken en wellicht ambities moeten afschalen om een solide financiële basis te kunnen opbouwen.

De afgelopen jaren heeft u ingrijpende bezuinigingsmaatregelen genomen. Hierin heeft u belangrijke stappen gezet. Wij adviseren u hiermee door te gaan. Bij het uitwerken van het ombuigingsproces vragen wij uw aandacht voor de realiseerbaarheid van de te nemen maatregelen. Daarmee bedoelen wij dat u aannemelijk maakt dat er voldoende zekerheid bestaat dat de maatregelen tijdig en volledig gerealiseerd zullen worden.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van "samen de trap op en samen de trap af" door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij geconstateerd dat u deels rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de coronacrisis in 2022. Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Schiedam

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-793726943
DOS-2021-0000931

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van SLIEDRECHT
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 16
3360 AA SLIEDRECHT

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting inclusief de eerste begrotingswijziging. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

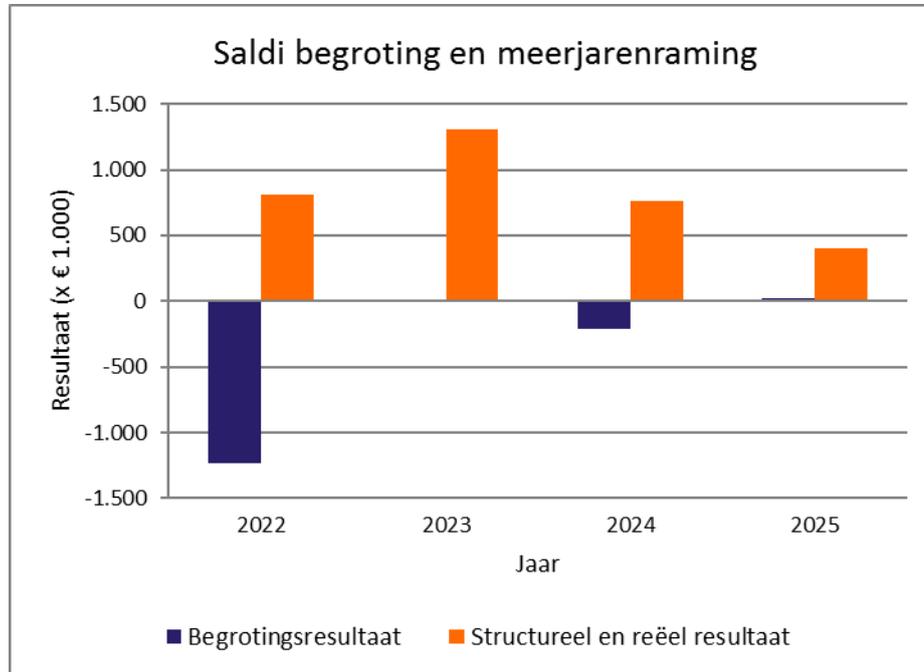
Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Oranje	Oranje	Geel

De risicokleur is het afgelopen jaar verbeterd en komt op basis van de begroting 2022 uit op geel. De oorzaak hiervoor is dat begroting in tegenstelling tot vorig jaar wel over enkele actuele beheerplannen beschikt. Aandachtspunten in het risicoprofiel zijn de oplopende tekorten in het sociaal domein, het ontbreken van de overige geactualiseerde beheerplannen en het hoge percentage gemeentelijke bijdrage aan verbonden partijen wat de flexibiliteit van uw begroting beperkt.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

Inclusief de financiële effecten van de septembercirculaire die in de 1ste begrotingswijziging 2022 zijn verwerkt

Conclusie

Wij hebben geconstateerd dat u uw begroting mede door de inzet van de extra rijksmiddelen voor jeugdzorg en de positieve effecten van de septembercirculaire structureel sluitend heeft gepresenteerd. Door de actuele ontwikkelingen zoals onder het kopje 'Algemene financiële ontwikkelingen' is toegelicht, adviseren wij u aandacht te blijven houden voor de structurele dekking van de structurele lasten in uw begroting en meerjarenraming.

Overige opmerkingen

Beheerplannen

Conform eerder gemaakte afspraak heeft u de beheerplannen voor gebouwen, wegen en groen geactualiseerd en de financiële vertaling hiervan in de begroting en meerjarenraming opgenomen. Ambtelijk hebben wij vernomen dat het beheerplan voor bruggen in het jaar 2022 geactualiseerd zal worden. Ook van dit beheerplan zien wij graag de financiële gevolgen terug in de volgende begroting en meerjarenraming.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te

staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Sliedrecht.

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-793333223
DOS-2021-0000932

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Teylingen
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 149
2215 ZJ VOORHOUT

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren.

Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen. Desalniettemin maken wij ons zorgen om de ontwikkeling van de financiële positie van uw gemeente. Verderop in deze brief is dit nader toegelicht.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Normaliter bieden wij gemeenten desgewenst een taakveldanalyse aan. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. U laat echter momenteel een extern onderzoek uitvoeren naar uw uitgaven en de mogelijkheden om extra inkomsten te genereren. Wij worden graag op de hoogte gehouden van de uitkomsten van dit onderzoek.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

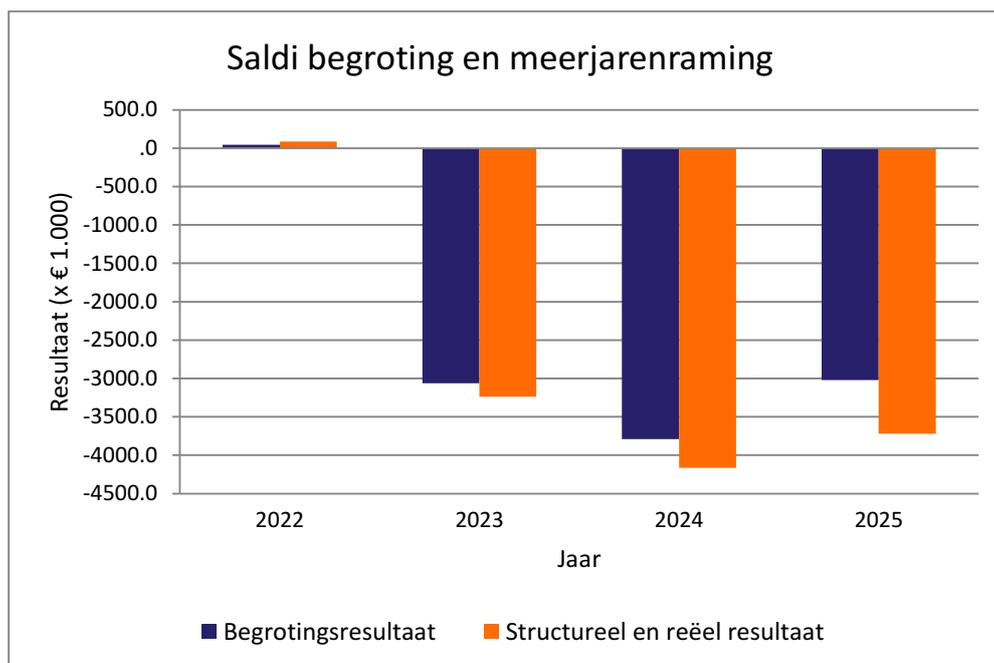
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Groen	Groen	Geel

De risicokleur is de afgelopen jaren verslechterd en komt op basis van de begroting 2022 uit op geel. De oorzaak hiervoor is dat uw gehele meerjarenraming structurele tekorten vertoont en u rekening houdt met een besparing op de jeugdzorglasten die momenteel onvoldoende onderbouwd is. Andere aandachtspunten blijven het hoge percentage verbonden partijen (waardoor uw begroting minder flexibel is) en de tekorten in het sociaal domein.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

- Exclusief de besparing op de jeugdzorglasten zoals deze door de TWO Holland Rijnland is geprognosticeerd maar onvoldoende is onderbouwd.

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2022 structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Jeugdzorglasten

De ramingen van de jeugdzorglasten in uw begroting 2022 zijn gebaseerd op de prognose van de Tijdelijke Werkorganisatie (TWO) Holland Rijnland. Deze prognose laat een flinke daling van de lasten zien in de periode 2022-2025. Wij vinden het goed dat er maatregelen worden genomen om het jeugdhulpstelsel te hervormen en de kosten te beheersen. Wel moet u kunnen onderbouwen hoe u deze verwachte besparing gaat realiseren en aantonen dat dit op concrete maatregelen is gebaseerd. Zo kunnen wij toetsen of het reëel is dat u hiermee al rekening houdt in uw ramingen. TWO Holland Rijnland heeft zich ingespannen om de ramingen beter te onderbouwen, maar is hierin naar onze mening nog niet voldoende gevorderd. Voor een verdere verbetering is meer tijd nodig. Daarom zijn wij in ons oordeel uitgegaan van de cijfers exclusief deze besparing. Wij hebben er vertrouwen in dat u deze besparing volgend jaar beter onderbouwt. Ambtelijk zijn we hierover reeds in overleg. Bij de beoordeling van uw begroting 2023 zullen wij hierop toetsen.

Meerjarig structureel tekort

Uw begroting laat flinke structurele tekorten zien in de meerjarenraming. Daarmee staat u voor een uitdaging om volgend jaar tot een structureel sluitende begroting 2023 te komen. Deze uitdaging wordt nog eens vergroot doordat u, zoals hierboven genoemd, rekening heeft gehouden met de besparing op de jeugdzorglasten zoals geprognosticeerd door TWO Holland Rijnland. Verder kan de herverdeling van het gemeentefonds, waar nog definitief over besloten moet worden, een extra nadeel voor uw gemeente opleveren. Op basis van de laatste inzichten, is uw gemeente een nadeelgemeente en is dit een reëel risico.

Wij waarderen daarom dat u momenteel een extern onderzoek laat uitvoeren naar uw uitgaven en de mogelijkheden om extra inkomsten te genereren. Dit onderzoek zal als input dienen voor uw kadernota 2023. Wij adviseren u om op basis hiervan bestuurlijke keuzes te maken en zo tot een structureel sluitende begroting 2023 dan wel meerjarenraming 2024-2026 te komen. Daarbij willen we u meegeven dat u bezuinigingsplannen goed moet onderbouwen en voorzien van concrete maatregelen. Verder adviseren wij u terughoudend te zijn bij het aanmerken van lasten als 'incidenteel'. Voor een overzicht van de richtlijnen verwijzen wij u naar ons Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader (GTK) 2020 en de notitie structurele en incidentele baten en lasten van de commissie BBV.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten voorsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht
Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Teylingen

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-790141915
DOS-2021-0000933

Uw kenmerk

Bijlagen
-

Gemeenteraad van Vlaardingen
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 1002
3130 EB VLAARDINGEN

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Als u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal

indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

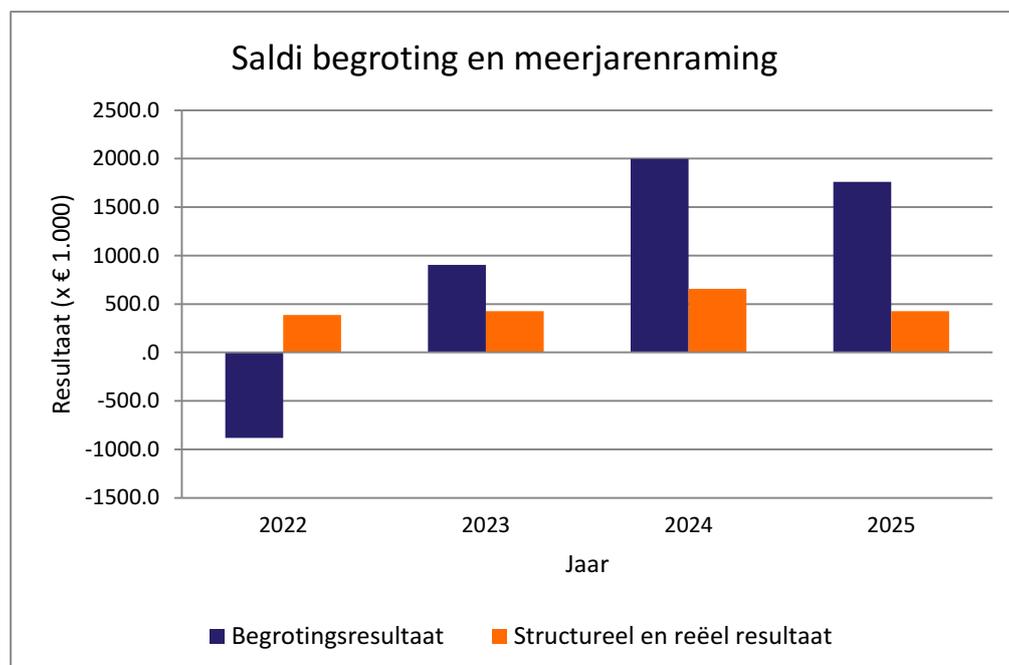
Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Rood	Geel	Geel

De risicokleur is ten opzichte van vorig jaar gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2022 uit op geel. Dit komt door de grote hoeveelheid taakstellingen, een relatief hoge schuldenlast en het grote beslag dat de bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen legt op het begrotingstotaal. Deze onderdelen maken het risico dat de financiële positie van uw gemeente op termijn verslechtert groter. Op andere onderdelen van de risicoanalyse scoort uw gemeente gunstiger. Het structurele begrotingssaldo is positief, zowel in de begroting als in alle jaren van de meerjarenraming. Verder is er meer dan voldoende incidentele weerstandscapaciteit om risico's af te dekken.

Structureel en reëel resultaat

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot bovenstaand beeld.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten voorsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Vlaarding.

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-793123083
DOS-2021-0000934

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Voorschoten
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 393
2250 AJ VOORSCHOTEN

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren.

Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

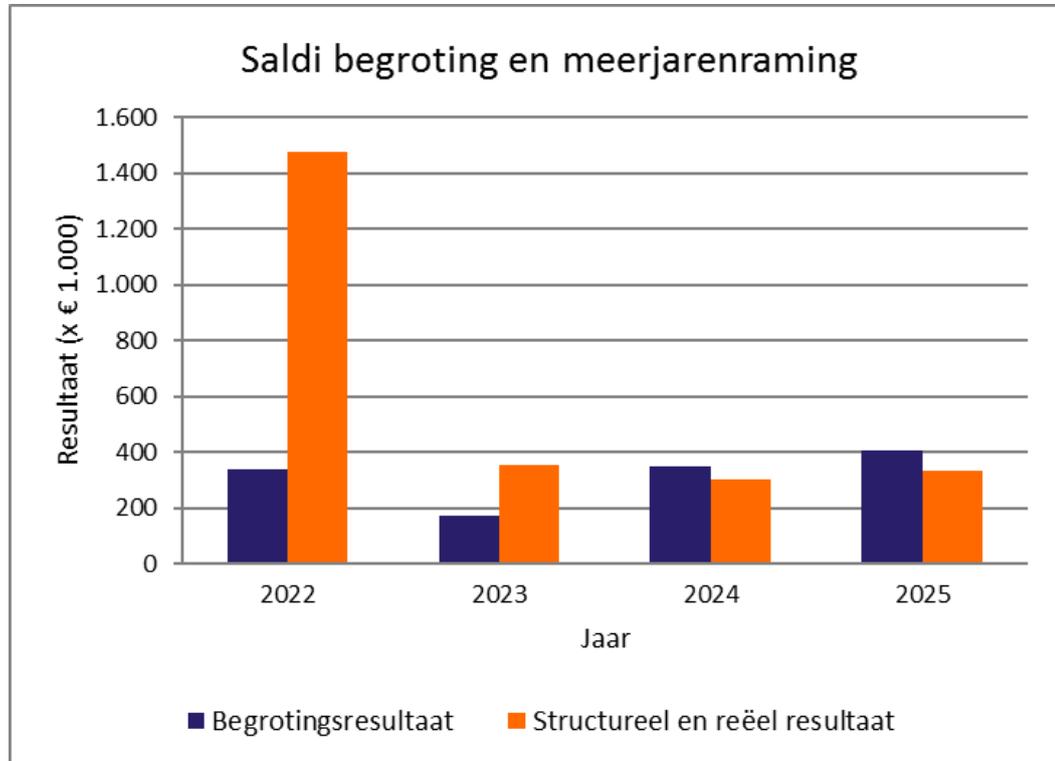
Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Geel	Groen	Groen

De risicokleur is het afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2022 uit op groen. De oorzaak hiervoor is vooral dat de structurele begrotingssaldi voor alle jaren 2022 t/m 2025 positieve waarden vertoont, uw weerstandsratio ruim voldoende is en de netto schuldquote weinig risicovol.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers van de geamendeerde begroting.

Conclusie

Wij constateren dat het structureel en reëel begrotingssaldo in 2022 positief is. Daarom kennen we u voor 2022 repressief toezicht toe.

Overige opmerkingen

Incidentele baten en lasten

In uw begroting 2022 heeft u diverse lasten als 'incidenteel' benoemd. Wij zijn van oordeel dat uit de toelichting van enkele posten onvoldoende blijkt dat ze voldoen aan de criteria die hiervoor zijn opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Op basis van een ambtelijke toelichting hebben wij de uitbreiding capaciteit MO alsnog als incidenteel beoordeeld.

In zijn algemeenheid adviseren wij u terughoudend te zijn bij het aanmerken van lasten als 'incidenteel'. Als basisregel kunt u hierbij uitgaan van de gedachte dat voor gemeentelijke lasten geldt 'structureel tenzij ...'.

Voor een nadere toelichting op onze criteria verwijzen we naar de notitie "Structurele en incidentele baten en lasten" van de Commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Bij de begroting 2023 gaan we de incidentele baten en lasten nauwgezet toetsen op basis van die notitie.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken. Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij geconstateerd dat u deels rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de coronacrisis in 2022. Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Voorschoten

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-791225022
DOS-2021-0000935

Uw kenmerk

Bijlagen
-

Gemeenteraad van Waddinxveen
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 400
2740 AK WADDINXVEEN

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen. Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

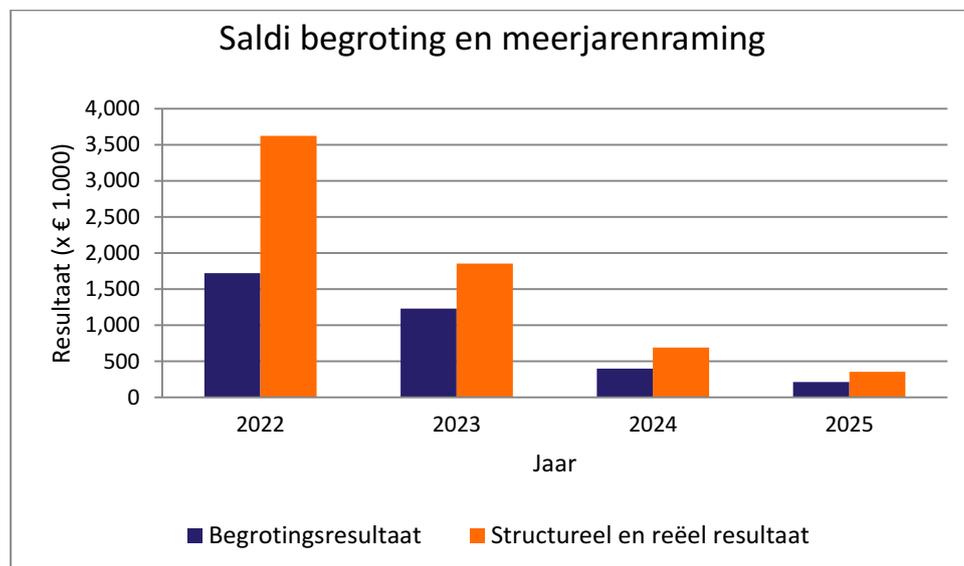
Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Groen	Groen	Groen

De risicokleur is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2022 uit op groen.

Uw gemeente zal op enig moment van een groeigemeente overgaan in een beheergemeente. Dit brengt op de langere termijn financiële consequenties met zich mee. Wij adviseren u beleid vast te stellen met betrekking tot deze transitie.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Conclusie

Wij constateren naar aanleiding van het gedane onderzoek dat u voldoet aan de criteria voor repressief toezicht.

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Overige opmerkingen

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten voorsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Waddinxveen

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-792343927
DOS-2021-0000936

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Wassenaar
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 499
2240 AL WASSENAAR

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren.

Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Naar ons oordeel geeft de financiële situatie van uw gemeente op dit moment geen aanleiding tot verdergaand onderzoek.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

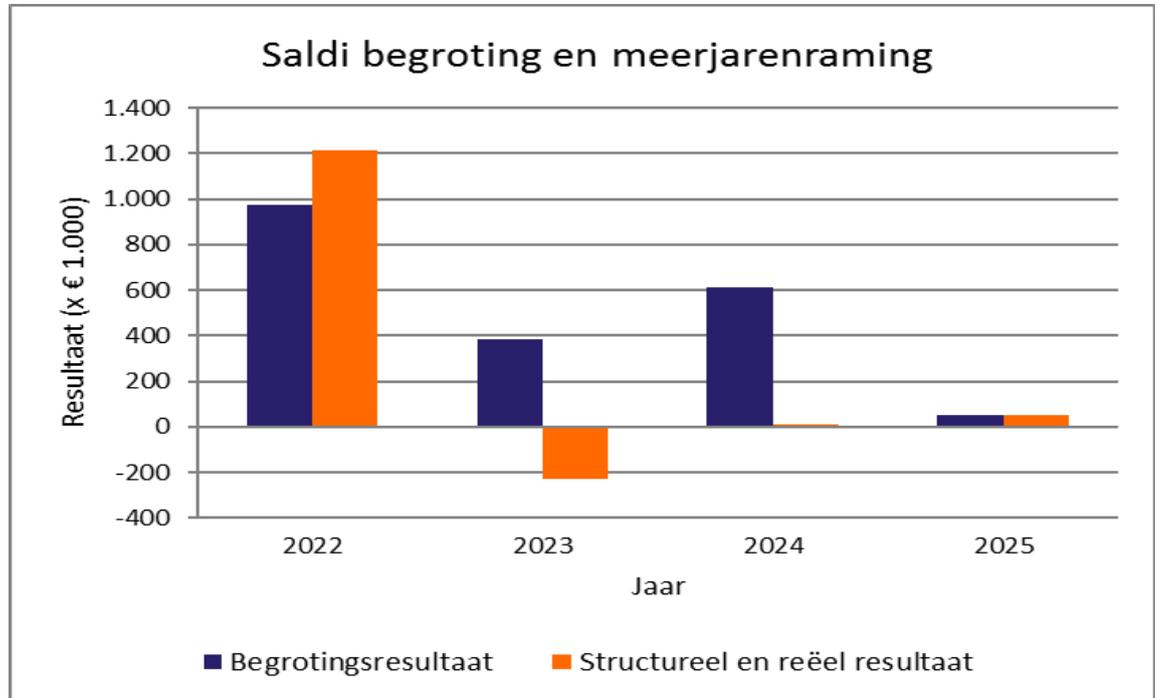
Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Geel	Oranje	Groen

De risicokleur is ten opzichte van de vorige begroting verbeterd en komt op basis van de begroting 2022 uit op groen. De oorzaak hiervoor is vooral dat de structurele begrotingssaldi van de meerjarenraming zijn verbeterd en de meeste taakstellingen zijn afgeboekt.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers uit uw begroting. Voor 2022 en 2023 hebben wij de baten uit extra middelen jeugdzorg aangepast aan de meest recente cijfers.

Conclusie

Wij constateren dat uw structureel saldo in 2022 naar ons oordeel positief is en voldoet aan de criteria voor repressief toezicht.

Overige opmerkingen

Verbeteren van inzicht in de begroting

Sommige onderdelen van de begroting sluiten niet geheel op elkaar aan, waardoor het moeite kost een juist en volledig beeld te vormen van de in de begroting verwerkte mutaties. Wij vragen uw aandacht hiervoor. Ook hebben wij vernomen dat u een traject hebt opgestart om de informatiewaarde van uw planning- en controlproducten te vergroten. We worden graag geïnformeerd over de resultaten die u hierin boekt.

Incidentele baten en lasten

In uw kadernota 2022 heeft u diverse lasten als 'incidenteel' benoemd. Wij adviseren u terughoudend te zijn bij het aanmerken van lasten als 'incidenteel'. Als basisregel kunt u hierbij uitgaan van de gedachte dat voor gemeentelijke lasten geldt 'structureel tenzij ...'. Voor een nadere toelichting op onze criteria verwijzen we naar de notitie "Structurele en incidentele baten en lasten" van de Commissie Besluit en Verantwoording (BBV).

Bij de begroting 2023 gaan we de incidentele baten en lasten nauwgezet toetsen op basis van die notitie.

Prijswontwikkeling

Wij hebben geconstateerd dat u, evenals in de begroting 2021, in uw begroting 2022 geen algemene indexering toepast op de materiële budgetten. Hiermee bent u in feite aan het bezuinigen. Bezuinigingen dienen concreet en ten minste op programmaniveau ingevuld te worden. Aangezien u gebruik maakt van een actieve inventarisatie van budgetten waar indexering op van toepassing is achten wij uw raming reëel. Wij verzoeken u daarom om ook in de begrotingen voor de komende jaren indexering van budgetten alleen achterwege te laten indien een grondige analyse aantoonbaar dat hiervoor ruimte in de budgetten is.

Dividend Alliander

Uw gemeente is een van de aandeelhouders van nutsbedrijf Alliander en ontvangt ieder jaar dividend. Door diverse ontwikkelingen (waaronder een stijgende investeringsagenda in verband met de energietransitie) staat de financiële positie van Alliander onder druk. Hierdoor kan het dividend lager uitvallen. Wij raden u aan om de ontwikkelingen te monitoren en indien nodig uw raming tijdig bij te stellen.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van "samen de trap op en samen de trap af" door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip.

Wij hebben geconstateerd dat u in uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 niet specifiek rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de coronacrisis in 2022. Alhoewel wij verwachten dat zeker in begin 2022 de coronacrisis nog invloed zal hebben begrijpen wij dat de daadwerkelijke effecten moeilijk in te schatten zijn. Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wassenaar

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-793696498
DOS-2021-0000938

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Westland
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 150
2670 AD NAALDWIJK

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

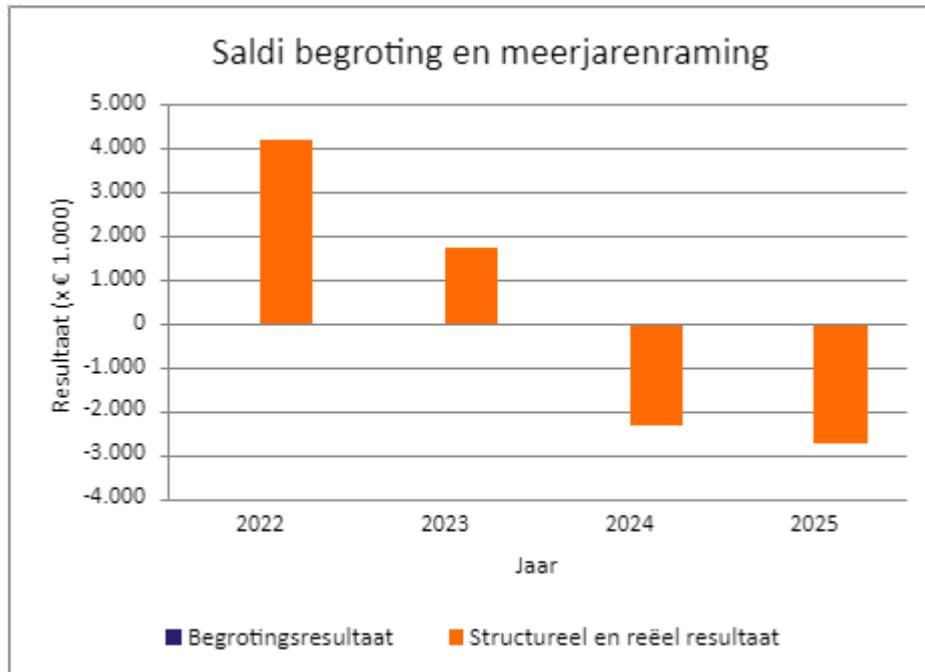
Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Oranje	Oranje	Oranje

De risicokleur is de afgelopen jaren gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2022 uit op oranje. Uw gemeente heeft een hoge schuldpositie met flinke opgave in grondexploitaties. Vanaf 2020 zien wij ook dat u te maken heeft met forse taakstellingen en ombuigingen rondom het sociaal domein. Verder is uw meerjarenraming 2023 tot en met 2025 niet structureel en reëel sluitend.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Uw begroting en meerjarenraming sluiten jaarlijks met een begrotingsresultaat van € 0. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

1. exclusief de stelpost herverdeling gemeentefonds en
2. inclusief de lasten voor de realisatie van de basisschool van Yunus Emre.

1. Herverdeling gemeentefonds

U anticipeert op de voordelige herverdelingseffecten van het gemeentefonds. Zoals wij u eerder hebben geïnformeerd is ons geldende kader dat wel vooruitgelopen kan worden op eventuele nadelen (voorzichtigheidsprincipe) maar niet op eventuele voordelen.

2. Basisschool Yunus Emre

Met het besluit van de Kroon tot vernietiging van uw besluit om de vaststelling van het Plan van Scholen 2021-2024 in te trekken komt de school Yunus Emre weer terug op het Plan van Scholen 2021-2024, met als start schooljaar 2022-2023. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de brief van 3 december 2021 met kenmerk 30485592 van de minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De financiële consequenties die met deze school samenhangen, waren opgenomen in de primitieve begroting 2022 en bijbehorende meerjarenraming. Wij hebben geconstateerd dat u bij de behandeling van deze begroting een amendement heeft aangenomen waarmee deze kosten uit de begroting 2022 en de meerjarenraming zijn gehaald. Wij willen u er nogmaals op wijzen dat de kosten voor deze school verplichte uitgaven zijn die in de begroting moeten worden opgenomen. Bij ons oordeel gaan wij daarom uit van uw begroting zonder dit amendement. Dat heeft overigens geen gevolg voor ons toezichtoordeel. Wij verwachten dat u bij de eerstvolgende begrotingswijziging de lasten weer opneemt in uw begroting en meerjarenraming.

Actualisatie beheerplannen

Het Gebiedsgericht Plan (GGP) 2019-2022 heeft u op 21 mei 2019 vastgesteld. De beheerplannen maken deel uit van het Gebiedsgericht Plan 2019-2022. Volgend jaar dient dit plan te worden geactualiseerd. Wij gaan ervan uit dat de financiële consequenties van dit plan zullen worden opgenomen in de begroting 2023. Het plan zien wij na vaststelling graag tegemoet.

Besparingen sociaal domein

Er zijn maatregelen genomen om de kosten in het sociaal domein te beteugelen. Deze maatregelen zullen naar verwachting vanaf 2021 effecten laten zien. Bij de jaarrekening 2021 zullen wij toetsen of de maatregelen die zijn opgenomen, ook daadwerkelijk zijn gerealiseerd. Wij vragen u de maatregelen periodiek te monitoren en zo nodig bij te stellen.

Toelichting op het overzicht van incidentele baten en lasten

De toelichting op het overzicht van incidentele baten en lasten is zeer summier. Deze is van belang om te kunnen beoordelen of de posten in het overzicht naar aard incidenteel zijn. Wij hebben nu en afgelopen jaren extra toelichting gevraagd om dit te beoordelen. Wij verzoeken u bij de begroting 2023 een uitgebreide toelichting te geven op dit overzicht.

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2022 structureel en reëel in evenwicht is. De meerjarenraming 2024 en 2025 sluiten met structurele tekorten. De maatregelen in het sociaal domein zullen voor het eerst in 2021 effect hebben en zo nodig zal er bijgesteld moeten worden. Het blijft voor uw gemeente een uitdaging om de kosten in het sociaal domein te beteugelen en een structureel en reëel sluitende begroting vast te stellen. Wij hebben er vertrouwen in dat u een structureel sluitende begroting 2023 zal kunnen vaststellen.

Overige opmerkingen

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Westland

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-791050953
DOS-2021-0000939

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Westvoorne
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 550
3235 ZH ROCKANJE

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Preventief Arhi toezicht en het regulier financieel toezicht

Onder verwijzing naar onze brief van 17 december 2020 met kenmerk PZH-2020-75989178013 inzake financieel toezicht in verband met herindeling, delen wij u mede dat het preventief Arhi-toezicht op grond van artikel 21 van de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) in 2022 onverkort van toepassing blijft. Dit betekent dat de bepalingen van deze wet van toepassing zijn op besluiten van uw gemeente tot de ingangsdatum van de gemeentelijk herindeling. De ingezonden begroting behoeft daarom onze goedkeuring. Naast het onderzoek van de begroting op grond van de Wet arhi hebben wij uw begroting ook getoetst aan de criteria van de Gemeentewet waaronder het structureel en reëel evenwicht van de (meerjaren)begroting als gevolg van het (reguliere) financiële toezicht.

Besluit goedkeuring begroting 2022

Na onderzoek van uw begroting zijn ons geen strijdigheden met het recht of het algemene financiële belang van de nieuwe gemeente Voorne aan Zee gebleken. De begroting inclusief beslispunten 2 t/m 4 uit het raadsbesluit hebben wij daarom goedgekeurd.

Met betrekking tot het in het raadsbesluit bij punt 5 genomen bestemmingsbesluit wordt gedeeltelijk goedkeuring onthouden. Dit betreft de subsidiëring van maatschappelijke projecten, gedeeltelijk de uitvoering van de dorpsvisies en het kustproject. Hieronder leest u hierop een toelichting.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Subsidiëring maatschappelijke projecten

Een uitbreiding van subsidiëringmogelijkheden binnen uw gemeente past niet binnen de voorwaarden vanuit het arhi-toezicht. Er is geen sprake van een onvoorzien, onuitstelbaar of onontkoombaar besluit. Het besluit heeft ook niet tot doel om vooruit te lopen op eventuele harmonisering met de subsidieregelingen van de partnergemeenten. Het is aan de nieuwe raad te besluiten of er financiële ruimte is om hiervoor beleid te formuleren. Wij vragen u de nieuwe raad het vertrouwen te geven om hierin de juiste afwegingen te maken.

Dorpsvisies

Wij waarderen uw inspanningen m.b.t het onderzoek op welke wijze uw dorpen versterkt kunnen worden. Wij begrijpen het belang van het creëren van sterke kernen na een herindeling. Het is echter geen noodzaak om hier nu uitvoering aan te geven. Bij soortgelijke projecten is het juist van belang dat op de schaal van Voorne aan Zee wordt gekeken waar welke inspanningen op dit gebied nodig zijn. Uw onderzoek zal hiervoor van waardevolle input zijn voor de nieuwe raad om hier een gemeentebrede afweging in te maken. Echter, uw wethouder heeft ons overtuigd van het belang van een aantal quick wins ter hoogte van € 99.000 binnen dit project die wel worden goedgekeurd.

Kustproject

Wij staan als provincie achter het kustproject. Wij zien de noodzaak van dit project en het belang van dit project voor de hele regio. De raming was bij de behandeling van de begroting echter onvoldoende onderbouwd om voor goedkeuring in aanmerking te komen. Wij vragen u, zodra een concreet plan beschikbaar is, deze alsnog voor te leggen zodat de middelen hiervoor vrijgemaakt kunnen worden.

Besluit regulier toezicht

Voor wat betreft het onderzoek als gevolg van het wettelijk (reguliere) financieel toezicht hebben wij geconstateerd dat uw begroting 2022 voldoet aan de criteria voor regulier (repressief) toezicht. Dit houdt in dat er naast het hierboven toegelichte arhi-toezicht geen verdere aanscherping van het financieel toezicht aan de orde is.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. U kunt hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

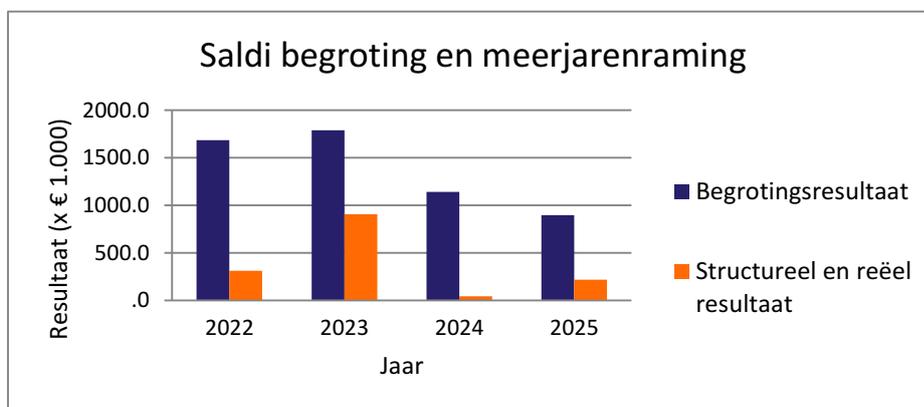
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Geel	Groen	Groen

De risicokleur is de afgelopen jaren verbeterd en komt op basis van de begroting 2022 uit op groen. Uw begroting is in alle jaarschijven structureel en reëel sluitend en het risico dat u loopt op de grondexploitaties is de afgelopen jaren gedaald. Ook zijn de tekorten in het sociaal domein voor uw gemeente beperkt in vergelijking met andere gemeenten. Wel merken wij op dat uw begroting en een deel van uw meerjarenraming sluitend is door reserveonttrekkingen die conform afspraken uit het verleden als structureel mogen worden aangemerkt. Daarbij is per 2023 een verhoging van de OZB verwerkt in de meerjarenraming wat aangeeft dat uw structurele begrotingssaldo onder druk staat. Zonder deze structurele reserveonttrekkingen en OZB verhoging zou het risicoprofiel een oranje kleur vertonen en zou uw begroting in aanmerking komen voor preventief toezicht.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Wij constateren dat uw begrotingsresultaat hoger is dan uw structureel en reëel resultaat. Uw incidentele baten zijn hoger dan uw incidentele lasten. Dit wordt met name veroorzaakt door de geraamde verkoopopbrengsten van woningen uit het woonbedrijf. Doordat u heeft besloten het begrotingsresultaat te storten in reserves wordt dit verschil beperkt.

Overige opmerkingen

Structurele reserveonttrekkingen

2022 is het laatste jaar dat u de reserve “gevolgen nota reserves en voorzieningen” inzet ten behoeve van het structureel sluitend maken van uw begroting. De voorwaarden die hieraan zijn verbonden komen per 2023 te vervallen. Wel willen wij u erop wijzen dat u nog een reserveonttrekking in uw begroting heeft verwerkt waaraan u van 2015 tot en met 2026 structureel onttrekt. Reservemutaties (m.u.v. kapitaallastenreserves) zijn altijd incidenteel van aard. Wij hebben in het verleden besloten deze onttrekking niet te corrigeren. Uw structurele begrotingssaldo wordt door deze onttrekking echter wel al jarenlang positief beïnvloed. Wij zien dit als risico voor de nieuwe gemeente Voorne aan Zee.

Woonbedrijf

Wij hebben kennisgenomen van de investeringsprognose die als bijlage bij de begroting is gevoegd. Hiermee wordt voldaan aan ons verzoek inzichtelijk te maken wat de omvang is van de duurzaamheidsopgave die speelt binnen het Woonbedrijf. De investeringen in het woonbedrijf zijn van invloed op de structurele ruimte in de begroting. Zo ook op de begroting van de nieuwe gemeente Voorne aan Zee. Zolang het woonbedrijf onderdeel uitmaakt van de gemeentelijke organisatie zal ook bij de nieuwe gemeente de regelgeving conform BBV van toepassing zijn.

Wij zien fluctuaties in de begroting en meerjarenraming die mede samenhangen met lasten vanuit het woonbedrijf. Wij adviseren u te onderzoeken op welke wijze deze fluctuaties in de structurele uitgaven vanuit het woonbedrijf beperkt kunnen worden. Hierdoor zal het inzicht in de begrotingsruimte voor de nieuwe raad verbeteren.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten voorsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Corona

Voor gemeenten heeft de coronacrisis gezorgd voor hogere lasten en derving van inkomsten. Hoe deze situatie zich gaat ontwikkelen in de komende jaren is nog erg onzeker. Het is nog niet duidelijk in hoeverre de financiële effecten in 2022 nog door zullen werken, en in welke mate deze kosten worden gecompenseerd door het Rijk. Hiervoor hebben wij uiteraard begrip. In uw begroting en meerjarenraming 2022-2025 hebben wij geconstateerd dat u geen rekening hebt gehouden met financiële gevolgen van de corona-crisis in 2022. Alhoewel wij verwachten dat zeker in begin 2022 de corona-crisis nog invloed zal hebben begrijpen wij dat de daadwerkelijke effecten moeilijk in te schatten zijn. Aangezien het onzekere tijden zijn verzoeken wij u de ontwikkelingen in 2022 nauwgezet te blijven volgen.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht
Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Westvoorne

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-793227688
DOS-2021-0000940

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van ZOETERMEER
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 15
2700 AA ZOETERMEER

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

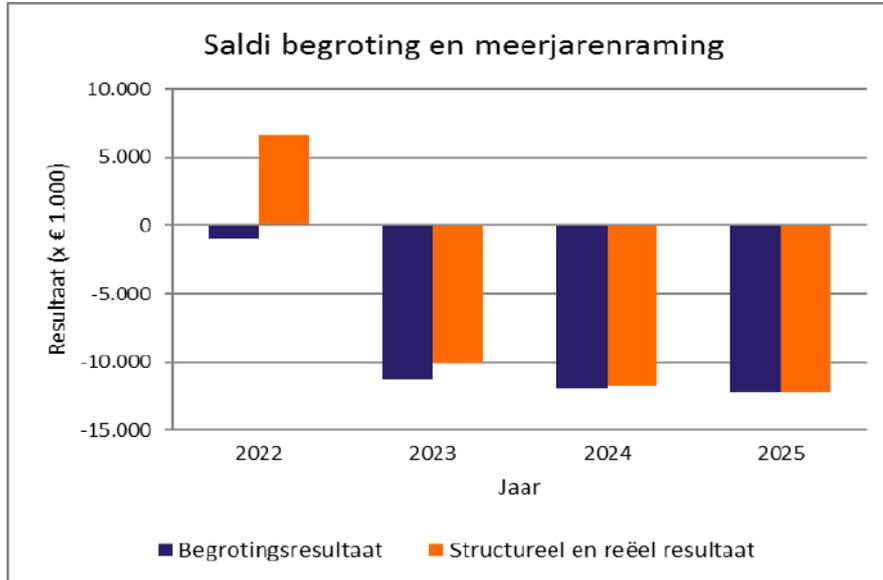
Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Groen	Geel	Oranje

De risicokleur is de afgelopen jaren verslechterd en komt op basis van de begroting 2022 uit op oranje. Dit wordt veroorzaakt door met name de oplopende tekorten in uw meerjarenraming (als gevolg van de stijgende lasten van het sociaal domein) en het nog niet hebben van enkele actuele beheerplannen.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Wij hebben geconstateerd dat uw financiële positie onder druk staat. In uw meerjarenraming lopen de tekorten op van ruim € 10 miljoen in 2023 tot € 12,2 miljoen in 2025. Dit wordt met name veroorzaakt door de stijgende kosten van het sociaal domein. De financiële positie van uw gemeente zal zonder de inzet van structurele middelen verder onder druk komen te staan. Wij gaan ervan uit dat u tijdig maatregelen zal nemen waardoor u beter in staat zal zijn een structureel en reëel sluitende begroting te presenteren.

Overige opmerkingen

Actualisatie beheerplannen

De onderhoudslasten van de kapitaalgoederen nemen jaarlijks een groot deel van uw exploitatieruimte in beslag. Om het beheer, het onderhoud en de financiële consequenties van deze kapitaalgoederen goed in kaart te brengen zijn recente beheerplannen (maximaal vijf jaar oud) van groot belang. Wij hebben geconstateerd dat uw beheerplannen voor onder meer wegen, bruggen, groen en riolering niet actueel zijn. Beheerplannen die niet actueel zijn, geven geen reëel beeld van de onderhoudslasten in uw begroting en meerjarenraming. Wij hebben ambtelijk vernomen dat u momenteel bezig bent met de actualisatie van deze beheerplannen. Wij adviseren u hieraan prioriteit te geven zodat de hieruit voortvloeiende financiële gevolgen in de begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 opgenomen worden.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van

de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht
Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zoetermeer

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-793120223
DOS-2021-0000941

Uw kenmerk

Bijlagen
-

Gemeenteraad van Zoeterwoude
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 34
2380 AA ZOETERWOUDE

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren.

Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Desalniettemin maken wij ons enige zorgen om de ontwikkeling van de financiële positie van uw gemeente. Verderop in deze brief is dit nader toegelicht.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen dichtbij het provinciehuis. Vanaf station Den Haag CS is het tien minuten lopen. De parkeerruimte voor auto's is beperkt.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

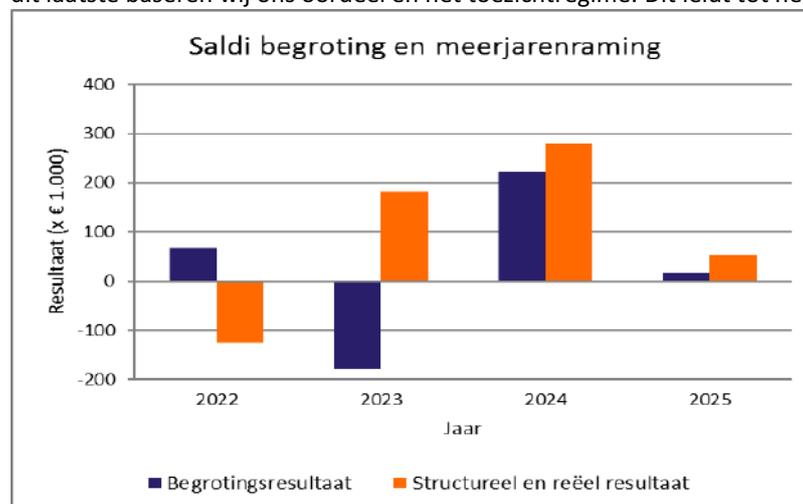
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Geel	Groen	Groen

De risicokleur is het afgelopen jaar gelijk gebleven en komt op basis van de begroting 2022 uit op groen. We zien Zoeterwoude als een gemeente in de categorie 'weinig risico', omdat de gemeente op de meeste risicofactoren een gezond beeld toont. Als enige zorgpunt zien wij de begrotingssaldi, zie de toelichting hieronder.

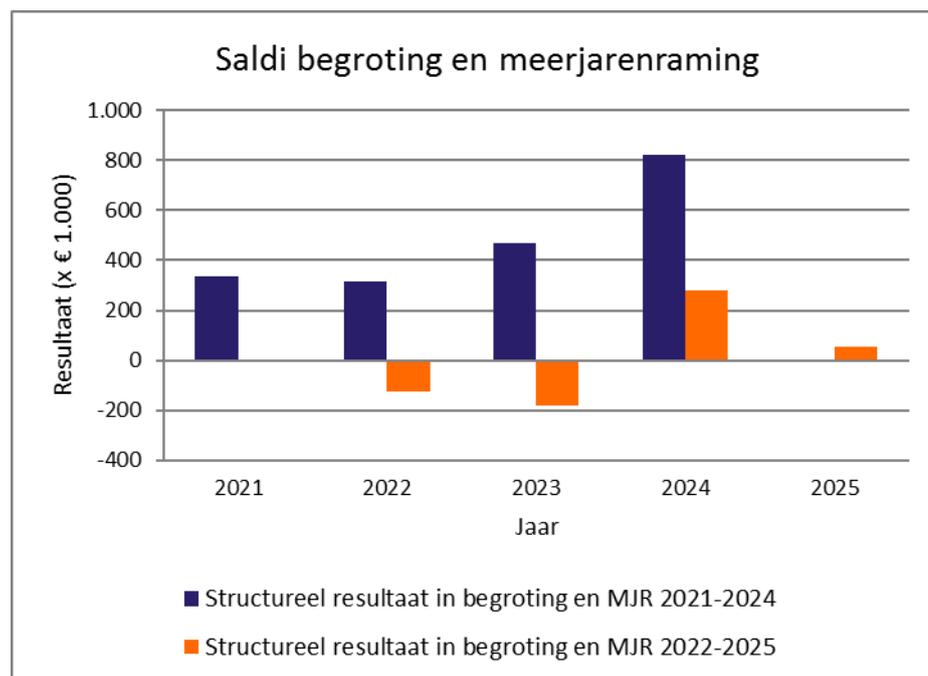
Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Onderstaand hebben we de begrotingssaldi zoals die een jaar geleden werden verwacht afgezet tegen de begrotingssaldi in de huidige begroting. Uit de vergelijking wordt duidelijk zichtbaar dat de prognoses van zowel het begrotingsresultaat als het structurele begrotingsresultaat fors zijn verminderd. Het structureel saldo in 2025 is daarbij nog net voldoende om u repressief toezicht toe te kennen voor 2022, maar wel zorgelijk.

Overige opmerkingen

Incidentele baten en lasten

Uit het overzicht van incidentele baten en lasten dient duidelijk te worden welke incidentele baten en lasten u in welke jaren verwacht. Per grotere post is een toelichting vereist op de reden waarom deze post voldoet aan de bijbehorende criteria van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) om als incidenteel te kunnen worden aangemerkt. Wij zijn van mening dat uw overzicht niet aan deze eisen voldoet en dringen erop aan dat u bij de volgende begrotingen beter inzicht geeft in deze posten. Voor een nadere toelichting op onze criteria verwijzen we naar de notitie "Structurele en incidentele baten en lasten" van de Commissie Besluit en Verantwoording (BBV).

Structurele reservemutaties

In bovengenoemde notitie worden ook aanwijzingen gegeven over de aard van reservemutaties. In principe zijn alle reservemutaties, met uitzondering van onttrekkingen aan kaptaallastenreserves, incidenteel van aard. Wij hebben geconstateerd dat de onttrekkingen aan de reserves voor bedrijfsvoering, volkshuisvesting en Sociaal Domein hieraan niet voldoen. Wij verzoeken u de lijn uit de BBV-notitie bij de begroting 2023 te volgen.

Prijswontwikkeling

Wij hebben geconstateerd dat u, evenals in de begroting 2021, in uw begroting 2022 geen algemene indexering toepast op de materiële budgetten. Hiermee bent u in feite aan het bezuinigen. Bezuinigingen dienen concreet en ten minste op programmaniveau ingevuld te worden. Aangezien u gebruik maakt van een actieve inventarisatie van budgetten waar indexering op van toepassing is achten wij uw raming reëel. Wij verzoeken u om ook in de begrotingen voor de komende jaren indexering van budgetten alleen achterwege te laten indien een grondige analyse aantoonbaar dat hiervoor ruimte in de budgetten is.

Dividend Alliander

Uw gemeente is een van de aandeelhouders van nutsbedrijf Alliander en ontvangt ieder jaar dividend. Door diverse ontwikkelingen (waaronder een stijgende investeringsagenda in verband met de energietransitie) staat de financiële positie van Alliander onder druk. Hierdoor kan het dividend lager uitvallen. Wij raden u aan om de ontwikkelingen te monitoren en indien nodig uw raming tijdig bij te stellen.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van "samen de trap op en samen de trap af" door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije
L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zoeterwoude

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-792094893
DOS-2021-2021-0000942

Uw kenmerk

Bijlagen

-

Gemeenteraad van Zuidplas
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 100
2910 AC NIEUWERK A/D IJSSEL

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen. Desalniettemin maken wij ons zorgen om de ontwikkeling van de financiële positie van uw gemeente. Verderop in deze brief is dit nader toegelicht.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

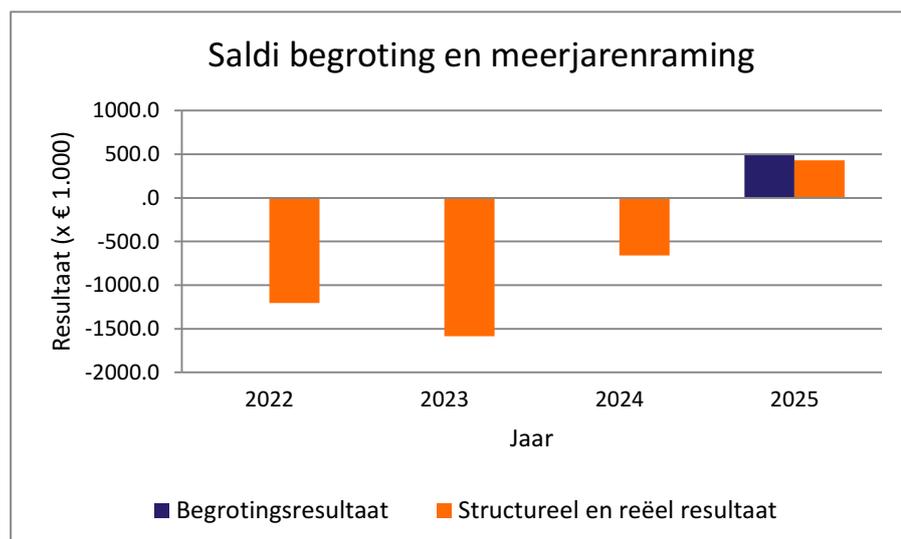
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Geel	Oranje	Oranje

De risicokleur is de afgelopen jaren niet verbeterd en komt op basis van de begroting 2022 net als in 2021 uit op oranje. Dit komt door de structurele tekorten in de begroting en meerjarenraming (met uitzondering van het laatste jaar in de meerjarenraming) en de realisatie van het herstelplan/de opgenomen bezuinigingen in de begroting. Daarnaast is sprake van een stijgende schuldenpositie en een dalende solvabiliteit. Verder zijn er risico's in de grondexploitaties welke liggen in de nog te realiseren opbrengsten en nog te maken kosten.

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

Wij gaan in ons oordeel uit van de cijfers:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

- Exclusief de onderdelen van het herstelplan die wij niet reëel achten. Dit betreft het binnenhalen van subsidie in 2022 en de verlaging van het participatiebudget in 2022;
- Inclusief de aangenomen amendementen.

Geen opschuivend sluitend meerjarenperspectief

Uw begroting 2022 is niet structureel in evenwicht. Omdat u in de meerjarenraming aannemelijk heeft gemaakt dat dit evenwicht in 2025 hersteld wordt, komt u voor 2022 alsnog in aanmerking voor repressief (regulier) toezicht. Het is niet de bedoeling dat dit ieder jaar gebeurt, aangezien het herstel dan ieder jaar naar achteren doorschuift. Daarom verwachten wij dat u volgend jaar een structureel sluitende begroting 2023 aanlevert dan wel structureel sluitende jaarschijven 2025 en 2026.

Herstelplan

In de begroting 2022 heeft u de tweede fase van het bezuinigingstraject verwerkt. De extra middelen Jeugdzorg van het Rijk hebben een positief effect gehad op uw begrotingsresultaat waardoor u de materiële omvang van de tweede fase heeft kunnen halveren. Daar schuilt wel een risico in gezien onzekerheden in de meerjarenraming. Hiervoor verwijs ik u naar het kopje 'algemene financiële ontwikkelingen'.

Wij adviseren u het bezuinigingsproces periodiek nauwlettend te monitoren. Wanneer bij de ingezette bezuinigingen zich onverhoopt onverwachte tegenvallers voordoen dient u aanvullende alternatieve maatregelen te nemen, aangezien er volgend jaar geen opschuivend sluitend meerjarenperspectief mag optreden.

Vermogenspositie

Vorig jaar hebben wij u al geschreven over de stijgende netto schuldquote in de meerjarenraming. In de begroting constateren wij een hogere stijging van de netto schuldquote van 127% in 2022 naar 171% in 2025 ten opzichte van de kengetallen van vorig jaar (begroting 2021). Bij een ontwikkeling van de schuldquote boven de signaleringswaarde van 130% is er sprake van een verhoogd risico. Ook geeft de solvabiliteit ten opzichte van vorig jaar een sterke daling te zien in de meerjarenraming. Wanneer de signaleringswaarde van de solvabiliteit onder de 20% daalt, is er sprake van een verhoogd risico. In de geprognosticeerde balans zien we dan ook een forse daling van uw eigen vermogen van € 45 miljoen in 2022 naar € 29,4 miljoen in 2025.

U bent zich bewust van deze trend. De stijging van de schuldquote en de daling van de solvabiliteit heeft onder andere te maken met de investeringen die u de komende jaren gaat doen. Echter, u heeft nog onvoldoende beleid ontwikkeld (lange termijnvisie) ten aanzien van de gewenste ontwikkeling van de schuldpositie en welke afwegingen gemaakt moeten worden om de stijgende schuldenpositie en de daarmee samenhangende structurele kapitaallasten te temperen en/of deze in omvang naar beneden te brengen en uw solvabiliteit weer op voldoende niveau te krijgen. Wij verzoeken u ons te informeren over uw visie hieromtrent.

Besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies (BBV)

In de begroting moet volgens de voorschriften een toelichting worden gegeven op het overzicht incidentele baten en lasten en het overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Wij hebben u hier in de vorige begrotingsbrieven al op geattendeerd. Wij constateren opnieuw dat de toelichtingen op deze overzichten ontbreken. Deze toelichtingen zijn niet alleen voor ons, maar ook voor u als raad van belang voor inzicht in de bedragen en de bepaling van het structureel en reëel evenwicht van de begroting volgens artikel 189 van de Gemeentewet. Wij verzoeken u met klem volgend jaar deze toelichtingen op te nemen in de jaarrekening en begroting.

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2022 niet structureel en reëel in evenwicht is. Daarentegen heeft u door het vastgestelde herstelplan aannemelijk gemaakt dat het structureel en reëel evenwicht in het laatste jaar van de meerjarenraming tot stand zal worden gebracht. Hiermee voldoet u aan de criteria voor repressief toezicht.

Het bezuinigingstraject (1^e en 2^e fase) heeft als effect gehad dat u een beter financieel vooruitzicht heeft dan vorig jaar, waarvoor wij onze complimenten uitspreken. Wel hebben wij onze zorgen over uw financiële positie en onzekerheden zoals hieronder beschreven. Het is van belang de realisatie van het herstelplan goed te monitoren, zodat er geen opschuivend sluitend perspectief optreedt.

Overige opmerkingen

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van “samen de trap op en samen de trap af” door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Tot slot

Graag ontvangen wij vóór 1 mei 2022 een schriftelijke reactie op deze brief.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zuidplas

Contact
Afdeling Bestuur
Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Postadres Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl

Datum
Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk
PZH-2021-792877018
DOS-2021-0000943

Uw kenmerk

Bijlagen
-

Gemeenteraad van Zwijndrecht
T.a.v. de raadsgriffier
Postbus 15
3330 AA ZWIJNDRECHT

Onderwerp
Financieel toezicht begroting 2022

Geachte raad,

Wij danken u voor het tijdig toesturen van uw begroting. Financieel toezicht is gericht op het voorkomen dat een gemeente in een financieel uitzichtloze situatie komt die zij zelf niet kan oplossen. Met het oog hierop beoordelen wij vóór aanvang van het begrotingsjaar of voor uw gemeente repressief (regulier) of preventief (verscherpt) begrotingstoezicht geldt.

Besluit: repressief toezicht begroting 2022

Uw begroting voldoet aan de criteria voor repressief toezicht. Dit houdt in dat u uw begroting direct kunt uitvoeren. Wij hoeven begrotingswijzigingen niet vooraf goed te keuren. Wel verzoeken wij u om de begrotingswijzigingen binnen twee weken na vaststelling ter kennisneming aan ons toe te sturen.

Aanbod

Hebt u vragen over de inhoud van deze brief, of andere vragen over de financiële positie van uw gemeente, dan zijn wij graag bereid deze schriftelijk te beantwoorden of een mondelinge toelichting aan u als raad te geven. Desgewenst kunnen wij een taakveldanalyse uitvoeren. Het doel van een taakveldanalyse is om uw gemeente meer inzicht te geven in de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden bij het structureel in evenwicht brengen van de begroting. In het onderzoek wordt uw gemeente op taakveldniveau vergeleken met (vergelijkbare) gemeenten. Indien u belangstelling hebt voor een taakveldanalyse, dan kunt u hiervoor via uw griffier contact opnemen met de provincie.

Toelichting op begrotingstoezicht

Wij voeren het financieel toezicht risicogericht en proportioneel uit. Uitgangspunt daarbij is dat de aandacht vooral uitgaat naar gemeenten met een zwakkere financiële positie of waarvan wij de kans hoog inschatten dat de financiële positie onder druk komt te staan. Op basis van een aantal indicatoren krijgt iedere gemeente bij de begroting een risicokleur toegekend waarbij groen staat voor weinig risico en geel respectievelijk oranje voor meer risico's. De risicokleur van iedere gemeente nemen wij ieder jaar op in ons jaarverslag financieel toezicht. Deze kunt u vinden op onze

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en bus 65 stoppen
dichtbij het provinciehuis.
Vanaf station Den Haag CS
is het tien minuten lopen.

De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

website¹. Daarnaast wordt het toezichtregime bepaald op basis van het structureel en reëel resultaat.

Conclusies uit het onderzoek van uw begroting 2022

Risicoanalyse

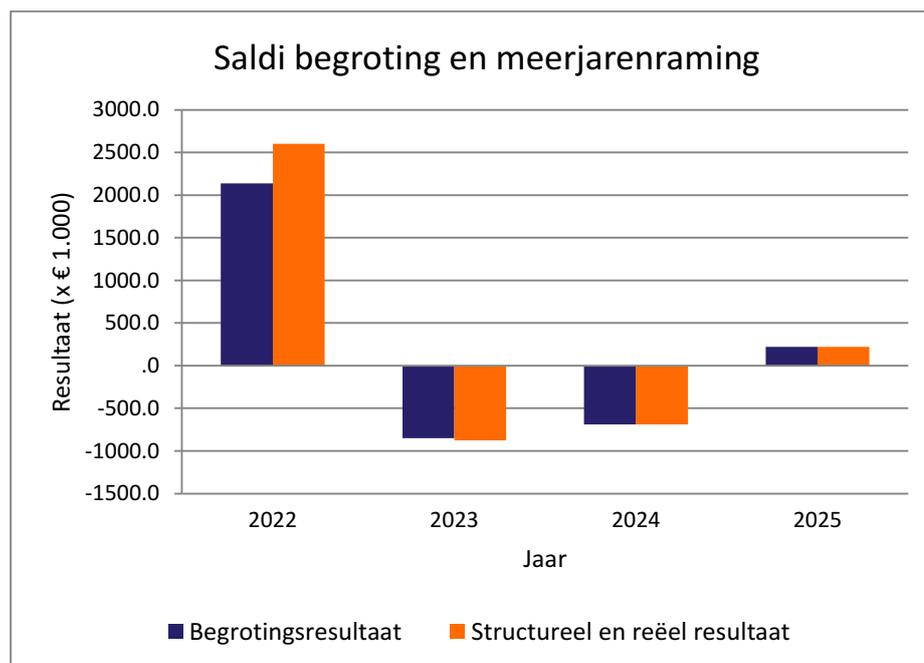
De risicokleur van uw gemeente laat over de afgelopen drie jaar het volgende beeld zien:

Begroting	2020	2021	2022
Risicokleur	Oranje	Geel	Geel

De risicokleur is vanaf 2020 verbeterd en op basis van zowel de begroting 2021 als de begroting 2022 komt deze uit op geel. De oorzaak hiervoor is dat uw begroting 2022 structureel sluitend is. Meerjarig heeft u wel structurele tekorten. Verder zijn uw beheerplannen op orde en is uw weerstandsratio uitstekend. Aandachtspunten zijn het sluitend houden van uw begroting, het realiseren van verwerkte taakstellingen, het hoge percentage verbonden partijen (waardoor uw begroting minder flexibel is) en de tekorten in het sociaal domein (waarbij het geraamde budget de afgelopen jaren tussentijds opgehoogd moest worden).

Structureel en reëel resultaat

Het begrotingsresultaat is het resultaat dat u in uw begroting heeft gepresenteerd in het overzicht van baten en lasten. Het begroot structureel en reëel resultaat is het begrotingsresultaat zonder incidentele baten en lasten en rekening houdend met reële en concreet onderbouwde ramingen. Op dit laatste baseren wij ons oordeel en het toezichtregime. Dit leidt tot het volgende beeld:

¹ <https://www.zuid-holland.nl/onderwerpen/lokaal-bestuur/financieel-toezicht/>

Conclusie

Wij constateren dat uw begroting 2022 structureel en reëel in evenwicht is.

Overige opmerkingen

Terugverdieneffect fte's sociaal domein

Door middel van een eerste wijziging op de begroting 2022 heeft u budget beschikbaar gemaakt voor extra fte's in het sociaal domein. Gelijktijdig neemt u een terugverdieneffect op voor eenzelfde bedrag. Besparingen beoordelen wij op realiteit door te toetsen of deze voorzien zijn van concrete en haalbare maatregelen. Wij zijn van mening dat u dit plan voldoende heeft onderbouwd. We adviseren u om de besparing te monitoren en wanneer deze niet gerealiseerd wordt tijdig bij te sturen.

Algemene financiële ontwikkelingen

Het door het Rijk toekennen van extra middelen voor jeugdzorg in 2022 en de toezeggingen hierop voor de komende jaren zorgen er naast de positieve ontwikkelingen van het accres in de septembercirculaire 2021 voor dat de financiële positie van gemeenten minder onder druk komt te staan. Ondanks deze ontwikkelingen delen wij de zorg van veel gemeenten over toekomstige ontwikkelingen. Onder andere de herverdeling van het gemeentefonds en het mogelijk afwijken van de afgesproken systematiek van "samen de trap op en samen de trap af" door het Rijk kunnen ingrijpende gevolgen hebben. Ook is het de vraag of het Rijk daadwerkelijk zoveel meer gaat uitgeven de komende jaren. De economie laat gunstige ontwikkelingen zien, maar een hogere inflatie ligt daarbij op de loer. Daarnaast zijn er grote uitdagingen met naar verwachting significante financiële gevolgen, zoals bijvoorbeeld het woningtekort, de invoering van de Omgevingswet en de gevolgen van de klimaatverandering. Op veel onderwerpen wordt de definitieve besluitvorming overgelaten aan het nieuwe kabinet, waardoor de onzekerheid bij gemeenten vooralsnog blijft bestaan.

Waar nodig hebben wij de afgelopen tijd meerdere signalen afgegeven richting het kabinet en de Tweede Kamer om te pleiten voor voldoende middelen voor gemeenten om wettelijke medebewindstaken te kunnen uitvoeren en voor het nakomen van bestuurlijke afspraken.

Wij hebben begrip voor de omstandigheden waaronder u uw begroting moet opstellen. Wij adviseren u om, vooruitlopend op de hiervoor genoemde ontwikkelingen en onzekerheden, terughoudend te zijn in het formuleren van nieuw structureel beleid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

Drs. Marije L.E.F. Hoogendoorn-Bruins Slot
Hoofd Bureau Bestuurlijke Zaken en Toezicht

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer te vermelden dat wij rechts
bovenaan in deze brief hebben opgenomen.

Afschrift aan:

- Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zwijndrecht